

32626

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ నవంబరు నెల 7 వ తేది శుక్ర వారము
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 7th NOVEMBER 1930.
శ్రీ ప్రభుత్వము సంతకము కార్తికమాస బహుళ శ్రవణము } సంచిక ౧౭౭
No. 179

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
చావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నాడు.

గొప్ప గొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యత
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేట్, మద్రాసు.
109, ప్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బాంబాయి.

స్వల్ప ధర! పలమధికము!! పూర్తి తృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నారు
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముగిసినవరకు అందరి మందము, మలబద్ధము, పడినెముకలు, నొరలు, శీషల
మలే కాళ్ళు లొంగట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయిండునొప్పి, ఆవరణ్ణి, నుండు తెలనొప్పి,
చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఎన్ ఫ్యూయరీయా ఇంకను అనేక వ్యాధులను నూపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించిన
నాడు, స్నానమునాడు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 కుమలపాకలలో నెలలి పొంగవలెను.
సాంక్రామికరోగలలో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యస్థులకును లగుదురు
ఈమాత్రల సీసాతోగల అణపావప్రమాణము చూడుడు. 80, మాత్రలు ౪౮ సీసా 1-కి 4 అణాలవంతున ప్రతి
కీలతోవలన దొరకును. పాస్టుమాల్ కముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు రు ౬-౩-0.

సారస్వతానవం:-

మొదటకు బలమును కలిగించి, జ్ఞాపకశక్తిని నిర్ధారించును గావున, మొదటకు దుర్బ
లములను గలిగియుండు సమస్తవ్యాధులను పోవారింది నరములకు మంచి తాగున
ర కల్పించిన కలుగజేయును. సంగీతపాటకుల కంతస్వరమునకు వృద్ధునగుధురత్వము నిచ్చును. పాదనపాదము తత్సహమునింపును.
బలహీనలైన స్త్రీలకు నెత్తినడుము (నెత్తినోడు చాల మెత్తగాను) చూడవలసి నడుమనకాని పిల్లలకు సంజీవివంటిది
6 డోస్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోస్టుఖర్చులు ప్రశ్నకము.

శ్రీసీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు శిశురోగములను నివారించి మూత్రము
నిడుచుచున్నప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యంతర్గత
లతోను పిచికారీలతోను నిమిత్తము లేకుండ తక్షణ కుదుర్చును.
సీసా 1-కి రు. 8-0-0.

మూర్ఛార్థిష్టము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఛనైనను ఎన్నివార
స్వరములనుండియున్న మూర్ఛలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును
నెలకు పదిపావు మందు రు. 8-0-0.

పాడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైలపాడిలతోగాక యితరవిధములైన
పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కర్పూర
ముదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును మామూలు కీటికి మార్చును డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.
ఏతెంట్లు కావలెను.

సంతానం పుట్టుకుండా 108-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయము

18 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర వివరములకు:-

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. పోస్ట్ పేజెంట్.

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్.

ఇతర కమిష్నులు అండ్ ప్రెసిక్టులకై కూడ వారకును.

గవర్నమెంటు హామీ
రెండు లక్షలు పూర్తియైనది

1929 సంవత్సరములో జారీకాబడిన పట్టాలు 19 లక్షలు.

తత్తణం మీ జీవితములను మా కంపెనీలోనే భీమాచేయండి.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్,

బందరు.

“హనుమాన్ మంత్ర కవచమ్”

దిగంబరసాధుపుంగవుని మహిమ గలది.

లోక మంతయు ఉద్ధరించుచున్నది !

ఎందరో లక్షలకొలది మానవులకొర్రెలకు ఎర్రప్రసాద మై దిగంబర యోగుగవుని మహామంత్రములను ఎట్టి ఆసాధ్యమైన కార్యములైన కొనసాగునని అనుభవముపై ప్రతిమనుజు డెంగుటే గాక మాకు ఎప్పు యో గ్యతాపత్రికలే నిదర్శనము

లని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్వించెదడు. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, డాకినీ, బాలాభిష్టులు మాయచును. దీనులకు ధన లాభము, వర్షకులకు వ్యాపార వృద్ధి, నిరుద్యోగులకు సహ వ్యోగము, విటకాండ్రకు వశీకరము, బలహీనులకు వీర్యపటు త్వము, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గ్రాంధ్రాండ్రకు సంతానము, రాజులకు రాజ్యలాభము, ఏ కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆ తుణుముండే భగవంతుడు మీకు కుభము చేసూర్చును. యెక్కువ వర్ణించుట మా కసమృతము. సందేహించువారు దురదృష్టవంతుల మని విచారించెనరు. ఈ అనకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రామకవచం, బంగారుది, రూ. 8. మహాపురుషుడు శేషములకు జీవముపోయి సమద్రుడు హనుమాన్ దేవ దేవి రు. 2; రాగిది రు. 2-8-0; బంగారు కృతుల రు. 5. దాఖలా లేదా డబ్బు కాపసీచెదము; దుజాపుపర్చవలెను.

మరా :- శిరఃస్నానం చేసి ఆర్ద్రర యవ్వవలెను. పండిట్ ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమము నాగావళి నది ఒడ్డున, చికాకోల్.

2

స్వర్గమునుండి వరముగా దిగబడిన ఆహారము

పుంసత్వ ఖడ్గారకాయలు పునర్జన్మము

సత్సంకర్తవ్యముచే చింత పడవేల? లోక ఖ్యాతి గాంచి గాంచిపోయిన పచ్చిక వర్షచుపడిన యేవిధము గా మెలమనో అదే విధముగా ప్రాణ హత్యకు పూనిన అనేకు లకు పునర్జన్మము కలిగించి అన్య మైన సంసార సౌఖ్యమునుకూడ గలిగించియున్నది.

కాశాలు 22 కి|| డికు ర్సు. 8 అమృతతీల వై పూతకు యుపయోగించును. ఇది మంచి గు-మిచ్చినట్లు ఆశీసులు ప్రశం సించుచున్నారు. ఖడ్గారపు కాయలతో అగృతతీలా రాన బాణము కల సీసా 1-కి రు. 8. చెండు ముడులు తెప్పించ వారికి పోష్టఖర్చు లేదు.

యినాందార్ మూనాని మెడికల్ ఫార్మసీ, కాత్వేటింగరం, (చిత్తూరు జిల్లా

దసరా బహుమానము

లోక ప్రసిద్ధి చెందిన “జమిందారు రిక్తు గడియారము” చాల అందమైనదియు, చాల మేల్మనదియు, మంచిపనితనముగల క్రాత్వేషపు కోల్డుగోల్డు బంగారుపూత, 5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. జమిందారులు ధనవంతులు తీసి అనుభవించిన దానిని ఆదరుక్తు తీయుటకు చాలా తక్కువ ధరకు యిచ్చుచున్నాము. కోల్డుగోల్డు చెయినతో ధర రు. 6. 8 గడియారము లొక్కసారి రూ. 15-12-0. మాణిక్యం కంపెనీ, 18 వీటు సావుకార్ పేట, మదరాసు.

స్వ దేశి బట్టలు

పందలపాకమిల్లు తెలుపు ఎరువునూలుతో చేతిమగ్గములమీద తయారుచేయబడిన 20½ సెం. 40 సెం. 14 బట్టలు మా దగ్గర చౌకగా అమ్మ బడును. పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు.

(A. P.) శ్రీ వీరాస్వామికంపెనీ, కాకినాడ.

గోదావరి, కృష్ణా, మండలముల స్థితిగతులు

ఆర్థికవిచారణసంఘమువారి సిఫార్సులు మరాసు, నవంబరు:- చెన్నపురి కాపిసభయొక్క తీర్మానము ప్రకారము నియమింపబడిన ఆర్థిక విచారణ సంఘ మయొక్క రిపోర్టు యాది 16 డిసెంబరునాటి 20తేదీముల నో యిప్పుడు ప్రకటింపబడినది. శ్రీయుతులు ఆర్. ఎ. ఆ. రోగ్యస్వామి ముదలియార్ (అధ్యక్షులు) బి. వెంకటస్వాం, డి. నారాయణరాజు, టి. ఎం. నారాయణస్వామిశ్రీ పి. సి. ఎతి రాజులనాయుడు, కె. వి. ఆర్. స్వామి, బి. రామచంద్రా రెడ్డిగార్లు.

“తూర్పుగోదావరి పశ్చిమ గోదావరి కృష్ణా మండలముల యొక్క రీ సెటిల్మెంటుగావించుపబడుటకుముందుగా యీ జిల్లాల యొక్క ఆర్థికస్థితిగతులకు గూర్చి బహిరంగవిచారణ జరుపుట కుగాను” ప్రేరంభము నియమింపబడినది.

విచారణసంఘముయొక్కరిపోర్టు కుమారు 100 పూల్స్ క్లెయిమ్స్ వైజా ఫులులు గలముదితగ్రంథముగా ప్రకటింపబడినది.

రిపోర్టునందలి ముఖ్యవిషయములు

రిపోర్టునందలి ముఖ్యవిషయములు విచారణ సంఘముచే యీ క్రిందివిధముగా సంగ్రహింపబడినవి.

ఈ మండలములలో ప్రతి సంవత్సరముందును కురిసెడి వర్ష మునందు సాధారణముగా మార్పు గానించుచున్నను, కొన్ని సంవత్సరముల కాలములో వివిధ సలములందు నెలనెలకు కురిసెడి వర్ష మును పరీక్షించినయెడల, ప్రతి పదిసంవత్సరములలో నైదు సంవత్సరములకాలము అతివృష్టి లేక అనావృష్టివలన నష్టము భరింపబడుచున్న దను విషయము తేటపడుచున్నది.

జనసంఖ్య హెచ్చుచున్నప్పటికిని, దానితో బాటు వ్యవసాయము అభివృద్ధిచునులేదు. వ్యవసాయములన ప్రేమించుకూలివాండ్రయొక్క స్థితి యం దెట్టియభివృద్ధియును గానించదు.

ఆసాముల భూవసతులు నానాటికి క్షీణించుచున్నవి. సగటున పట్టాదారు 1 కి 10 యెకరములు గాని అంతకు తక్కువ గాని యేర్పడిన భూవసతులు యెక్కువగా కలవు. సాగబడి లోనున్న భూవైశాల్యముందు 100 కి 86 వంతున యిటువంటి చిన్న భూవసతులే యేర్పడియున్నవి.

భూముల ధరలు హెచ్చినవి. కాని, యీ ధరలు హెచ్చుటకు ఆధారభూతమయిన హేతువులు నుస్థిరమైన హేతువులుగా లేవు. 1925 సం॥నుండియు భూములధరలు క్రమముగా తగ్గిపోవుచున్నవి.

భూములకట్టుబడులు పూర్వప్రమాణము ననుసరించియున్నవి. ఈకట్టుబడి రేట్లు చాలా హెచ్చుగా నుండుటచేత అనేకమంది కవులుదాకాలు నష్టముల పాలించుచున్నారు.

రయితులు పశువులమండలల అత్యధికముగా పోషించుచున్నారు. అట్టి పశుగణపోషణవ్యయము అనవసరముగా మరి మారుచున్నది.

రయితులసోషణలో నున్న శతువులకు సరిపడునంత యెండుగడ్డికూడ లభించుటలేదు. ఇప్పుడు లభించుచున్న పశు గ్రాసము పశుగణములో 9 వ వంతునకుకూడ సరిపోవులేదు.

రయితులు పశువుల మేకకొరకు చాలా వ్యయపడుచున్నారు. ఈవ్యయమును సెటిల్మెంటు అధికారులు వ్యవసాయ ఖర్చులలో పరిగణించుట లేదు.

వ్యవసాయకుల ఋణభారము దుర్భరముగా నున్నది. అందుచేత వ్యవసాయములు కుంటువడి ఫలసాయములు క్షీణించుచున్నవి.

డెబ్టలలో మొదటి పంటకు సకాలములో కాలవల నీరు సప్లయ యగుటలేదు. అందువల్ల రయితులు ఆలస్యముగా పాలముల నూడ్చుటచేత పంట నష్టముకు చున్నది. గోదావరి డెబ్టలోను, తూర్పు పశ్చిమ కృష్ణా డెబ్టలలోను, కాల్యనీటి సప్లయ సరిపోవులేదు. గోదావరి డెబ్ట భూములకు దాగ్యాపంటకు నీటి సప్లయ అ నిర్మియముగాను ఆసంతృప్తికరముగాను ఉన్నది అందువల్ల రయితులకు చాల నష్టముకుచున్నది.

ఎగువభూముల మురుగు నీటికి తగినమార్గములను యేర్పరచక పోవుటవల్ల డెబ్టగ్రామములలోని భూములు తగిన మురుగుకాలునలలేక చాటినీటిలో నున్నవి. కాబట్టి మురుగుకాల్యయేర్పాటుల విషయముయై శ్రద్ధవహించవలసియున్నది.

కాలమానముల వైపరీత్యమును బట్టి పంటలకు కలిగిడి నష్టములను ఆయాపట్టాలలో చేర్చబడిన నిస్సాగరమున భూ వైశాల్యమును సరిగా పరిగణించి నిస్తునిగ్గయములలో వివర యింపులు చేయబడలేదు. ఈమాడుజిల్లాలలోను బంజుగాపడి యున్న అనేకభూములకు పూర్తిసిస్తు వసూలుచేయబడుచున్నది.

రవిమను నిబాధనలు చాల కఠినముగా అనులుపరకు బడుచున్నవి. కాని యెక్కువ దమాదాక్షిణ్యములతో రవిమనుల నియ్యవలసియున్నది.

సెటిల్మెంటు లెక్కలకు తయారు చేయుటలో క్రింది కీలుకాదులవలన పెరులకు కలిగిడి యీతి బాధలు, యెరుకలవలన కలిగిడి నష్టములు సరిగా పరిగణించియుండలేదు. రయితులు భూములకు చేయవలసిన మరమ్మత్తులు ఎగైరాలకు అయ్యోపి ఖర్చులను పరకుగొనియుండలేదు.

ధాన్యపు ధరలు హెచ్చిననుట నిజమేకాని ఆధరలు తిరిగి పడిపోవుచున్నవి. ఇంకను యెంకవరకు ధరలు తగ్గిపోవునో తెలియజాలదు. కరవుకాలములోనుండు ధరలు యాదృశకోజులలో నుండు ధరలు, ధాన్యపు కంట్రాంట్లలో నుండేధరలు, చాల విపరీతమయినవి. ఆధరలను ఆధారప్రమాణములుగా తీసికొని సెటిల్మెంటు అధికారులు భూఫలసాయపు విలువను లెక్కగట్టిరి.

సెటిల్మెంటు రిపోర్టులలో భూఫలసాయములనుగూర్చిన కొన్ని సగటుప్రమాణముల పట్టికను తయారుచేసిరి. మేముకూడ అపట్టికనే చాలవరకు ఆకస్మికవిధిమి కాని, కొన్ని భూములు సదరుపట్టికలో నిర్ణయింపబడిన సగటు ప్రమాణముకంటె నెక్కువగా ఫలించుచున్నవి. చాలభూములు ఆ ప్రమాణముకంటెను తక్కువగా ఫలించుచున్నవి.

X 30 సంవత్సరములలో నూలీలరేట్లు 1½ రేట్లుగా పెరిగినవి.

పశువులవ్యాధులు అందువలన పశువులవ్యయము చాల తీవ్రముగా నున్నది. సెటిల్మెంటు లెక్కలలో యీవిషయము లకు గ్రహించియుండలేదు. వ్యాధులవలన పశువుల దాగ్యము తగ్గిపోయి, జీవితప్రమాణము తగ్గిపోవుచున్నది.

ఆసాములు ఖాయముగా జీతతూతిచ్చి పోషింపవలసిన పాల్వేఖర్చులకు, వ్యవసాయపనియట్లకు అనుగ్రహము సెటిల్మెంటు అధికారులచే సరిగా లెక్క కట్టబడలేదు. గ్రామాదులలో ఆరోగ్యస్థితి చాలా నికృష్టముగా నున్నది. నివారించగిన వ్యాధులకూడ నివారించబడుటలేదు. అపరిశుభ్రమయిన యాహారపదార్థములవలన రోగములు హెచ్చుచున్నవి. ఇందుచేత వ్యవసాయదారుని శరీరపాలనము, దాగ్యము, ముమారు న్యాలవంతు క్షీణించుచున్నది.

గత 31 సం॥లో కల్లుసారాయిలమీద గవర్న మెంటు ఆదాయము హెచ్చినది. ఇప్పుడు వసూలులనున్న భూవిశిష్ట లో 100 కి 44 వంతుముత్రము అబ్కారీ ఆదాయములో కలిగిన హెచ్చునకు సరిపోవును.

ఎప్పటికప్పుడు రీ సెటిల్మెంటు ఏర్పాటులు చేయుట వలన అవివరముగ వ్యయముతో ఉద్యోగీయుల నిబబ్బంది పోషింపవలసివచ్చుచున్నది. సాగుకు 35 లక్షలు యీ నిబబ్బందికొరకు వ్యయ మగుచున్నది. ఇది యేమాత్రమును హద్దించదగినదికాదు.

గత 31 సం॥లో వ్యవసాయపు ఖర్చులు మూడు రేట్లు పెరిగినవి. ఎంతసేనముగా జీవించెడి కటుంబమున కొయినను గత 31 సం॥ కంటె నిప్పుకు కుటుంబ వ్యయము 1½ రేట్లు పెరిగినది.

గవర్న మెంటు సిస్తు లన్నిటిని పూర్తిగా చెల్లించిన పిమ్మట వ్యవసాయకాళ కటుంబ వ్యయమునకు తగినంత నికరాదాయ పేమియును మిగులుటలేదు.

అనేక కారణములవలన భూములు నిరంతరము అన్యక్రాంతము లగుచున్నవి. రయితులు ఋణగ్రస్తు లగుచున్నారు. అప్పులను తీర్చలేక భూములను అమ్మివేయుచున్నారు.

భూమిఅయవజా నిర్ణయము చేయుటలో కొన్ని దామాషాయిలెక్కలను గవర్న మెంటువారు అనుసరించి యున్నారు. దామాషాయి నర్నాధారములు దామాషాయి నీటి సప్లయ, దామాషాయి ఫలసాయములు దామాషాయి ధరలు మున్నగువాటిని గవర్న మెంటు నిర్ణయములకు ఆధారముగా గైకొని యున్నారు. ఇట్టిపద్ధతి ననుసరించి సిస్తునిర్ణయము చేయుట వలన రయితులు ఋణగ్రస్తు లగుచున్నారు. ఇతరవిధము లగు పన్నులకంటె భూమి సిస్తు దుర్భర మగుచున్నది. ఇట్టి సిస్తు నిర్ణయపద్ధతి చాల పురాతనమయినది. నాగరిక ప్రపంచములో ఇప్పు దావరణయం దున్న పద్ధతుల కిదితగ్గి యుండలేదు.

చాల గ్రామాదులలో వ్యవసాయదార్లు గవర్న మెంటు సిస్తులను చెల్లించిన పిమ్మట వారి కుటుంబములను పోషించుటకు వారి కేమియును మిగులుటలేదు. కొలదిమంది భాగ్యవంతులకు విశ్వర్యము పెరుగుచున్నది. కొలదిమందికి మాత్రము గ్రామ నానులకు లోపములేకుండ జరుగుచున్నది. కాని, అధికసంఖ్యాకులకు ఋణము పెరుగుచున్నది. అట్టివారికి భూములు చేయబారిపోవుచున్నవి.

1899 సం॥లో భూమి సిస్తులు 100 కి 30 వంతున హెచ్చింపబడినది. తిరిగి యిటీవల తయారుచేయబడిన రీ సెటిల్మెంటు రిపోర్టున ఇట్టి మరల 100 కి రూ. 18-12-0 చొ॥ హెచ్చింపవలె నని నూచింపబడినది.

బాడన భూములకును లంక భూములకును భూసారము తగ్గిపోయినది. పూర్వముం దుండిన సౌకర్యము లిప్పుడు లేవు. కనుక సదరు భూములయొక్క సిస్తులకు తగ్గింపవలసియున్నది.

సిఫార్సులు

ఈ కమిటీవారు యీ క్రింది సిఫార్సులను చేయుచున్నారు:—

ఈ సెటిల్మెంటు రిపోర్టులో నూచింపబడిన సిస్టులను ఆ మలు పరుచుకూడదు. ఇప్పుడున్న సిస్టులేటనుకు నాలుగంతలుగా భూముల నికరఫలసాయము పెరిగిన నేగాని రీసెటిల్మెంటు తలపెట్టకూడదు.

ఇప్పుడు క్రొత్తపన్నులను విధించుటకు గాని, ప్రభుత్వ దాయకునకు క్రొత్త ఆదాయములను గల్పించుటకు గాని అవసరము లేదు.

సెన్సులను నమూనాచేయుటకు తాలూకాజ్యోత్సులకు బిల్లాజోర్డుకును అధికార మొసగవలెను. అట్టి సెన్సులయొక్క గరిష్ట ప్రమాణము భూమిసిస్టులో నాల్గవంతుకు మించియుండ కూడదు.

సర్వేపార్టీలయొక్క సెటిల్మెంటు పార్టీలయొక్క సిబ్బందిని వంటనే తగ్గించవలెను.

ఇకముందు విధింపబోయే భూమిసిస్టుల నిర్ణయము కాసనసభాధికారమునకు అంగీకారమునకు తోబిడేయకూడ వలెను.

కాల్వల నీటిసాగుడల విషయములో యీ క్రింది సలహాల జోరనుచున్నాము:—(1) గోదావరి అనంతపురము నుండి గుంటూరు వరకు జలప్రమాణమును యి.కను హెచ్చు చేయుటకు, గోదావరిపక్కను జిల్లా పెద్ద కాలువను మరింత పెద్దదిగా చేసి యొక్కచేనీటిని సప్లయచేయునదిగా పెంపొందించవలెను.

(2) కృష్ణా తూర్పు జిల్లా పెద్ద కాలువ నీటిసరఫరా వృద్ధి చేయవలెను.

(3) గోదావరి జిల్లాలో దాక్వాపంట సప్లముగాకుండుటకు కలిపివచ్చగాని మరియొక ప్రదేశమునందుగాని యొక జలాశయము నేర్పవలెను.

దాక్వాసార్యాపంటలకు గూడ సకాలములో నీరుసప్లయ కాగలదు.

ఎగువ భూములకు మరుగునీటి కాల్వల యేర్పాటులు బాగుగాచేయవలెను. అవి లేనియెడల జిల్లాభూములకు మరుగునీటి పంటలు కష్టమగును.

వ్యవసాయకాళువారు యీ క్రింది విషయములందు శ్రద్ధ వహించవలసియున్నది.

(1) విత్తములను రైతులకు పంచిపెట్టుట.

(2) నూపురు వైద్యులను యేర్పాటుచేసి కౌశ్ఠియమైన వ్యవసాయపద్ధతులను ప్రజలకు ప్రదర్శించుట.

(3) కొబ్బరితోటలు, యితర ఫలవృక్షములు నూనెభాగ్యవీటికి సంబంధించిన వ్యవసాయపద్ధతులను బాగుగా పరిశోధించి నాధికదాధకములను ప్రజలకు జోధించుట (4) రాసాయనిక మయిన యెరువులను విరివిగా ప్రోత్సహించి ఉపయోగము లొనగి తెచ్చుట.

రయితులలో నిర్వాహరత్వమును తొలగించి, గృహ పరిశ్రమలను వృద్ధిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు విరివిగా ధు సహాయముచేయవలెను. ప్రజారోగ్యకాళువారు నివారించదగిన వ్యాధులను నివారించుటకు శిశుమరణ సంఖ్యను తగ్గించుటకు శ్రద్ధ వహించవలెను.

కృతజ్ఞత

కృష్ణా గోదావరి జిల్లాలలోగల అధికపరిశీతులను విచారించుటకు యీ సంఘమువారికి ప్రభుత్వమువారు ఆపకాళిము నొసగినందుకు యీకమిటీవారు తంతయు కృతజ్ఞులు. ఈ కమిటీ వారు తమ విచారణకు పూర్తి చేయుటకు తొమ్మిది మాసములు

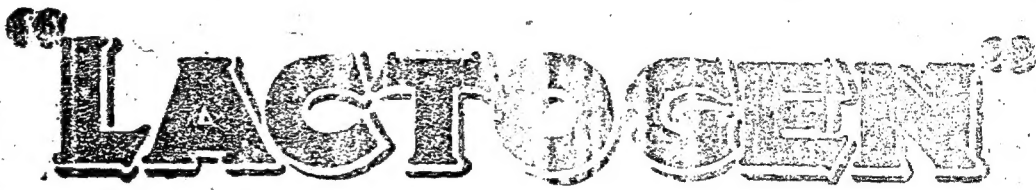
ఇండియా బిడ్డలు

శిశువులకు ఆహారమిచ్చుటకై లోకాద్భుతమైన పాలు ఇండియాకు వచ్చియున్నది. తల్లిపాలకు బదులు భద్రమైన ఒకటే ప్రతియగు, ప్రాణమును, బలమును ఇచ్చునట్టి ఈ గొప్ప ఆహారముయొక్క లాభమును ఇండియాలోని ప్రతి బిడ్డయు పొందవచ్చును.

తల్లి తనబిడ్డకు పాలు ఇవ్వలేక పోయినయెడల, ఆబిడ్డ స్వభావికముగా బలారోగ్యములతో జెరుగుటను రూఢిపరచుకొనుటకై, ఆ శిశువునకు లాక్టోజెను తప్పక ఇవ్వవలెను.

స్వభావికముగా విటమినులు నిండిన పాలాహారమగు

ఆహారముగా పుచ్చుకొనినయెడల గుప్పిల్లు లాభమును పొందుదురు.

బిడ్డలకు పాలిచ్చుబుడ్డి, నమునాడబ్బీ, అల్యుమినియం గరిటె, తల్లుల కుపయోగమైన పుస్తకము—వీటికిగాను ఒకరూపాయ తపాల బిళ్లలను

నెస్సెల్సు, తపాలపెట్టె నెం 180 మద్రాసు, వారికి పంపి తెప్పించుకొనుడు.

పట్టెను. ఈతొమ్మిదిసెలలోనే కాసనసభలకు కూడ ఈకమిటీ సభ్యులు హాజరు కాలసియుండిరి. ఈ మాడు జిల్లాలలో అట్టి విచారణనే పూర్తిచేయుటకు సెటిల్మెంటు పార్టీలవారికి కొన్ని సంవత్సరముల కాలము పట్టినది. ఈజిల్లాలలోని ప్రభుత్వాధికారులందరును సదరు సెటిల్మెంటు పార్టీలకు సర్వవిధముల తోడ్పడియుండినను, వారు సంవత్సరముల కొలది విచారణ చేయవలసినవారయిరి. నిజమును బయటపెట్టినపుడు ఇతరుల కది కష్టముగానే యుండెను. కాని, యీజిల్లాలలోని రయితుల పొదలలందరి డేముమకొరకును ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుటకును ఈ నిజపరిశీతులను మేము వెల్లడించవలసినవారమయితిమి. గవర్నమెంటువారు నూచించిన క్రొత్త సిస్టులను విధించే యెడల కొందరు రయితులు వాటిని చెల్లించుట యశాధ్యము. మరికొందరి కది యసాధ్యము. రయితులకు గాక కష్ట నిష్ఠా ర మ అ న స్థి తి ని మేమనిశ్చేదించుట ప్రాధాన్యముగా వినిపించియున్నాము. ఈ బాధకములను తొలగించిన నేగాని దేశము సుఖితుమై ప్రజలు శాంతి శాంతివాలకు ప్రభుత్వమువారు తమ అదాయములను గూర్చి కట్టుబిట్టములు చేయవలయు ననుమాట నిజమే. కాని ప్రజల యసంతృప్తిని అకాంతినికూడ గమనింపవలెను.

ఏజెంట్లు కావలెను

అలనాపి, యిక్కుయెంజా, చేయి కాలు కట్టుకొనుట, అంటినప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక తుణుముతో పోగొట్టుకొనవలెనని "హమా తైలమునకు" సమయము ముందు తెలియజేయు లేదు. చాలయోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. బుడ్డి 1-కి అరచాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుము. అమర్ చెందు, శోభాచెందు, ఇంగ్లీషుమందులు పునరతులు సల్బూరిక్, నైట్రిక్ మొరూటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు, రిజి. నెం. నైవస్యనాయునిసిఫ్, ము.బా.దు.

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి - బెజవాడ.

ఆంధ్ర దేశమును అత్యవసాధము లగు మా మంచలకును మా పెద్ద కేల్లగునకును మా పుస్తకములకును నేడే వ్రాయును.

రామచంద్రుని వెంకటప్పగారి విచిత్ర సుభవములు

“రామేశ్వరము వెల్లివాళి శివేశ్వరము వలలదేన” అని ఒక సామెత ఉన్నది. అది, పాఠాంశరచనగా, రామేశ్వరము వెల్లివాళి, శివేశ్వరము వలలు, అనుటగా వాడెడి కొండొక బొంబాయిలోనున్నది. ముద్రకు వదలివది. ఆ కథ పాఠశాల కడకువచ్చెను. ఆరు దినపురి తరువాత తెల్లముగాక! నేను మారని కానీడనుకొనె, ఆ కథల వివరాలను అయిన, రాజమహేంద్రవరము నుండి, నేలూరనకు, ఆంధ్రుండి మద్రాసుకు, అటు నుండి ఆరేవురునుడు (బల్లారి) నవవి, నవవి, తుదకు మిరాసాడీ నేల కొండలకు పుట్టుకై లులలో ముడుగు కొంటిని? గత మాసమున కిది వేది విద్యుదైతి. విద్యుదుడు పూర్వము, నూరంబింబెంబెంబుల కొండలకు, మాత్రమున దివ్యమారము తరుగునది. పోనినది, దీర్ఘమంత్రలు గావించుకొని వెల్లిదుడు, మిగతావారు కారీ మధ్యముననే యున్నవి. బిక్కరామేశ్వరము కడకాయున్నది. కావున దివియు రైల్వే వారము ఒక కోట వద్దనున్నది. అది కోరితిని. అతనికట్టి అధికారమును కలదు. అయిన, ఇవ్వను అనెను, పోనీదే, వాటిని నీ దేవతకు, అని నేనని వాత్రయమును నేనుంటిని. అతడు నన్ను విడుదలచేయుమంటే తుదివరకు, ఏదోమో పోలీసువానితో ప్రసంగించె. పోలీసు కోడుకు వారంబువారము నుమాటా వారంబు, విడుదల యై దీలకై తెనాటిగా వచ్చు పోలీసువానివరముగా నిల్చి, నా వారంబు ఏది అని అడుగగా, వాలో విడుదలయ్యుచున్న సాధారణునిది నాకు మాది, మీ యురపురవారంబు బిక్కటిగా వ్రాసి ఈ పోలీసువాని కిచ్చితిని. అతడు మార్చియిప్పును పొమ్మనెను. సరి, స్వతంత్రుడై ఇట్టిని సమకొందును, మీతో జగదమల యని, బయటికి వచ్చితిని. అంత వాటిని అసాధారణునిది సక్రమ బసచేయునో కనుగొని వాని నంటి వేసి, ‘రంతు మీపొమ్మని నిత్రును, రైలువద్ద మార్చి’ అనెను. ఈవారంబు నావక్రమే అని గ్రహించి, బీరునో, ఇందెనో మోసమున్నదే అని తలంచి, సరి రైలువేడును కేగి, మరచుర లాగుచున్న ఆకలి కింత అన్నమువైచి, విదవ యోచితముని వానినెండు నడిచితిని. ఇంతలో వాడో మరయొక పోలీసు చేరు కొనెను. ఇకవుడు, సాధారణులములలోనే యుండి గాని, వానికి వినితమన అధికారపు దుస్తులలో లేరు. అంత వా ప్రాత్రవాడు దారిలో మీరు సావనీసకాంత రైలులో నూర్చిండి, ‘మీపొమ్మని రైల్వేపోలీసు చేతి కిచ్చి, మిమ్ములను వాని కప్పచెప్పెదమ’ అనెను. ‘ఏల’ నంటిని. మీరేమో రామేశ్వరము పోతామటారట. విడుదల నవైచి కేరాయింటికి పోననోవారి, కేరదోమాడనో-అని సమాధానము చెప్పెను. అదేమిది నీవు చెప్పవది సాధారణునిదిలో నీ. టి. ఆర్థ (నేరము చేయు బాగులనారివట్టుము) మున్ను నీ సీనకాంటు చెందినవారి యెడల నవలంబించుకొనా నాకు తెలియదు గాని రాజీయవై దీల తెల్లము అట్టి అటకునులేనే అంటిని. మీరే నీ. క్లాసు కాదాయన వారము, మీమహాబికిగడ్డకు తక్కువ చేయబయోగాక కులమును బిక్కవచేయుదురా మమ్ము! నేనెప్పుడు విడుదలైతి నో అట్లును నేను స్వతంత్రుడను. నాయువ్యమువచ్చినచో ప్పవ పోదునేగాని, ఒకరిచెప్పు చేతలకు తలయొగ్గును. అని నేను ఖండితమున, భోజనముచేసి, రె న క్లాసు ప్రయాణికుల విశ్రాంతి కాలమునకు పుచ్చుకొని, వెలుపలను పోలీసులలో నొకడు తెలుగువచ్చినాడు, మరొకడు, రానివాడు. అతెలుగు తెలిసి నవాడు ‘రంతువానిని, పొమ్మనుమార్చువంటి, నన్ను వచ్చి, బండిలో మట్టుచునెను. నేనెల ఈబండిలో పోతిని. నాకు యై అధికారము వారంబు (పొమ్మ) విడుదల. నీచేతి కిచ్చిరి. నీవు వానిని వాటివ్వననుచున్నావు. కావున నాచేతికిరాని పొమ్మను వాడివాడు. పొమ్మను ఉన్నకదా, అంటికికేపోయి ఉ నయోగించుకొనమా లే, పొమ్మనువచ్చిచేతికిని, స్వంత ఖచ్చులపై తీర్చుకొని నేనుచుకొనయోచితి, ద్వివిధయోచన. నేని త్తును పొమ్మనులేకాడ నామేదే నా ఇష్టము వచ్చినపుడు నే న్నుచు నుకొనె. అది వచ్చితిని. అప్పు టి కి నావేడు కొర తెలుగువానినో బండి యెదురును నిర్బంధించు చు దురద్రావణుడనెను. అతని సర్వధ మార్చుకొనక లేకపోయిన పక్షమున పాదాంగము నాచేతి కింజనున్న ముగమ్ము పుత్రము నదివ్రాంతి పుచ్చుకొనుటై తెలిసిరి. అంత వాటిని నా నాయువ్య కంఠమున మెడకు మెరియజేయును, ఎచటికి పోయెనో, నీలు గాల్గు చేతులు వట్టుకొని, రైలులో నడవేసి నదాని అని జలము చేసివాడు. నేనావట్టు తేప్పియోగొనుటకై నలుల మాట్టుచి నీవు సాధారణులములలో నున్నావు. నన్ను జలము చేయుచున్నావు. అంటిని. ఇంతలో పొమ్మను మార్చు వట్టిని అపొలీసు తమ వైయోక్యం తెలియజేసగాని, తేవ అటియలతో నెరియజేసగాని సంప్రదింబియండి బోలు ను వారంబు పొమ్మనుగా మార్చుకొనెదవి నావద్దను వానితో, కొంత గును గు న లాడిన విదవ, వారిరువు నా కడకు వచ్చి నీ కర్మము! నీకు పొమ్మనెను.

నీమతము; నీ యువ్యము వచ్చుట వెల్లిము” అని. బ్రతికితిని తలచిచుచుకొని, భావిమార్పుకు బాడిచేసికొని యెక్కితిని. ‘ఎక్కడికోయెదవు’ అని ఆ పోలీసు మరల అడిగెను. నా ఇష్ట గంటిని. కాదయ్యో, నన్ను మీవాడ కనిపెట్టుచు ఆజ్ఞాపించి; చెప్పయ్యో, మీవెంటచేదను, అని అడిగెను. “ఆ! అట్లు అడుగుకో! అని, భావిమార్పును వెల్లిచున్నానని చెప్పిరి. కాని, ఏవారంబు (పొమ్మనుకొనుకొన) వారచేత విక్రయించుకొని, నన్ను వారు తమ దానునిచేసికొన దలచినో, ఆ వారంబు వారిచేతనే యొందుట నాకు నేనప్పరింపలేదు. దైవశక్తి, వారచేత సప్రతికి కొన్ని రూకలుండుటచే, పొమ్మను లేకున్నను నాకు తలంతుకుంటెను. కాని నా పొమ్మను నాచేత విక్రయించుకొని నా ఇచ్చునవారముగ వినియోగము చే ను కొనుట యే కర్మ వ్యవస్థ అని తెలిసెను. ఇంతలో, వాకి కడకుండగా, పోలీసు యొద్దొకలలోనే నై అధికారి పరిసరించెను. ముదుసలి కంటికోడు ధరించి యాతడొకడు, నాబందీవద్దకువచ్చి, నీమతగలవాడనెను. నేను విషయమంత యు సతిస్తరముగా వివరింపి ‘వా వారంబు టి రి చేతి కిచ్చి వాకి మ్మ న గా, వారు వానిని నాకిక తీసుకొనినారు. ఇతడు నేను పొమ్మను నువయోగింపక ప్రయోగము మానినట్లుకాదు. వారంబువాని, పొమ్మనుగాని లేకదేమిమిట్టను. వానికి కారకులు నాకివ్వబడిన వారంబు వికికిచ్చిన కైలువారంబు నుమాటా నాక విడుదల అనెను. వానిని వికికి తెలియజేయుట అంటిని. అంటు నాతడు అవధున కాలిగాకొలు, గ్రహించి వారిని చీనాట్లుపెట్టి ఆ వారంబు మార్చుకొనెను. అసలు నేను ఈ రామేశ్వరము గొడవరాకముందే ఈ మార్గశ్రీ కుడ గు మావాడునగారి తిథి. మా స్వగ్రామమును నుంబూరుజిల్లాలోని టంకటూరు పట్టణముయందుంటే వారి మధ్యమున మద్రాసు, నెల్లూరులవద్ద నున్నది. మిత్రుల, బంధువుల చూచుకొనుచు స్వగృహముచేరి కొన్నాళ్లు విశ్రాంతిపుచ్చుకొని తిథిగావించుకొని, మరీ సీతానగరము వెళ్లవలయుననియే నిశ్చయించుకొనుటచే ఇట్లుచేయుటకు పొమ్మనుకొని కొంతమార మైన ఇబ్బందిలేకుండువద్ద యేమైనయన్న వాయని యోచించు చుండుటచే కైలు అధికారులు పోలీసువారితో పోలీసులో గునకడలాచుచున్న సమయముననే నా పని నేను చేసితిని. అచటనేయున్న రైల్వే గ్రామ నా ఆఫీసు నడిగిపుచ్చుకొని తిరుగనేసితిని. పొమ్మనుగొడ వెల్లిమూరమున, 100 మైళ్లకు జక్కరాజ్ కింద తక్కువెట్టి, ఆ వచ్చుకోజలకు మించుకొండ దారిలో ఎన్ని సార్లైన - ఎన్నాల్లెనను ప్రయాణ మాపుకొన వచ్చును. అని ‘ప్రయాణం ౧౫ ము’ అను శీర్షిక కింద యొక నిబంధన యుండెను. సరి ప్రస్తుతము రైలు చేసేపాటి డిండిగలు, పోదమారుల మీదుగా, మద్రాసు, కాకినాడకు వెళ్ళుటయి యుండుటచే మారము చాల ఆయెను. కొంచెమించు మించుగా వై నిబంధననుసారము 7 లేక 8 కోజలలోపల మధ్య ప్రయాణ మాపుకొని నెనుకవిచ్చి (స్వంత ఖచ్చువై) రామేశ్వర యాత్ర గావించుకొని అంతకువై నిశ్చయాను సారము మద్రాసుకరకు పొమ్మనువైనే ప్రయాణము సాగించవచ్చునని నేను పతకము కుదుర్చుకొని యుంటిని. ఇపు డిపోలీసులు కైలు అధికారుల నిరోధముచే కైలు యావ్యనకు శృతిరేకముగాని పద్ధతికి పొమ్మను నువయోగించుకొనుటకు నాకు గల వ్యక్తిసాత్వంత్ర్యమునకు భంగము కలుగుచున్నది. పయ నిశ్చయానుసారము, దారి మధ్యమున నా బంధు మిత్రుల ద్వారా చుటకు గాని, నా స్వగ్రామమున దిగి నా స్వగృహమున మాత్ర ప్రసాదము స్వీకరించుటకు గాని అంతరాయము కల్గుచున్నది. అందుచే పొమ్మను నాదే ప్రయాణము సాగించి, దానికి ప్రాధాన్యత తేసి (నాదే ప్రయాణము సాగించుకొని పొమ్మను వెల్లిద.) సమాపముననే ప్రయాణము నిల్చి నెనుకకు వచ్చి రామేశ్వరము దర్శించి, కైలు యంతరాయముల తొలగించుకొనుటతో, వ్యక్తిసాత్వంత్ర్యమును, యాత్రచే, చిత్రకాంతియు బడచు సీరపరముకొంటిని. దీని నెవ్వ రడ్డగొనుకో నదియు చూచుకొనుకొంటిని. ఇంతలో, నాతడు తెచ్చి యిచ్చిన పొమ్మను పుచ్చుకొని జక్కా డిగి, రైలు వెళ్ళితిని. కొడైకాలో నేమనవరకు వెళ్ళితిని. రామేశ్వరం వెల్లి బోలు మెయిలును ఎదురుగా వచ్చుచుండెను. అందుచే అక్కడ డిగి ప్రయాణ ముపసంహించి, ఆసంగతి రైల్వే కిబుద్ధ నానుసార ముగ నేమచుచున్నదచే పొమ్మను ప్రాయించుకొని రామేశ్వరం టిక్కిల్లుకొనుకొంటిని. అంత రైల్వే సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు నన్ను తీర్చి నివిక్ర-డిడిగరాదనెను. మీనంటిని పొమ్మను తీసుకొంటిని. విడుదలయైతిని. నీయంటికి వెళ్లవలయుననెను నిర్బంధమేలే! విడుదలయైతిని గాన కావుకామతో అంతేగాని నాకు ఆజ్ఞాపించు మీ కేమి అధికారము? నేను ప్రయాణము మానితిని. రామేశ్వరము వెల్లిచున్నాను అని ఖండితముగానంటిని. నీకు టిక్కిల్లు ఇవ్వనివ్వ ననెను. టిక్కిల్లు తీసికొంటిని. వెళ్ళినివ్వ ననెను. వెల్లిచున్నానంటిని. అయితే నీ నర్తకముచేసి ననెను. ఇపుడు

నాదేమమును స్వాధీనపరచుకొంటిని గాన పోవాలను. నను సాగర మంటిని. ఏ వెళ్లనుకొండ ఆరెప్పుచేసితిని అడిగితిని. చెప్పను పొమ్మనెను. ఇంతలో మెయిలురాగనే యితిని మెయిలులో నెక్కించి మధుర తీసుకపోవుకొని నేను విషయము కాని నేదియతోచిచ్చి లేచివెళ్ళి విదవ రామేశ్వరం వెల్లి పోలీసుతో వాచిచేసి కేపుకులవచ్చు. పోలీసును కామూకే ఇచ్చులవదలెను. విదవ యెన్. వి కన్నడగా ఇంక నక్కను గోనా నాయంటిని. లేదని అతడనెను. మంచినది రామేశ్వరమువెల్లి యాత్రచేసికొని మరునాడు సాయంకాలము కొడైక్కా బాలువచ్చి మరల నట నుండి ఆదేరైలులో ప్రయాణము సాగిసిని. డిండిగలులోను మరునాడుకొని ములేతు గోదమారు వేరగనే, రండున వెల్లిచు 8 వక్లాసు ప్రయాణికులకాల సుప్రభులవలె నుంటున్న పూరికొనెట్టి బసచేత చుకుంటే- జట్టా మాట్లాడుకొనగా, పోలీసువారు జట్టాకట్టుకుండ అడ్డుము కొట్టెను. మరొక జట్టాలో నెక్కుగా ఇన్స్పెక్టరుగాడు విచ్చుచున్నారని వచ్చి నీర్చిరి. సరియని వెళ్ళితిని. గొన్నాళ్లకు గాన లేరు. కాని ప్లాటుఫారముపై నున్న విశ్రాంతిస్థానము నొక్క కరముగా నుండెను. అందుచే అచటనే బసచేసితిని. దీంతో బసచేకదుమాడా.

విదవ కథ

మద్రాసును భోజనముకాగా ఒక బండి 2 గంటలకు వచ్చెను. అది నేలమునకే పోవును. దానిలో వెళ్లనివలసినది బోలీసులు నిశ్చయించిరి. ఈ వాతావరణములోనుండి బయటకుడుట యే మేలని తలంచి అందే ప్రయాణముచేసితిని. పోదమారునుండి వచ్చిన రయిల్వేపోలీసు యాగొడ్డు మరొకని కప్పచెప్పి వెల్లి పోయెను. నేనుకాలో బసచేయవచ్చు గండని ఆ పోలీసు ఆహ్వాన మొనర్చెను. రానంటిని. నాయువ్యమువచ్చినచో బసచేతును. నీవు కనిపెట్టుకొనుము అంటిని. కాని ఇంటికన్న గుడెడి మమ్ములు అంతటికన్న నేను బసచయోగ్యులగునంటిని అందు చే నక్కడ నిద్రించితిని. మరల ప్రాధున 8 గంటలకు రైలులో నెక్కితిని. ఆ రంబులలోనే బొంబాయి వాలంటియరులు కొందరు ను, గుంటూరు వాలంటియరు పావులూరి రామా రావుగారును వచ్చుచుండిరి. వారికి నా అసంగతీ, సమాప్రాం కమైన లేదు. రామారావుగారును మద్రాసును వెచ్చుచున్నా మనిరి. సరి మిత్రుడు దొరకగదాచని సంకెంబితిని

రామచంద్రుని వెంకటప్ప.

బెజవాడ

తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి వీడ్కోలు

4-11-30న లేదని మైలరములో బెజవాడ తాలూకా బోర్డు మీటింగు సమావేశమయ్యెను. తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తగు శ్రీయుతులు రామ శేషయ్య చౌదరిగారు శ్రీ శ్రీ జయపురము మహారాజావారి ఆస్పత్రాటు దవానపద విని స్వీకరించినందున తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుపదవికి రాజీ నామా నొసంగినారు. సభ్యులందఱు వారు రాజీనామానిచ్చుట బోర్డుకు చాలవిధముల నష్టముని. చింతించికోడి, బోర్డుపరి పాలనలో వారు చూపిన నిష్కృతపాతమిది విశేషము, క్రద్దను ప్రభావేయందు వారికి గల గాఢానురాగమును సభ్యులు క్లా ఫించి వారికి ప్రెసిడెంటుగారియందు గల గౌరవలక్షణము వెల్లడించి తమ బోర్డు అధ్యక్షులగు చౌదరిగారికి సర్వభూతుల నర్తకుల జయపురమునంటి మహాసంధానమునకు అనీవైంటు దివానుగా నియమింపబడుట తమకునూడ గౌరవమే అని సంకల్పవైచివారారు.

తాలూకాలోని ప్రజలెల్లరు శ్రీ వారు రాజీనామానిచ్చి నందులకు చింతిలుచున్నారు. వారి అధ్యక్ష కాలములో ఎకాశ మున్నంతవరకు బోర్డు నన్ని విధముల సభిచ్చుకొనినీ తీసికొని వచ్చివారని చెప్పుకొనుచున్నారు. ఇక ఉపాధ్యాయులు గగోలుపకుటలో ఆశ్చర్యమున్నది. దీర్ఘము అయ్యు ప్రేమ క్షేత్రులన్న బాలి, దైవ స్పృహతో ఎల్లరు సమానులే అను భావము. తమ కష్టములు నివేదించుకొనుటకు ఏవేళయెందు చేచ్చిన ను వాడననది లేదు. మిత్రునివలె విని స్వాయమును క గెలేయు ను. క్రింది దొడ్డగడ్డకుగదా అను చెడమాపు, క్రింద మాపు వారికి లేదు. కష్టములు చెప్పుకొనుచున్నప్పుడు మోదానా అ చి ఆకురతతో కన్నతండ్రివలె విందుకు వేయెల బెజవాడబోర్డు ఉపాధ్యాయుల అసృష్టమునకు ఇతరబోర్డుల ఉపాధ్యాయులు అబ్బురపడుచుండెనారు.

గ్రామపున్నె ర్భాగ విషయమున వారికి గల అభిప్రాయ ము లన్నియు కార్యరూపమును దాల్చుకొన్నామే వారు కడలి, పోవుట బోర్డు దురదృష్ట మనకతప్పదు. (ఒక విలేఖరి.)

(ఒకవేళ)

తదుపరి ఆంధ్ర పేషంట్ మిల్స్ లో పని చేయుచున్న మ-కా-శ్రీ
జ్ఞేశ్వరమూర్తి డా॥ ఇ డి డా॥ ఎ॥ ఐ॥ సి॥ ఎస్. గారు కాగిత

(౨) స్వాగత మార్చిపర్వం గుంపాగర్ భారత్ కేంద్ర ప్రా. సు
స్వాగతమయ్యో మాతృమమ పంజెను, మొలిట కేనడెచి తి
రాగతియ్య ప్రదర్శనవిలాసములో నెటవేర్చుబాన, గూ
రాగమను పయోనిమన కన సహించితి రెంతమన, తా.

11-1930
 11-1930

ది 8-11-1930 వ తేదీని లొత్తపత్తి గ్రామములో
ఒకసార్లు యిప్పటి వాండ్లలో జరుగకు వెళ్లు. అప్పుడు కామ
లో వామంది నభివక్తికి. ప్రస్తుత కామియకలనీరించి
పునస్సంపదించెను. జననయధ్యాపకులతో నభి ముగిసెను,
(ఒక వివరము)

డాక్టరు జె. ఎం. దాసుగుప్తగారిని విడుదలచేయుట

అరెస్టును సెంట్రలుజైలునుండి సేద విడుదల చేసిరి

కలకత్తా, నవంబరు 6:— యావద్భారత రాజకీయ వైఖరి దిశ్చిన్తనము పెనుక కలకత్తాలో జరుగబడినపుడు రాజద్రోహ శోముక్తింద సుఖానుచంద్రబోధగారు మున్నగువారో కూటు కాంగ్రెసునాయకులను వెనుక రాష్ట్రీయ కావనసంఘ పక్షము నకు చాలి జే. ఎం. దాసుగుప్తగారిగూడ అరెస్టు చేసిరి. అపుడు గుప్తగారికి 9 నెలలు కఠినశిక్ష కేయబడెను.

జేడు గుప్తగారిని అరెస్టుచేసెనాల్సందే విడుదలచేసిరి. ఈ 9 నెలలలోను రెండు నెలలపాటు గుప్తగారు వ్యతి గ్రస్తులై కార్యకలాప మెడికలు హాస్పిటల్లోనుండి చికిత్సకు బదిలయమండిరి. ఈ రెండు నెలలను గుప్తగారు శిక్ష నశభవించి న్నను భావించబడలేదు. గాన మరి రెండు నెలలశిక్షను అయిన తెరసాలలో నుండవలసివచ్చినది. ఆకారణముననే ముఖాను చంద్రబోధుగారు మున్నగువరిని విడుదలపుడు గుప్తగారిని విడుదలచేసెను. (ఆ. ప్రె.)

దుకాణములవద్ద నిలువబడి బోధించుట ఏకైకింగుకాదు

బొంబాయిలో మరల యిద్దరు స్త్రీలుపైని తేబడిన కేసును కొట్టివేయుట

బొంబాయి, నవంబరు 6:— సీమగడ్డల దుకాణములవద్ద నిలువబడి సీమగడ్డలను కొనవలసిని బోధించుచున్నందులకు యిద్దరు స్త్రీలపట్టివలన జేడు మధ్యాహ్నము అరెస్టుచేసి చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు తీసువచ్చెరి.

“మేము ఏకైకింగు చేయలేదు” దుకాణములవద్ద కూర్చుండి సీమగడ్డలను కొనవలసిని కాంతముగా బోధించు చాంబీని” అని యీ స్త్రీలు తెలిపిరి. అటుల బోధించుట ఏకైకింగుచేయుట కాదు. కాన అది శిక్షముకారణి హెచ్చరికయైన యిదివరకే నిర్ణయించియున్నారు. కావున జేసు యీశేషము కొట్టివేసి పీసీ జిడ్డోఫులని తీర్పుచెప్పుచున్నాను. అని ప్రధానరాజధాని మేజిస్ట్రేటు తెలిపెను. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

వంగరాష్ట్రము

కలకత్తాలో ఇంపీరియలు బ్యాంకింగ్ ఏకైకింగు

కలకత్తా, నవంబరు 6:— జేడు మధ్యాహ్నము కలకత్తాలో యి. పీ. యల్ బ్యాంకి కార్యాలయమునకు 12 నంది కాంగ్రెసు వలంతులు పికిటించెరి. ఈ బ్యాంకిని బహిష్కరించ వలెనని తేలు వేయసాగిరి. శ్రీ ప్రె.

రాజద్రోహపు పటములను విక్రయించినందులకు అరెస్టుచేయుట

పుణెగారిలో, నవంబరు 6:— రాజద్రోహపటములను విక్రయించుచున్న అమ్మమ్మమ్మలకు రెండవ యింట్లో గానరి తేబడినందున శ్రీ. ప్రె. కో. 16 కేసు ప్రతిది అరెస్టుచేసిరి. 2000 రూపాయలకు యిద్దరు జమీన్ యిచ్చి విడుదల పొరి. అని యింటనుండి 20 బాతీసుబాయకులు కలుపిలరు తీసికొనిపోయిరి. శ్రీ ప్రె.

కలకత్తాలో స్వదేశీ నివృత్తైల సమన్వయారికి 144 క్రింద నోటీసు

కలకత్తా, నవంబరు 6:— కొన్ని వాక్యములు గల కాగితాలపైకిరబడిన స్వదేశీ నివృత్తైలను అమ్మమ్మమ్మలకు కలకత్తాలో నివృత్తైల పర్యటకు శ్రీ. ప్రె. కో. 144 నోటీసుక్రింద నోటీసులు పంపబడెను. (శ్రీ ప్రె.)

ప్రభుత్వశిక్ష ఆను గ్రంథమును ప్రకటించినందులకు కేసు

కలకత్తా, నవంబరు 6:— విప్లవకవి అని పిలువబడుచుండు నట్టి నజరలు యిట్లంగా “ప్రభుత్వశిక్ష” అను పేరుగల గ్రంథమును ముద్రించి ప్రకటించినందులకు అతనిపైని జేడు రాజద్రోహమునకు కేసు చేయబడెను. 500 రూపాయలకు బాహిసు పుచ్చుకొని మేజిస్ట్రేటు అతనిని విడుదలచేసెను. శ్రీ ప్రె.

చీరాల అరెస్టు

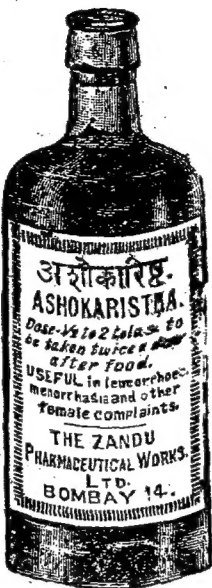
జేలూరు జయిలునుండి 1 తేది విడుదల అయినవచ్చిన చేబ్రాలు చాలంటి, దేవభట్తుని బహులింగయ్యగారిని మరల 4 తేది 148 కేసుక్రిందను మరియు కేసుక్రిందను అరెస్టుచేసెట్లు పోలీసువారు చెప్పి 5 తేది పునః ప్యాసిం జూ బండిలో వండ్లీలు కలెక్టరుగారివద్దకు తీసుక వచ్చిరి. (జక నిలేపిరి)

డాక్టరు కొట్టాన్, హార్బర్ నిజరైన్.

హిందూ శిశువృద్ధికి తగినట్లు శిశువేళ మూలికా సముదాయముచే ఆరోగ్యపథకుల నకసరించి తయారుచేసిన శిశువులయిన తెలిపెను. దీనిని ప్రతిదినము ఉదయ సాయంకాలములందు శిశువుల చదువుచుండిన బేసాయనగు కాకసు స్కూలుకి కండ్ల పుంటిలు, ముడకలు, నీరు కాగట, మొదలగు పర్యవోనాతములను హరించుటచేకాక పెండ్లుకలకు నట్లు ముచ్చెనలె మృతపరచి యింనున, దేహాదునిని కాంతియు మనస్సుకు సంకోచమును గలుగజేయును. ఆకాలస్పర్థము స్త్రీ పురుషుల కలమెనకను వ్యవస్థకూడా ఉపయోగింపవగును. ఒకవేళ పరీక్షించిన నిజము నిక్కంబగును. తెల:— 4 బోన్సుల బుడ్డి 1కి అ 8, 6 బోన్సుల బుడ్డి 1కి అ 11, 8 బోన్సుల బుడ్డి 1కి అ 14 ఏతెట్లు కావలయును. పోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్:— జయసుందరం అందు కంపెని, మద్రాసు.

జాం దూ గారి ఆశోకారిష్టము

(బై. ప. జ్య. రత్నా వల్లి)

స్త్రీలకు కలిగే సర్వవిధ దుర్బలములకు నువయోగము గొప్ప టూనిక్సునుంటి నివృత్తము. మరిన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి, యింట్లసాము, కక్షసాము, సోమరోగములు సహా నివర్తింపును. పీసీ మహాగోమలచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము భరింపజేయుగలరు గాన శిశువులు పుట్టిగలరాకై వ్యాధులనుండి నివృత్తులగురు. స్త్రీలకు ప్రసవము నకు వెనుక అడ్డుకొనెను మును కలగజేయును.

Manufactured by:— THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD, Sold everywhere Bombay 14. Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అందు కంపెని,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

నవ 2 తేట్లు:— అనంతపురం—కే. రామకృష్ణమూచార్యులు, బత్తుల్ ఎన్. స్టేషన్.

కాకినాడ—లక్ష్మీనారాయణ అందు కంపెని, గంటూరు—ధర్మవరం—వైద్యం హనుమంతరావుగారు, నరసాపురం—వై. సత్యనారాయణగారు, నల్లూరు—డి. ఆరియన్ ఫార్మసీ, తెజవాడ—శ్రీ చంద్రమోహన్ అందు కంపెని, రాజమండ్రి—ఈశ్వరదాసు అందు కంపెని, మెయిన్ రోడ్డు, తెనాలి—కృష్ణాఫాన్సిస్టర్సు, ఏలూరు—చౌదరి కంపెని.

మచిలీపట్నం—కే. వి. మాణిక్యరావుగారు, సర్కిల్ పేట, తణుకు—టి. సత్యనారాయణగారు, మారుపేరు—డాక్టరు న. రామిరెడ్డిగారు, విశాఖపట్టణం—మౌళి మూలయ్యగారు, మదనపల్లి—ఓ. పట్టాభిరామయ్య అందు కంపెని, రాజోలు—భారం బ్రదర్సు, ఇందులూరు—కె. ఆర్. భాస్కరయ్య అందు కంపెని, నిడదవోలు—కొమ్మూరి వీరభద్రయ్యగారు, పాలకోలు—వి. వి. నారాయణ అండ్, వి. వి. ఎన్ స్టాంబు

అలహాబాదులో స్త్రీల డోరేగింపు

మడిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి భార్య మును కోడలును నాయకత్వమును వహించుట

అలహాబాదు, నవంబరు 6:— మడిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి భార్య స్త్రీమతి స్వహాపరాణి కోడలును (మడిత జహారలాలు నెహ్రూగారి భార్య) శ్రీమతి కమలాదేవి గార్ల నాయకత్వముక్రింద పెక్కువేలమంది స్త్రీలును పురుషులను జేడు సాయంకాలము 6 గంటలకు మరల మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞలను నిక్కరించి నీచిలైన్సులో ప్రవేశించిరి. ఇంగ్లీషుకల్లు యెదురు పోలీసువారు వచ్చి వారిని నిరోధించిరి వారు వచ్చి నార్పుండి బాతీయగీతములను పాడ సాగిరి. రాత్రి 10 గంటలవరకును వారచులనే హుచ్చుండియుండిరి. అపుడు పోలీసు వారు వెనలిపోయిరి. పిమ్మట ప్రజలు దగ్గరవారిని పురుషోత్తమ బాగుపొర్లుకు వెలి అటనుండి యిండ్లకు వెనలిపోయిరి, ముగ్గురిని అరెస్టుచేయుట 8 వ తేది సోమవారమునాడు రాత్రి జరిగిన డోరేగింపు సంబంధమున జేడు మెయిస్ట్రేటిగూడ అరెస్టుచేసిరి తెలియచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభపై

మరల జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుట

పీపిల్సుబెటాలియనువారి సాహసకార్యములు బొంబాయి, నవంబరు 6:— పీపిల్సు బెటాలియను వలంతులలో వొకరు జేడు మరల బొంబాయి శాసనసభా భవనముపైని జాతీయపతాకమును బొంబాయి ప్రావిన్సియలు కాంగ్రెసుకమిటీ అని వ్రాయబడిన బోర్డును అలుశ్చెరు. ఇంతవరకు యెవరిని అరెస్టుచేయలేదు. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

సర్దారు వల్లభాయిపటేలు, దేశాయి గార్లు అలహాబాదుకు వెళ్లుట

కలకత్తా మొయిలులో బయలుదేరుట బొంబాయి, నవంబరు 6:— సర్దారకాంగ్రెసుసంఘము ధ్యక్షుడు సర్దారు వల్లభాయిపటేలుగారును, భారతకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి ముహదేవదేశాయిగారును, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిని సంసర్పించుటకు జేడు కలకత్తా మొయిలులో బొంబాయినుండి అలహాబాదుకు బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్)

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారి రాక

రేపురాత్రికి అలహాబాదు రానుండుట అలహాబాదు, నవంబరు 6:— శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధీగారును, ఆమె కుమారుడును రేపురాత్రి అలహాబాదు వచ్చిన రనియును ఆనందభవనలో భిష చేసిన రనియును తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

గృహలక్ష్మీ గృహ సత్తా మానసత్రిక సంపాదకులు. డాక్టరు కే. యస్. కేసరి. ఏడాదిచందా రు. 4. మాత్రమే 'గృహలక్ష్మీ' కార్యాలయము పోస్టు బాక్సు నెం. 752 ఏగూరు, మదరాసు.

(GANJAM Dt.)

సానకవార్తలు

చెన్నపురి నందు దీపములు వెలిగించు వేళ
రేపు శివరాత్రి 8 వ తేదీని నాయు. 6-10 గం.
అవినాథుడు 9 వ తేదీని నాయు. 6-11 గం.

కలకత్తామెయిలు:—క్రీ.పూ. ఇ.జన. రె.డు
పర్యాయములు చెడిపోవుటచే, నిన్నటిదినము ఉదయము 7
గంటలకు రావలసిన కలకత్తామెయిలు పదిన్నగంటలకు చెన్న
పురి చేరెను.

బహిరంగసభ:—మదరాసు జాతీయవాలంటీరు
జర్జుమారి యజమాన్యమున శివరాత్రి 8-వ తేదీ నాయుం
కాలము 5-30 గంటలకు మార్చి గాంధీవనములో బహిరంగసభ
జరుగును కాంగ్రెసుసభ్యులలోని ముఖ్యులు పలువురు ఉపన్య
సింతురు. అని కె.వి. గణపతిగారు వ్రాయుచున్నారు.

చెన్నపురి వాలంటీరుదళము:—పి. యాజ
మాన్యమున సోక బహిరంగసభ రేపు శివరాత్రి 8 వ తేదీ నా
యంకాలం 5-30 గంటలకు మార్చి గాంధీ వనమున జరుగవ
లదును. “చెన్నపురిలో విదేశీవస్తువుల పికటింగు, పోలీసు
బారి ప్రెసరెస్” అను విషయము గూర్చి ఉపన్యాసము లాసగ
లదును. (క్రీ.పె.)

మద్రాసు కార్పొరేషను శేషియో సంగీత
కార్యక్రమము
(ప్రతిరోజునను సాయం. 5-30 గంటలకుండి 7 గం. వరకు)
(తిరువల్లి కే.జి. సముద్ర తీరమున)
రేపు శివరాత్రి శ్రీ దేవిరాజన్ గారు దక్షిణయిండియా
సంగీతము- గాత్రము.

మద్రాసు కార్పొరేషను సంఘసభ:—మద్రా
సు కార్పొరేషను సంఘసభ-1. 1929-30 సంవత్సరపు పరిపాల
నా నివేదికయును, 2. కార్పొరేషను ఆరోగ్యాధికారిచే నివే
దింపబడు 1929 సంవత్సరపు నివేదికనును చర్చించుటకగును
రాజోవు 21 వ. తేదీని నాయు 5-15 గం. రిప్లస్థానమున
జరుగును.

శ్రీ పాండరంగ భగవత్ ప్రసంగసభ:—
పై సభ యజమాన్యమున రాజోవు, అవినాథుడు 9 వ తేదీని
నాయు 4 గం హిందూతిరువాజికలు హైస్కూలు-బుట్టపాళెలో
శ్రీమన్ శ్రీరంగ శివగోపాచార్యులవారు “మూర్తి చరిత్ర”
సాహిత్యకాలక్షేపమున గావించెదరు

సంగీత మహాసభ:—ఈవత్సరపు సంగీత మహాసభ
చెన్నపురియందు రాజోవు దీక్షింబరు 20లో క్రిస్టియన్ వార
మున జరుగును. తిరువాన్కూరు జూనియరు మహారాజగారు
సభాప్రక్రమణ గావించెదరు. సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు
హాజరుగదురు ప్రతిరోజు సాయంత్రం ప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాం
సుల సంగీత ప్రదర్శనములు జరుగును.

ఈసమావేశమునకై పండితిని వేయుచు గాను రిప్లస్థాన
నము వెనకనుండు స్థలమును యిచ్చుటకు కార్పొరేషను కమిష
నరు దయతో అంగీకరించి యున్నారనియు, 2000 ప్రేక్షకు
లకు సరిపోవునట్టి పండితి, గాలిలతో నిర్మింపబడుననియు,
మద్రాసు సంగీత పరిషత్తుగారు చెబుచున్నార.

బర్మలో భారతీయ కార్మికసమస్య
బర్మలో భారతీయ కార్మికుల స్థితిగతుల
ను, యితీవల రంకానులో, బర్మా కార్మికులకును,
భారతీయ కార్మికులకును జరిగిన అల్లరుల ఫలితము
లను చెబుచుచుటకు రేపు సాయం. 6 గం. శోక
లేహాలునందు గొప్పబహిరంగసభ జరుగును. సర్వ
పక్షముల నాయకులను మద్రాసు శాసనసభ్యులను,
కార్పొరేషను సభ్యులను ఉపన్యసింపుటకు అంగీ
కరించియున్నాడు.

ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు
ఇండియా బర్మా రైతుకమిటీ శ్రీయుతులు పి. వరద
రాజుగారు, సాయి వెంకటాచలంపెట్టి, బి. వెంకట
పతిరాజు, పి. వారాయరావు, యస్.సి.వై. సురేంద్రనాథ
అచ్యుత, పి. యం. రామస్వామి మొదలయి, హిల్లావుడ్
బి.సి. బి.బి.సేన్, జి. సుందరరావు వాయుచున్నారు.

చెన్నపురి

విదేశీవస్తు బహిష్కరము

జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవాభివృద్ధి సంఘము చెన్నపురి
దేవరాజమునది పీఠమున విదేశీవస్తు బహిష్కరణ ప్రచార
మున నిష్పటిసాయంత్రము మరల సాగించి, ఇటీవలనే జైలు
నుండి విడుదలయిన వివాదకర్మదలీలును వారు బహి
ష్కరణ ప్రకటనలతో దేవరాజమునది పీఠమునందు
విదేశీవస్తు బహిష్కరణమున బోధించుచుండ పోలీసువారు
అడవిది వాని పట్టుకొని వ్యాపకపోలీసులకు బహుళా
గొంపోయి అప్పట్ల వదలివేసిరి.

మరల కొంతసేపటికి మార్కండేయ ముదలియను సత్యా
గ్రహి ముగించివచ్చునని అరెస్టుచేయబడి పూలంగడి పోలీసు
స్టేషనుకు గొంపోబడెను. స్టేషను వెలుపల ప్రజలు గుంపుగా జేరిరి.
వీరిని చెదరగొట్టుటకై పోలీసువారు కొంత బలప్రయోగము
గావించినట్లు తెలియుచున్నది.

నేటి ఉదయము తిరిగి మార్కండేయ ముదలి దేవరాజ
మునది పీఠమున పికటింగు చేయుచుండగా పోలీసువారు త
నిని అరెస్టుచేసి పూలబాగు పోలీసుస్టేషనులో నుంచిరి.

రాకపోకలు:—మార్కాపురం జమీందారుగారు నేటి
ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

పాండిచేరి గవర్నరుగారు సపరివారముతో నిన్నటి
రోజు ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చి నిన్నరాత్రి మరల చంద్ర
వాగూరుకు వెళ్లిరి.

శ్రీ కే. పి. రామమూర్తి, యం. యల్. సి. గారు
నిన్నరాత్రి క్యాటకట్టుకు వెళ్లిరి.

శ్రీ టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు నిన్నరాత్రి
కోయంబత్తురుకు వెళ్లిరి.

శ్రీ వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు నిన్నరాత్రి ఏజూ
రుకు వెళ్లిరి.

చెముడు జమీందారుగారు నిన్నరాత్రి చెముడుకు
వెళ్లిరి.

రాలి బి.టి. పి. రామలింగంపెట్టియారు, ఖాలి బి
మహ్మద్ మహ్మదు, రాలి సాలి. వి. వి. మునుస్వామిశర్మ, జి. పి.
దేవిస్, ఆరిగొడగ, సుబ్రహ్మణ్యశర్మగార్లు, మద్రాసు శాసన
సభ్యులు తమతమ నివాసస్థానములకు నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు పట్టపదానోత్సవము:—
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రార్ గారు యిటుల వ్రాయుచు
న్నాడు:—

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు వార్షిక పట్టపదానోత్సవము
రాజోవు దీక్షింబరు 11 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 8-15 గం.
వాల్తేరునందు విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయమున జరుగును.
మద్రాసుగవర్నరుగారు, విశ్వవిద్యాలయ ఛాన్సలరు అధ్యక్షత
వహించెదరు. ఈ ఉత్సవమునకు హాజరుకాదలచువారు యానెల
25 వ తేదీనావుగా రిజిస్ట్రార్ కు టికెట్లకు గాను ధరఖాసు
చేయుటకు. స్త్రీలకును వేరుగా స్థలము ప్రత్యేకింపబడును.
టికెట్లు లేక పరివారలకుహాడ హాలులోనికి ప్రవేశములేదు.
5 యెండ్ల లోపుగల శిశువులకు అసలే హాలులోనికి ప్రవేశము
నొసగబడును.

కావేరిలో మరల వలదలు

రెండుగ్రామములు నీట మునుగుట
తిరువనాపల్లి, నవంబరు 7:—కావేరిలో నిన్నను 6
అడుగుల నీరుండెను. కాని నేడు 10 అడుగులకు పెచ్చెను.
వర్షము లధికముగ నుండుట చే నుండంచెరువులను
పుడుక్కొట్ట సంసారములో రెండుచెరువులను
గట్టుకొట్టి నీరులుటచే నదిలో నీరు పెచ్చెనని తెలియుచున్న
ది. ఈ చెరువులనుండి వచ్చిన ప్రవాహము యీ మధ్య కట్టిన
గండ్లు పూర్తిచేయు కట్టడములను కొట్టివేసినది. రూ. 2000
వచ్చును వచ్చిన ప్రతియూరు, అల్లితగయి గ్రామములు నీటి
ముయ్యయినది. ఒరయూరు అగ్రహారంనూడ నీటిలోనన్నది.
(క్రీ.పె.)

సత్యాగ్రహ వాలంటీరుల అరెస్టు
విషయం:—నిన్నటి సాయంకాలమున దేవరాజ మొదలి
పీఠంలో విదేశీవస్తు బహిష్కరణప్రచారము గావించుచున్న
సత్యాగ్రహ వాలంటీరులు అను శ్రీయుతులు వివాదకర్మదలీ
లీ, మార్కానందమొదలిగారు పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయ
బడి మోటారు బస్సులో నగరము బయటికి
తీసుకొని పోబడి అచట విడిచిపెట్ట
బడిరి. నేటిఉదయమున మార్కానందమొదలిగారు తిరిగి అదే
స్థలమందు విదేశీవస్తుబహిష్కరణ ప్రచారము గావించుచుండ
గా పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడి పూలంగడి పోలీసుస్టేషను
లో ఉంచబడిరి. ఆ. ప్రె.

న్యాయసానవార్తలు

జూరికాను పోలీసుకోర్టు

పైదాకేట పురపాలకసంఘాధ్యక్షు లగు ఖాలి బి
అబ్దుల్ రజాక్ సాహేబుగారు తమపై మానవత్వకరములగు
అసత్యాచారాలను గావించునట్టి వ్రాతలను వ్రాయించి ప్రచా
రము గావించి రని మాలనా యాహజ్ హుస్సేనుగారు తెచ్చిన
ఫిర్యాదు నేటిదినము తిరిగి రాలి బి. వి. శ్రీహరిరావు
నాయుడు గారిచే విచారింపబడెను. ఫిర్యాది యాహజ్ హుస్సేనుగారు నేటిదినము పరిశీంప
బడి తమపై ముద్దయి గావించిన ఆరోపణలు శ్రేష్ట ముసత్యము
లనియు, తా మెప్పుడును మహమ్మదీయులను మతకలహములకు
ప్రేరేపించియుండలేదనియు, తమ యువనాధ్యపము లట్టి ఫలిత
ము నెన్నడును కలుగజేసియుండలేదనియు, 1921 సం॥లో
మలబారు ఖిలాఫత్ సంఘమువారి కోరికపై మాఫియాలుందు
దొర్లనగిరిపీఠత్యమును ప్రబోధించుటకగును మలబారు జిల్ల
యాంటిమనియు, కాని మలబారునందు 144 వ శెక్షను క్రింద
కల్లెక్టరు నోటీసు నొసంపటవలన తాము ప్రసంగమును గావించి
యుండలేదనియు, మహమ్మదీయులందు కలిగిన మతోద్రేకము
నకు తాము బాధ్యులము గాజాల మనియు పలికిరి.

జిల్ల యల్. పి. గోవిందరావుమధ్యగు ఫిర్యాదితర
పును మిర్ ఆస్కరద్దీన్ గారు ముద్దయితిరువునను వాదించిరి.
కేసు జరుగుచున్నది.

సమృద్ధిరోహ నేరము

పీఠుల్య ఇంటర్నేషనల్ ట్రావెల్ ఎజెన్సీకేసున
కామర్సుకంపెనీ (బొంబాయి) కార్యదర్శియగు బి.ఆర్.
యస్. మణియంపిళ్ల అనునతడు 640 రూప ప్రత్యమవిషయ
మున సమృద్ధిరోహ నొసర్చెనను నేరము క్రింద నిన్నసాయం
కాలమున మద్రాసు పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడెను. వీరికి
మద్రాసునగరములో ఏజెంటుగానున్న పి. సి. వెంకటేశులు
నాయుడు అను నతడు కంపెనీ సభ్యు
లనుండి 640 రూప మొత్తమును జుంచేసి మణియంపిళ్ల గారికి
బెచ్చించెననియు, నవర కంపెనీ డివాలా ఎత్తినదనియుపై
మొత్తము సమీక్ష కంపెనీ లెక్కలలో చేర్చబడలేదనియు వెంక
టేశులు వాయుడుగారు పోలీసువారికి ఫిర్యాదు చేసిన పిమ్మట
పోలీసువారు మణియంపిళ్ల గారిని అరెస్టుచేసి జామీనుపై విడు
దలజేసిరి. ఇంకను విచారణ జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో మార్కలులా

ఈనెల 11 వ తేదీని అమలులో పెట్టబడునను
వదంతి

దీర్ఘ, నవంబరు 2:—పెనుమరు మార్కలులా ఆర్డీ నెన్సు
వంటి ఆర్డీ నెన్సు క్రొత్తగా చేయబడుననియు దానినిబట్టి
తమరాష్ట్రములో మార్కలులాను అమలులో పెట్టుటకు
రాష్ట్రీయ శ్రభుత్వముల కన్నిటికి అధికార విజ్యుయమననియు
ను ఉహించవలసి వచ్చుచున్నది. బొంబాయిలో యానెల 11
వ తేదీని మార్కలులా అమలులో పెట్టబడునని బొంబాయి
దొరతనమునకు చేరిన ఒక ఉన్నతోద్యోగి తెలిపెననియు ఒక
నెలకోజలలో ఉద్యమమును అడవిచే నెదరిని మరియొక ఉన్న
తోద్యోగి ప్రమాణము చేసెననియు గూడ తెలిసివది.
(బిల్లి హెరల్డు)

పూనా కంటోను మెంటులో మిలిటరీ ఆర్డరును ధిక్కరించుట

దు కా. దారు చందూలాలుసాగరిని
అరెస్టు చేయుట
బొంబాయి, నవంబరు 7:—కంటోను మెంటు సరిహద్దు
లలోనుండి 48 గంటలలో వెడలిపోవలెనని అడలి దుకాణదా
రులలో నొకరగు చందూలాలు సాగారికి
యానెల 8 వ తేదీని మిలిటరీ అధికారులు ఆర్డరు
పంపిరి. అతడు ఆ ఆర్డరును త్యజీకరించెను. అతనిని అరెస్టుచేసి
కంటోను మెంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టుకు తీసికొని పోయిరి.
“ఈ ఆర్డరు అక్రమము. నేను నిర్దోషి. పూనాస్టేషను కమాం
డింగు అధికరు తెప్పి నెంటు కర్నలు జి. ఎస్. ఫోర్డుగారి నేను
సాక్షిగా పిలవెదను” అని సాగారు తెలిపిరి. ఇదివరకు వర్తకు
లందరును కుమారణ చెప్పుచుండిరి. ఇది నే మొదటికేసు.
(ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి హైకోర్టును జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుట

బొంబాయి, నవంబరు 7:—నేడు ఉదయమున యిద్దరు పరిశ్రమికులు విదేశీస్త్రీలనులకు ధరించి హైకోర్టువద్దకు వెళ్ళి, వారిలో నొకడు హైకోర్టుపై కేక్ ఆసీనుడై తన అధికర కవచమును యూనియన్ జాకును తీసి వేసెను. తాను ధరించిన నీరుగడ్డలను విప్పివేసి ఆ యూనియన్ జాకుపతాకమును ఆసీనుగడ్డలను మూటగట్టి క్రిందనను విక్రయియొద్ద పడవేసెను.

ఆపరిశ్రమికుడు తాను మూటగట్టి తెచ్చిన ఖడ్గములను నపుడు ధరించి, ఆదుస్తులతో హైకోర్టుపైని జాతీయపతాకమును నెలకొల్పెను. “బొంబాయి ప్రావిన్సియలు కాంగ్రెసుకమిటీ హైకోర్టు” అని వ్రాయబడిన పెద్ద బోర్డునుగూడ నడలు నను రెను. 10 నిమిషములైనపిమ్మట పోలీసువారు వచ్చి ఆపతాకమును బోర్డును తీసివేసి వారి నిర్దేశని ఆరెస్తుచేసిరి. (ఫ్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి 15 వ డిక్టేటరు

డాక్టరు బ్రజేంద్రగారు నియమించబడుట
బొంబాయి నవంబరు 7:—బొంబాయిలో 14 వ డిక్టేటరు హరింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయగారికి శిక్ష విధింపబడినందున డాక్టరు బ్రజేంద్రగారు 15 వ డిక్టేటరుగా నియమించబడెను. ఇతనిని గూడ నేడు ఉదయమున ఆరెస్తుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి యువకసంఘముల నన్నిటిని బహిష్కరించుట

చాలామందిని ఆరెస్తుచేయుట
బొంబాయి, నవంబరు 7:—యువకసంఘము లన్నియును ఆక్రమసంఘములే యని బొంబాయి దొరతనమువారు బ్రకటింపించిరి. యువకసంఘము డిక్టేటరు వామను కరాడిగారి నిమిత్తం పెక్కునుండి ని ఆరెస్తుచేసిరి. కరాడిగారు పెక్కువత్సరములనుండి జాతీయోద్యమమునందు పనిచేయుచున్నారు. ఇండియన్ నేషనల్ హెర్బల్ మేనేజరుగా గూడ పనిచేసెను.

బొంబాయివారు కొన్నింటిని బ్రజేంద్రగారిని గూడ ఆరెస్తుచేసిరి.

మేజిస్ట్రేటు కుర్చీపైని కూర్చుండి తీర్పు చెప్పిన పరిశ్రమికులను పడలివేయుట

హెచ్. డి. రాజగారి కేసులో విచారణ పూర్తియైనపుడు ఆనగా యీనెల 1 వ తేదీన చీఫ్ మేజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేటు ఆనమపై కూర్చుండిన రాజగారు నిర్దోషియని తీర్పు చెప్పి పరిశ్రమికులగారిని విడుదలచేసిరి. “నేను తనూపణ చెప్పలేదు. మేజిస్ట్రేటు నన్ను చెడలిపామృతము” అని మిగిలిన 4 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఆజదుమొదలమనందు జరిగిన బహిరంగసభలో తెలిపెను. (ఫ్రీ. ప్రె.)

“గుజరాతు సంసిద్ధత”

బొంబాయి, నవంబరు 7:—సర్దారు వల్లభాయీపటేలుగారు మహాదేవ దేశాయిగారి ఆలహాబాదునుండి 10 వ తేదీన తిరిగివచ్చెను. ఫ్రీ. ప్రె. విలేజరి సందర్శించగ, దేశాయిగారు ఇట్లు తెలిసిరి:—“సర్దారు పటేలుగారు ఆలహాబాదులో రెండు రోజులకన్న క్లుప్తమయ్యెను. భారీకార్యక్రమము ఆగ్నేదికపోయి వచ్చినపిదప నిర్ణయించబడును.

ప్ర:—ఇండియా అంతటను పన్నుల నిరాకరణము జేయుచుంటున్నాయు, వర్గింకుమిటీ సభలో ప్రకటించుటనుగూర్చియ మీరు యోచించితిరా.

మ. దేశాయిగారు:—ప్రభుత్వమువారికి సరాసరి పన్నులు చెల్లించుట అన్ని రాష్ట్రములలో ఆచారము కాదు. చాలా రాష్ట్రములలో ఇతరలద్వారా చెల్లించబడుచున్నవి.

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారికి డైరెక్టుగా పన్ను చెల్లించుచోట్ల అట్లు చేయుదురా?

ఉ:—బాల్గోలిపజుల వర్గింకుమిటీవారి ఉత్తరవునకై వేదియండక అప్పుడే ప్రారంభించిరి. ఏ రాష్ట్రమైనను పన్నుల నిరాకరణమునకు సిద్ధముగ నున్నచో ప్రారంభింపవచ్చునని వర్గింకుమిటీవారు యిదివరకే అనుజ్ఞ నొసంగిరి.

ప్ర:—ఆహమ్మదాబాదు జిల్లాలో ఏదేనితాలూకా సిద్ధముగ నున్నదా?

ఉ:—ఒక తాలూకా యేమి, గుజరాతురాష్ట్రమున తయ్య, ప్రతిపక్షుల పత్రికల ప్రచారమును లక్ష్యముచేయుక పన్నుల నిరాకరణమునకు సిద్ధముగను. (ఫ్రీ. ప్రె.)

పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకులను బహిష్కరింపగోరుట

సేవింగ్సు బాంకులలోనున్న ధనమును తీసుకొనుడని బోధించి: యులకు విత్

బొంబాయి, నవంబరు 6:—“పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకులను బహిష్కరింపవలెను. ఇదివరకు సేవింగ్సు బాంకులలో వేయబడిన ధనమునంతను తీసుకొనవలెను” అని వ్రాయబడిన కరపత్రములను బొంబాయిలో పోస్టాఫీసులలో పంచిపెట్టుచుండగా నిన్న యిద్దరు పరిశ్రమికులు ఆరెస్తుచేసిరి. వారికిద్దరికిని రెండు రోజులకు శిక్షనశిక్షయను 50 రూపాయలు జాబ్బా నాయకుల చెల్లించవచ్చు, మరి రెండు రోజులకు శిక్షయను విధింపబడెను. (ఆ. ప్రె. స్పెషల్.)

బొంబాయిలో ఇండ్లసోదాలు

ఇరువురి ఆరెస్తు

బొంబాయి, నవం 7:—బొంబాయి నీ. వి. జి. రాజకీయాల వారీనునను నేడుమును చాలామంది సోదామందిరి. క్రొత్తక విర్మకెన “వీటిన్ని బెలూలిము” ప్రమానైస్యము) కార్యాలయమున ఇంకక కొన్ని కాగితములను వెను. 15 ఏండ్ల బాలర వి. వురివి ఆరెస్తుచేసిరి శిక్ష, ముహరట ప్రతికల బొంబాయి ప్రతికమును నిరసియ పుచ్చు గృహముగూడ వెదకి కొన్ని కాగితములు తీసుకొనిపోయిరి కాని ఆరెస్తుచేయలేదు. ఇతరచోట్ల వివరములు తెలియలేదు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

1930 సంవత్సరం ఆక్టు 10 వల్ల సవరణ కాజడినట్టి 1920 వ సంవత్సరం మదరాసు జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల ఆక్టు 78 వ క్షేపణయొక్క మొదటి ప్రావైజో ప్రకారము సమస్త మయినవారికి తెలియజేసేది యేమనగా:—

(1) ఇండ్లయొక్క సాంవత్సరిక అద్దె విలువపైననున్న ఖాళీస్థలముల అద్దెపైననున్న (వ్యవసాయపు భూముల అద్దెపైని మినహాయించి) మాటికి ఒకటివంతున పైఆక్టు 81 క్షేపణప్రకారము రచ్చిపు వగైరాలను తొలగించుటకు (స్కా. వెంజింగు) వన్నున్నా.

(2) ఈక్రింద వివరింపబడిన ప్రకారము ఆయా తరగతులవారి వచ్చుబహుమతిని క్రొత్తరేట్ల ప్రకారము వృత్తిపన్నున్నా:—

తరగతి. అర్ధసంవత్సరపు రాబడి.

అర్ధసంవత్సరపుపన్ను
రు. అ. పై.

I	రు 21000 లకు మించినచో	
II	రు 18000 లకు మించి 21000 మించనిచో	
III	రు 12000 ” 18000 ”	
IV	రు 9000 ” 12000 ”	
V	రు 6000 ” 9000 ”	
VI	రు 4200 ” 6000 ”	
VII	రు 3000 ” 4200 ”	
VIII	రు 1800 ” 3000 ”	
IX	రు 1200 ” 1800 ”	
X	రు 600 ” 1200 ”	
XI	రు 300 ” 600 ”	
XII	రు 150 ” 300 ”	

275—0—0

225—0—0

150—0—0

85—0—0

55—0—0

28—0—0

20—0—0

10—0—0

6—0—0

3—0—0

1—8—0

0—8—0

1-10-1930 వ తేదీనుండి విధించుటకు తమకు ఉద్దేశము గలదనే ఈ ప్రకటన ప్రచురణచేయుటకు సరసారాపువేట మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు తీర్మానించినారు.

ప్రైవకారము పన్నులు విధించుటకు ఉండే ఆక్షేపణలు 9-12-30 తేదీనున్నా సదరు తేదీ వరకున్నా ఆఫీసు తెరవబడియుండు గంటలలో మ్యునిసిపల్ ఆఫీసువద్ద అందుకొనబడును. మరిన్ని అట్టి ఆక్షేపణలు 10-12-30 వ తేదీని సాయంకాలం 5-30 గంటలకు జరుగబోవు కౌన్సిలువారి సభయందు పరిష్కరించబడును.

సరసారాపువేట మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు తేది 4-11-30.

(Sd) తాడేబల్లి సంపూర్ణలక్ష్మీనారాయణ, చైర్మను.

మ.రా:—1930 వ సంవత్సరపు సవరణ ఆక్టు మూలముగా 1920 వ సంవత్సరపు మదరాసు జిల్లా మ్యునిసిపాలిటీల ఆక్టు 154 వ సెక్షను రద్దుచేయబడినది గనుక స్కా. వెంజింగు టాక్సు విధింపబడు తేదీనుండి ప్రయివేటు స్కా. వెంజింగు ఫీజు విధింపబడవు.

సంతరావూరు భీష్మ బ్రహ్మచర్య నిత్యానంద యోగీశ్వర ప్రణీతము.

జాతీయసమ్మిధర్మ తత్వరహస్యము

అను గ్రంథమునందు ప్రతియొక మనష్యుడును తన జన్మ తన జాతి తన యాత్ర తన వృత్తి తెలిసికొనవలసిన విధియై యున్నది గనుక ఈ నాలుగు విషయములనుగురించి మీ రెప్పుడును వినియండకలుచుంటి హిందూమత వేదరహస్య సమగ్రరత్న తత్వమునంతయు ప్రతిస్పృతి పురాణేతిహాసప్రతిపాదిత సిద్ధాంతము క్రమంగా శేటమాటలతో వ్రాయబడి యున్నది గాన సర్వ సుజ్ఞాన శీఘ్రముగా ఈ గ్రంథము తెప్పించుకొని స్వస్వపన్ను గ్రహించుటగ క. వెల: పోస్టేజిగాక ర. 1-0-0.

వీరిచే వ్రాయబడిన “సర్వమతసారము - మోక్షమార్గము” అను గ్రంథము 4 వేదములు 1180 ఉపనిషత్తులు 32 పురాణముల సారము సాక్ష్యములతో శ్రీమం బాలురు గూడ ముముక్షుభక్త్యులు తెలిసికొనవలసిన వ్రాయబడి యున్నది. క్యాల్లిగ్రాఫియందు వెల పోస్టేజిగాక ర. 1-4-0.

కనుక ఈ 2 గ్రంథములను ఒకేసారి తెప్పించుకొనువారికి సులభము.

అడ్రస్సు:—మ. రా. శ్రీ- టి. రంగనాయకులుగారు, శేటపాలెంపొట్ల, రవాణా తిమ్మసముద్రము, గుంటూరుజిల్లా.

టైమ్స్ పత్రిక ఎచ్చరిక

రాండుటేబిలు సమావేశము జయప్రదముగ ముగియఁకుండ, పలువురు తల యొక వైపు నుండియు తల యొకరాయి విసరుచున్నారు. లండను టైమ్స్ పత్రిక ఇదివరకు పాడిన పాటనే మరల బాడుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రతినిధులలో మాత్రము ఏమాత్రము భేదము బయల్పడుకూడదని ఎచ్చరించుచున్నది. లేదని పక్షమువారియైనను, లిబరలు పక్షమువారియైనను, కన్సర్వేటివులవలెను వారమునకు తమలో తాము సంప్రదించుకొని, ఏకాభిప్రాయమునే తెలుపవలయునని కోరుచున్నది. బ్రిటీషువారిలో పక్ష భేదము లేన్ని యున్నను, హిందూదేశమువిషయమున మాత్రము ఇంగ్లీషులో మతమునే అందరును అవలంబించవలె నను ఎచ్చరికను టైమ్స్ పత్రిక తమచుగ గావించుచున్నది. నిరుద్యోగసమస్య విషయమై బుడోరులు పోరాడుకొన వచ్చును. న్యేచ్ఛావాణిజ్యము రక్షణ పద్ధతుల గూర్చి సంవత్సరముల కొలది వివాదపడుచున్నది. కాని, హిందూదేశస్వాతంత్ర్యము విషయమున మాత్రము, ఏపక్షమువారును వివాదమునకు తావీయకూడదు. ఇట్టి కట్టడిని తేబరుపక్షమువారు గూడ అవలంబించుచున్నారు. లిబరలు కన్సర్వేటివు ప్రముఖులు హిందూదేశ వాంఛలకు ప్రతికూలముగ బహిరంగముగ ముచ్చటించుచుండ, లిబరలు పక్షనాయకులు మానముద్ర వహించి యున్నారు. వీరి మానము అర్థాంగీకారముగ భావింపబడుచున్నది.

భారతీయ ప్రతినిధుల కోర్కెలను, బ్రిటీషు ప్రతినిధులు జుకు లేక ఎదుర్కొనవలయు నను నుద్దేశ్యము, టైమ్స్ పత్రిక ఎచ్చరికయందు కన్పట్టుచున్నది. భారతదేశ ప్రతినిధులు రాండుటేబిలు సమావేశము నిమిత్తము విశేష ప్రయత్నముల గావించుచు, సంసిద్ధులగుచుండగ, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధు లేషభమునను నాలోచననేయక, హేతువాదము నంతయు రాజకీయ ప్రతిపక్షులకు విడిచిపెట్టుట, వివేకము గాదని, ఈ ప్రతిక మందలించుచున్నది. స్వదేశ సంస్థానములను, బ్రిటీషు హిందూదేశమును ఒక్క సమాఖ్యగ ముందెన్నడో యేర్పడిన పిమ్మట, హిందూదేశమునకు అధినివేశ స్వత్వ మొనగట వివేకమా, లేక, ముందే బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వేచ్ఛనొసగవలయునా అక్షత్రమును గూర్చి బ్రిటీషువారి రేకాభిప్రాయమును దెలుపవలయుననియు, రాండుటేబిలు సమావేశము ఈ ప్రశ్నను పరిష్కరించుటకే ముఖ్యముగ కూడుననియు, ఈ ప్రతిక జ్ఞాపకము జేయుచున్నది. ఇట్టి ప్రశ్ననే పైమనుకమిషనువారును ముందుబెట్టిరి.

సంస్థానముల నడ్డుగబెట్టి, సంస్థానములు హిందూదేశముతో కలసి న మా ఖ్య గ నేర్పడువరకు, బ్రిటీషు ఇండియాకు స్వపరిపాలన మొనగకూడదను భావమును కమిషను రిపోర్టు బయల్పరచెను.

సంస్థానాధీశులు వివేకవంతులగుచో, బ్రిటీషు ఇండియాస్వాతంత్ర్యమున కడ్డు తగులకుండ, తమ రాజ్యములలో గూడ బాధ్యతతోగూడిన పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టుటయే శ్రేయస్కర మని గ్రహింపగలరు. కాని సంస్థానాధీశు లిందు కంగీకరింపనియెడల, వీరినిమిత్తము బ్రిటీషు ఇండియా ఏమాత్రము వేచియుండదు. బ్రిటీషు ఇండియా స్వపరిపాలనము ననుభవించునపుడు, స్వదేశసంస్థానములు వానియంతట యవియే బ్రిటీషు ఇండియాతో కలిసి పనిచేయుట కంగీకరింపగలవు. కాని ఇంతవరకు జేరిన వార్తల జూచిన, సంస్థానాధీశులు సయితము ప్రతిపక్షుల యూహలకు భిన్నముగ ప్రవర్తించుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. బ్రిటీషు ఇండియాతో కలిసి పనిచేయుటకు వారు సమ్మతించుచున్నట్లు దెలియుచున్నది. సంస్థానములను బ్రిటీషు ఇండియానుండి వేరు జేయుటకు, హిందూదేశ ప్రతిపక్షులు జేయుచున్న ప్రయత్నములు విఫలమగుచున్నట్లు దోచును. సంస్థానాధీశులు, బ్రిటీషు హిందూదేశాభివృద్ధి లకు విరుద్ధముగ మొలగుచో, తమకే హాని గలుగుననియు, తమ ప్రజల టిట్టి చర్యలను సహించనియు గ్రహించినట్లు దోచును. వీరొకవేళ ప్రతికూలముగ మొలగదలచినను, బ్రిటీషు హిందూదేశము పరాధీనస్థితితో తృప్తి జెంద దని లండను టైమ్స్ పత్రిక గ్రహించుట మేలు.

సంస్థాన సమస్యను, మైనారిటీల సమస్యను, పైనికసమస్యను, ఇంకను నిట్టి ప్రతిబంధకముల నెన్నిటిలో సూచించి, హిందూదేశము కొన్నికాల్పములవరకు స్వపరిపాలనార్హత గాంచజాల దని దెలుపుచున్నది, టైమ్స్ మున్నగు పత్రికలు గోరుచున్నది. పైమను కమిషనువారి టిట్టివారి కనుకూలముగనే తమరిపోర్టును తయారుజేసిరి. బ్రిటీషు ప్రతినిధు లితిరున ఏకీభావము జూపవలె నని ఎచ్చరికలు బయలుదేరుచుండ, శ్రీమత్సు లండనువార్తల ప్రకారము, భారతీయ ప్రతినిధులలో చీలికల గల్పించుటకు విశేష ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు, తెలియుచున్నది. సాంఘికవిభేదసమస్యను గోరంతల కొడంతల జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవట. అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవిధానము తయారుజేయబడునో లేదో యనుప్రశ్న కెట్టి జవాబు వెలువడునో చూడవలయునని, కొందరు ప్రతినిధులు నిశ్చయించియుండ, మరికొందరు ముందుగ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యసమస్యగూర్చి ఒడంబడిక గుదురవలయునని కోరుచున్నారు. దేశము పరాధీనస్థితిలో నుండునంతవరకు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యసమస్య వికృతరూపము దాల్చుచునే యుండును. ప్రజలకు బాధ్యత లభించిన పిమ్మట ఈవిషయము వెనుకబడి దేశభక్తి దేశసేవలే ఎల్లర నావహించును.

ఇంగ్లండులో భారతీయ ప్రతినిధులమధ్య తగాదాల కల్పించుటకు బూనుకొనునా రెండో గలరు. వీరు ఒక సంఘమువారిని బుజ్జించుచు, వేరొక సంఘమువారిపై పురికొల్పుచుండును. ఇట్టి వారియత్నములకు సామాన్యముగ హిందూదేశముననే లోనగుచున్నవారు, ఇంగ్లండులో లోనగుట

మితగాదు. ముందు సాంఘికవిభేద సమస్యయూ, లేక స్వరాజ్యసమస్యయూ అను ప్రశ్నకు జవాబు రావలయు ననిన, స్వరాజ్యసిద్ధియే ప్రధానమని ప్రాజ్ఞ లంగీకరింపకమానరు. స్వరాజ్య సిద్ధికి పిమ్మట, సాంఘికవిభేదములు దేశాభివృద్ధి కడ్డు తగులజాలవు. పిమ్మట నొకవేళ నిట్టిసమస్య యుదయించినను, దానిని సులభముగ పరిష్కరింప వీలగును. ఏలన, అప్పుడు దేశమున రెండుపక్షములు మాత్రమే యుండును. ఇప్పటివలె ఉభయపక్షముల మధ్య భేదములను పెంచుటకు మూడవపక్ష ముండ జాలదు ఈసంగతిని మహమ్మదీయ నాయకులలో నయినను దూరదృష్టిగలవారు గ్రహించి, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై పాటుపడుచున్నారు. వారిలో పలువురి పుడు కా రా గృహ ము న నున్నారు. ఇంగ్లండుకు వెడలివారిలో, పలువురు దేశ మెటు జోయినను స్వలాభము చేకూరిన జాలు ననవారు డుటచే, వీరిని హైందవాశయ ప్రతిపక్షుల డిండి పీలు గలుగుచున్నది.

దూర మాలొందిన, హిందూ మహమ్మదీయభేదములు అతిస్వల్పములు. కాని దేశము స్వాతంత్ర్యము బడయనంతవరకు అవి చాటరాని విగ గనుపించును. దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి పిమ్మట, ప్రజలమనములు దేశకళ్యాణముపై నిలిచియున్నపుడు, ఇవి పొడగట్టజాలవు. కెనడాలో స్వరాజ్య సిద్ధికి పూర్వము, ఆంగ్ల శ్రేణి విభేదములను, క్యాతలిక్కు ప్రాప్తపైంటు మతభేదములను అతి వ్యాప్తి గాంచి, కలహకారణము లగుచుండెను. వీనిని నివారించుటకు నిర్బంధ ప్రయోగమే సాధనమని, దేశస్థితిని పరిశీలించి దృష్టాం ప్రభువుగారు దెలుపక, వెంటనే బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయునని సూచించిరి. వేరొక ప్రతికీయ ప్రయోజనకరము గాదని. అంతరముల వెంబడి స్వపరిపాలనము నొసగవలయునని వీరు కోరియుండ లేదు. సాక్షిక బాధ్యత నొసగి కెనడా ప్రజల సామర్థ్యమును పరిశీలించవలయునని వీరు సూచించియుండలేక. వీరిసలహా ననుసరించి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు పూర్ణ స్వపరిపాలనము ప్రసాదించ బడగనే, ఇంతకు పూర్వముండిన చాటరాని విభేదము లన్నియు మటు మాయమయ్యెను. సాంఘిక విభేదము లడుగంటెను. దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రజలియున్న ఆంగ్ల జోయరు విభేదములు స్వాతంత్ర్యప్రదానమునకు పిమ్మట, అడుగంటెను. మొన మొన్నటివరకు ఐర్లండు స్వపరిపాలనార్హత గాంచలేదని చాటినవారు ఇంగ్లండులో నెందరో గలరు. నిర్బంధ ప్రయోగమే ముఖ్యమనిచెప్పి, దానినే చిరకాలము ఐర్లండులో సాగించుచుండిరి. కాని, ఐర్లండుకు స్వేచ్ఛ యొనగబడిన కొలదినంతవరకు, క్యాతలిక్కు, ప్రాప్తపైంటు మతభేదములు గాని, ఐరిషు బ్రిటీషు భేదములుగాని గనుపింపకున్నవి. పైమను కమిషను వారు భేదములను మాత్రమే పరికించి, వానిని స్వపరిపాలనసిద్ధి కడ్డుగబెట్టి, రిపోర్టును తయారుజేసిరి. కెనడా పరిస్థితులు వేరు, హిందూదేశ పరిస్థితులు వేరనియు, ఐర్లండు పరిస్థితులు వేరు హిందూదేశ పరిస్థితులు వేరనియు వాదించి, కుతర్కముల నెన్నిటిలో గావించిరి. ఇట్టిసిద్ధాంతములతోనే బ్రిటీషు ప్రముఖులు భారతీయ ప్రతినిధుల నెచ్చరించుచున్న

టుల గనుపించుచున్నది. ఉట్టికెక్కలే నమ్మ న్వరమున కెటు లెక్కలదాయను సామెత ననుసరించి హిందూ మహమ్మదీయ భేదములను పరిష్కరించు కొన జాలని వారు, స్వరాజ్యము నెటుల యాశించెదరనునట్లు నడుగుట నహజము. సప్తరాజ్యకరుగార్ల బోలుమేధావుల వాదబలిమి, బ్రిటీషు ప్రతినిధులలో విశ్వాసము బుట్టింప గలుగునని తోపడు. ఎవ్వ రెట్టివాదము నలిపినను, బ్రిటీషు ప్రతినిధులు వీనిచే మోహముజెదక, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి నడ్డగించుటయే తమపనిగ బెట్టుకొనవలయు ననియు, ఈవిషయమై ఏమాత్రము చలనము జూపగూడదనియు, పక్షభేదములను పైఠానియవలదనియు, బ్రిటీషు ప్రతినిధులు ఎచ్చరించుచుండ, వేరొకఫలితము గలుగబోదు. పూర్వ ఇండియామంత్రి యగు పీలు ప్రభువుగారు గావించిన ప్రసంగమును నిన్నటిదినము విమర్శించియుంటిమి. వీరి విపులీకరణము గావించిన, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమున కడ్డు దగుట కెటుల పూనుకొనుచున్నారో, బాగుగ వెల్లడియగును. అధినివేశ రాజ్యములతో హిందూదేశము సమానత్వము బడయజాల దని వీరు ఖండితముగ చాటుచున్నారు. రౌండుటేబిలు సమావేశము ఎట్టిరాజ్యాంగ విధానమును గూడ తయారుచేయజాల దని వీరియుద్దేశ్యము. స్వదేశసంస్థానములనమన్య యొకవంకను, మైనారిటీలనమన్య వేరొకవంకను, పీలు ప్రభువుగారిని భయపెట్టుచున్నవి. అందుచే నెట్టి రాజ్యాంగవిధానమును రౌండుటేబిలు సమావేశము తయారుజేయవీలులేదట.

రౌండు టేబిలు సమావేశమునందు వోట్ల యాధిక్యముచే నెట్టి విషయమును నిర్ణయింప గూడదని, వీరి యుద్దేశ్యము. ఈ సమావేశము ప్రతినిధి సమావేశము గాదట. ఏలన, ఈ ప్రతినిధులను ఆయావర్గములవా రెన్నికొన లేదట. అందుచే ఎవరిమాట కొంత విలువగలదో చెప్పవీలులేదట. ఇంతియ గాక, కాంగ్రెసు పక్షమున కనలే ప్రాతినిధ్యము లేదు గాన, భారతీయ ప్రతినిధులు, భారతదేశమున శాంతికును ప్రాతినిధ్యము వహింపజాలరని, పీలు ప్రభువుగారు చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసుసంఘములను అణచివేయవలయు నని, మొదట నలహానిచ్చినవారు పీలు ప్రభువుగారే. కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రానియెడల లాభముండునని చెప్పినవారును వీరే. వీరిపుడు ఎదురుతిరిగి కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రాలేదు గాన, రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు విలువలేదని పలుకుచున్నారు. పీలు ప్రభువుగారు చెప్పినవిషయము నిజమే యున్నను, రౌండుటేబిలు సమావేశమునకు విలువలేదని తెలిసిన విషయమే యున్నను, వీరి అసంగత ప్రవర్తనము మాత్రము వింతగ దోషకమానదు. ఏవో యుక్తుల జెప్పి, స్వరాజ్యప్రదానము పనికిరాదని వాదించుటయే పనిగ బెట్టుకొనినవారిని తమ వాదబలమువలన భారతీయ ప్రతినిధులు నమ్మింప గలుగుట యసంభవము. స్వరాజ్యభిలాషచే ప్రేరేపింపబడిన హిందూదేశమునకు నేడు గాకున్న రేయినను, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగకమానదు. ప్రతిపక్షులు నేడు ఎన్ని యభ్యంతరములను సూచించినను, తప్పనిసరి యని తోచినపుడు హిందూదేశస్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుట నష్టపాతువని వారు గుర్తించవలసివచ్చును. హిందూదేశపుభావ్యభివృద్ధి భారతీయులస్వకీర్తివై ననే ఆధారపడు ననుట నిర్వివాదాంశము.

హైందవవాణిజ్యసంఘమువారి ఆక్షేపణ

హైందవ వాణిజ్యసంఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపిన లేఖలో లండనులో నవరను ఋణమును దీసికొనుటవలన ఎట్టినష్టము గలుగుచున్నదో, సహేతుకముగ వివరించిరి. భారతీయు లీ ఋణముగో పాల్గొనుటకు, తగిన సాకార్యము లొనగబడలేదని, విన్నపము సూచించెను. హిందూదేశమునిమిత్తము లండనులో ఋణము దీసికొనుట, రూపాయి మారకపురేటును నిలువబెట్టుట కని, వాణిజ్యసంఘమువారు నిరూపించిరి. మారకమురేటు పిల్లింగు నాల్గుపెన్నీలనుండి పిల్లింగు ఆరు పెన్నీలకు బెంచినపుడు, ఇది హిందూదేశమున కనర్థపాతువగు ననియు, బ్రిటీషువర్తకులకు మాత్రము లాభించుననియు, భారతీయవాణిక్కులు మొరలిడియుండిరి. వీరి మొరలు నిరాకరింపబడినను, వీరి యూహయే తుదకు ఫలించుచున్నది. ఎచ్చుమారకపురేటును పోషించుటకుగాను, తరుచుగ ఋణముల గైకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ఈసంవత్సరమున 25,000,000 నవరనుల ఋణము నింతవరకు గైకొనవలసివచ్చెను. ఇంతియగాక ఋణము తక్కువవడ్డీకి లభించుచుండ, ఎక్కువ వడ్డీకి ఇంగ్లండునుండి ఋణము దెచ్చుటవలన, వర్తకములకును వాణిజ్యమునకు తీరనిప్రతిబంధకమేర్పడుచున్నదని, వాణిజ్యసంఘమువారు తేటపరచిరి. వస్తువుల ధరలు తగ్గి యున్న సమయమున, ఎచ్చు మారకపురేటును నిలిపియుంచుటకు సాధ్యపడదు. ఇతరదేశములలో మారకపురేటును రాను రాను తగ్గించుచుండ, హిందూదేశమునందు ఎచ్చుగ నిలిపియుంచుటకు కారణము గనుపింపదు. హిందూదేశాధికవిధానము లండనునుండి ప్రేరేపింపబడునంతవరకు, నిట్టిపిటిదొలగజాలదు. తన ఆర్థికస్థితిని నిర్ణయించుకొనుటకు హిందూదేశమునకు శక్తి గలుగవలెననిన, రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లభింప వలయును. అంతవరకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జాతీయవిధానమును ఆర్థికవిషయములం దవలంబింపవలయునని వాణిజ్యసంఘమువారు కోరినకోర్కె ఫలించునని తోపడు. నవరను ఋణములవలన హిందూదేశమునకు ప్రబలనష్టము గలుగునని చిరకాలమునుండియు తెలుపబడుచునే యున్నది. ఎచ్చువడ్డీలకు విదేశములనుండి అప్పు దెచ్చుటవలన, భారతదేశ ప్రజలపై బడు బరువు లధికమగుచున్నది. ఇవి పాద్దుల దాటి బోయెనని, వాణిజ్యసంఘమువారు తెలిపిరి. అమెరికా ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వములు నూటికి 2½, 3½ ల చొప్పున అప్పు దీసికొని యుండగ, హిందూదేశము నూటికి 6 చొప్పున వడ్డీతో అప్పు దీసికొనుట, పాడిగాదని, ఈ సంఘమువారి తలంపు. ఇట్టి హానికరమగువద్దతి నికనయినను మానుకొనవలయునని, వీరు కోరుచున్నారు. కాని, బాధ్యతతో గూడిన పరిపాలన మేర్పడువరకు, ప్రస్తుతపరిస్థితులు మార్పు జెందునని తోపపు.

గుండ్రబల్లనిర్మాణము

ఈ నెల 12 వ తేదీని జరిగెడి రౌండుటేబిలు సమావేశమునకుగాను, గుండ్రబల్ల తయారుజేయబడెనని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. అందుచే రౌండు

టేబిలు సమావేశము సాధకనామము గల దని యెంచవచ్చును. ఈ బల్లనుట్టుచు ఎనుబది ఆర్గురు ప్రతినిధులు కూర్చుండుట కోర్కెలు గావించబడునట. జార్జిసార్వభౌము లీ సమావేశమును ప్రారంభించెదరు. 12 వ తేదీ రాత్రియందు, ప్రతినిధుల కందరకును బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు విం దొనగెదరనియు, మాక్డ్వాలె ముత్రిగా రాసమయమున అధ్యక్షత వహించెద రనియు చెలియుచున్నది. నిన్నటిదినము బ్రిటీషు మంత్రివర్గము గూడి రౌండుటేబిలు సమావేశము గూర్చియు ఇంపీరియల్ సమావేశము గూర్చియు చర్చించిరనియు, ప్రారంభ సమావేశము జరిగిన పిమ్మట, రౌండుటేబిలు సమావేశము కొంతకాలమునకు గాని మరల గూడదనియు, విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. గుండ్రబల్ల యయినను, చదరపుబల్ల యయినను, సమావేశ ప్రారంభోత్సవ మొత్తవైభవముగ జరిగినను, ప్రతినిధుల కెట్టి మర్యాదలు జరిగినను, హిందూదేశమునకు మెటనే స్వరాజ్యమును ప్రసాదించు తలంపు బ్రిటీషువారి నావహింపనియెడల, న్యవహార మంతయు వట్టి ఆర్భాటముగ పరిణమింపక మానను.

జిల్లా కలెక్టరుగారి బదలాయింపు

పురజనుల విచారము
కర్నూలు, నవంబరు 6:—
మధుర్యుభాముల్లు బహదరుగారు కర్నూలునుండి ఈ క్రింది తంజినాథ పంపుచున్నాడు:—
మా జిల్లా మాజిస్ట్రేటు భాస్కర రావునాయుడుగారిని ఇచ్చటనుండి బదలాయించుటచే కర్నూలు పురజనుల కందరకు గొప్ప విచారము కలిగిడి. వీరు నిష్పక్షపాతముగల అధికారులు. అన్ని విషయములందును న్యాయముగ ప్రవర్తించుచుండిరి. సాంఘికవిషయములందునలె ఎన్నియోపర్యాయములు సామ్యప్రవర్తనముచే కాంతిని స్థాపించిరి. దేశరాక్షత్యముల సందర్భమున కర్నూలులోను కంభంబోను హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఎట్టి భేదములు లేకుండ పనిచేసినందులకు వీరు ఈ నగరవాస్తవ్యుల కృతజ్ఞతక పాత్రులై యున్నారు. మిహారంపరక్షణను వీరిని ఇచ్చటనే యుంచిన బాగుండునని నగరవాసుల అభిప్రాయమై యున్నది. (తంజినాథ.)

జె. ఎన్. సాహిసిగారి విడుదల

నిన్న లాహోరులో జరుగలేదు
లాహోరు, నవంబరు 6:—హిందూస్తాన్ ప్రెస్సుపత్రిక సంపాదకడకు జె. ఎన్. సాహిసిగారిని నిన్న ఉదయముననే విడుదలచేసెదరని తెలియుటచే భారత్పరు దునిచెందుగారును మరీ పెక్కుమందియును నిన్న ఉదయమున 8 గంటలకు సెంట్రల్ జైలుజుయలువద్దకు వెళ్లిరిగాని నేడు సాయంకాలమువరకును గూడ సాహిసిగారిని వదలలేదు. తరుణింకను ఉత్తరపురు రాతేదు. ఢిల్లీలో ఆయనపక్షమున జాల్మానాలు చెల్లించినట్లు తెలియలేదు" అని జయిలు ఉద్యోగులు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

సుందరమయ్యగారిని తిరుచునాపల్లి చెరసాలకు మార్చుట

శ్రీమంతుడు, వెనుక ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు
తిరుచునాపల్లి, నవంబరు 6:—మధుర వాస్తవ్యుడును సారాష్ట్రీయకస్తుడును శ్రీమంతుడును గొప్ప భూస్వామియును వెనుక ద్రవిడరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడును నగు సుందరమయ్యగారు మధుర చెరసాలలో రాజకీయ బైడిగానుండిరి. ఆయనను నేడు పోలీసువారు రామేశ్వరము ఎక్కువ్రెసుగో యివటికి తీసుకొని వచ్చి తిరుచునాపల్లి సెంట్రల్ జైలులో నుంచిరి. (ప్రె. ప్రె.)

విదేశపార్శ్వము

అమెరికా ఎన్నికలు

అంత్య ఫలితములు

క్రొత్త సెనెటు ఎన్నిక ఫలితములు

నవంబరు 7:-క్రొత్త ఎన్నికల ప్రకారము సెనెటులో ఇట్లు ఏర్పడినవి:-

రిపబ్లికనులు	48
డిమాక్రాటులు	47
రైతు-కార్మికులు	1

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 6:-ప్రతినిధిసభ ఎన్నిక ఫలితములు:-

రిపబ్లికనులు	216
డిమాక్రాటులు	210
రైతు కార్మికులు	1

డిమాక్రాటుల సంఖ్య ఎక్కువగానుండి వారిచేత చట్టపు టకు ఇంకను తెలియజేయవలసిన 8 స్థానములను వీరే గెలువలెను. ఇంత అస్థాయముగ రిపబ్లికనులు ఎన్నడును ఓడిపోలేదు. పెన్సిల్వేనియా సెనెటుకు 804 వేల ఓట్లు ఎక్కువగా జె. జె. డేవిస్ గా గెన్నుకొనబడిరి. ఇతడు కార్మిక శాఖకు ఫెడరలు కార్యదర్శి. 32 రాజ్యములవారు గవర్నరులను ఎన్నుకొనెను. 16 రాజ్యములలో డిమాక్రాటులే ఎన్నుకొనబడిరి. 11 రాజ్యములందు రిపబ్లికనులు ఎన్నుకొనబడిరి. సెనెటుకు మద్య నిషేధమునకు ప్రతిపాదించు 18 గరు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు సంకీర్ణించుచున్నారు. ప్రతినిధిసభలో 185 స్థానములను సంపాదించిరి. నాలుగు సంవత్సరముల క్రిందటి సంఖ్యలకు జాతుమేని ఆశ్చర్యముగ నుండును. ఆఫ్ఘానిస్తాన్ లో మద్య నిషేధమును ఆక్షేపించుటకు అత్యంత ప్రయత్నము భావించెడివారు. మ్యాడగాస్కార్, కోడుగ్డీపును, ఇత్రినోటులో మద్యనిషేధ సమస్యను ఎన్నికపరీక్షగ జెట్టిరి. మద్యపాన కల కడవలె ననుచుండి విజయముగలిగెను. (రూటరు)

ఆయుధవిస్త్రానము

ప్రథమ ప్రయత్నము మితిమొక్క ఏడవ సమావేశము

లండన్, నవంబరు 6:-ఆయుధ విస్త్రాన ప్రథమ ప్రయత్నము మితిమొక్క ఏడవ సమావేశము, నెదర్లాండ్సు ప్రతినిధి యగు లండన్ గారి ఆధ్యక్షతన చేతు సమావేశమయ్యెను. విడంబడిక యందలి యంత్రులనే గాని యితర సామాన్య విషయములగున్చి మాటలాడరాదు నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగ రిట్టెనాథ్ గారు ఆయుధవిస్త్రానము గుర్చి దీర్చుచుగ నుపన్యసించ వారంభించగ అధ్యక్షులు వారి నాపిరి.

ప్రతికా ప్రతినిధులు వెడలివచ్చుట

రిట్టెనాథ్ గారి యుపన్యాసమును శ్రావించుటలోనికి తీర్మానము గావించుచుటకు అధ్యక్షులు నిరాకరింపగా, ప్రతికా ప్రతినిధులు వధిమండి వెడలివచ్చిరి. (రూటరు)

తిరుగుబాటుల నెదుర్కొనుటకు

కొంతిసమయమునందును నెక్కుడు సైనికబలము కావలయు నని బ్రిటిషువారు కోరుట

ఆయుధ విస్త్రాన సమావేశమునందు గావించబడిన ప్రతిపాదన

జెనీవా, నవంబరు 6:-సుంచి కట్టుదిట్టములతో బయలుదేరిన తిరుగుబాటు తిమ్మెదర్కొన్నచో కొంతిసమయమున కని విధింపబడిన సైనికాదిబలమును పోషించుటకు ఆయుధ విస్త్రాన యుద్ధబడికకు సంకేతములజేర్చిన దేశములకు అనన్య నోసంగనలయు నని బ్రిటిషువారు ఆయుధవిస్త్రాన ప్రథమ ప్రయత్నము సమితి ఏడవసమావేశములో ప్రతిపాదించిరి. ఆయుధ విస్త్రాన కార్యనిర్వాహకసంఘముయొక్క యనుమతికి లోబడియే వారలు నొసరింపవలెను.

మరియు, కావ్యతమున ఆయుధ విస్త్రాన సమితి నొకటిని బంధించి యెట్లు పనిచేయుచున్నదో పరిశీలించి నానా జాతీయ సమితికి వారి కనివేదికల బంపుట సావించవలయు ననియు బ్రిటిషు వారిచే ప్రతిపాదించబడినది. ఈకావ్యత సమితియొక్క సభ్యులు వారివారి ప్రభుత్వముకు లోబడియుండవలెననియుగా నుండవలయును. (రూటరు)

రౌండుటేబిలు సభాసమాచారములు

శ్రీ జార్జి చక్రవర్తిగారు 12-వ తేదిని సభను ప్రారంభించెదరు.

పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలోని రాయలుగారిలో సభ ప్రారంభించబడును.

86 మంది ప్రతినిధులు మట్టును కూర్చుండుటకు ప్రత్యేకముగా నొక పెద్ద గుండ్రనిబల్లను (రౌండుటేబిలు) తయారుచేయించుట.

12-వ తేది రాత్రి బ్రిటిషు దొరతనమువారు ప్రతినిధుల కందరికిని విందు చేయదలచుట.

రంగీ, నవంబరు 6:-ఈ సెల 12-వ తేది బుధవారము నాడు పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో రాయలుగారిలో శ్రీ జార్జి చక్రవర్తిగారు రౌండుటేబిలు సభకు ప్రారంభోత్సవమును జరిపెదరు.

సెంటుజేమ్సు పాలెసుగో యేర్పాటులు

ఆటంపిట్టల జరుగు సమావేశములన్నియును సెంటుజేమ్సు పాలెసులో జరుగును. అందుకు తగినయేర్పాటు లన్నియును అచట నిశ్చయ జరుపబడుచున్నవి.

ఇష్టాగోష్ఠి సభలు

భారత సంసావాధిపతుల ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగను బ్రిటిషుయండియా ప్రతినిధులు ప్రత్యేకముగను మరికొందరు అల్పసంఖ్యాకవర్గములవారు వేరువేరుగా యామధ్య సెంటుజేమ్సు పాలెసులోనే యిష్టాగోష్ఠి సభలను జరిపిరి.

రౌండుటేబిలు సభయనువేరును సార్వకలపరచుట

గుండ్రనిబల్ల (రౌండుటేబిలు) సభయను వేరు సార్వకలపరచుటగాను బల్ల చుట్టును 86 మంది ప్రతినిధులు కూర్చుండుటకు వివిధవంత్రులతో పెద్ద గుండ్రబల్ల ను యావధికొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుచేయించిరి. సెంటుజేమ్సుపాలెసులో ఏవీరాజీ గదిలో దాని నిర్మదమయ్యించిరి. ఇట్టివల నాకాదశ ప్రారంభ సభగూడ నచటనే జరిగెను. (రూటరు)

బ్రిటనుదొరతనమువారు ప్రతినిధులకు విందుచేయదలచుట

12 వ తేదీ రాత్రి ప్రధానమంత్రి రాష్ట్రమైక్లానల్లు

గారి ఆధ్యక్షతక్రింద విందుజరుగును

లండన్, నవంబరు 6:-ఈ సెల 12 వ తేదీ బుధవారము

నాడు రౌండుటేబిలుసభకు శ్రీ జార్జి చక్రవర్తిగారు ప్రారంభోత్సవమును జరిపెదరు గజక నాడురాత్రి బ్రిటనుదొరతనము వారు రౌండుటేబిలుసభ ప్రతినిధుల కందరికిని విందు చేసెదరు. ఆవిందులో ప్రధానమంత్రి రాష్ట్రమైక్లానల్లుగారు ఆధ్యక్షత వహించెదరు.

బ్రిటిషు గవర్నరు మెంటు మంత్రివర్గమువారి సమావేశము

నేడు మంత్రివర్గమువారి సమావేశము జరిగినది. సభలో చర్చించబడిన విషయములలో సామ్రాజ్యసభకును రౌండుటేబిలు సభకును సంబంధించిన విషయములే మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండెనని తెలియుచున్నది.

రౌండుటేబిలుసభ మరల కూడుటకు

కొంత ఆలస్యమగుట

సభలో పరిష్కరింపబడవలసిన విషయము లింకను చాల హెచ్చుగా నే యుండుటచే 12 వ తేదీని రౌండుటేబిలుసభ ప్రారంభింపబడినప్పట్లు మరల కాసభ సమావేశమగుటకు కొన్నిరోజులు ఆలస్యమగునని తెలియుచున్నది.

పాటియాల మహారాజుగారి రాక

పాటియాల మహారాజుగారి కిత్తుడు ఆరోగ్యాభివృద్ధి కలిగినది. కాన వారు యానెల 8 వ తేదీకి లండన్ కు రాగలుగుదురని యూహించబడుచున్నది. (రూటరు)

రౌండుటేబిలుసభ ప్రతినిధుల సమావేశము

లండన్ లో నిన్న రాత్రి జరుగుట

లండన్, నవంబరు 6:-భారతదేశమునండి రౌండుటేబిలుసభకు వచ్చిన ప్రతినిధులలో మహమ్మదీయులు తప్ప తక్కిన వారందరూను నిన్న రాత్రి సమావేశమై చాల ప్రార్థన పోవువరకునుగూడ చర్చించిరి. ఇంకను ఫలితమేమియును లేలేదు. చర్చలు పెరుగుచున్న కొలదియు సమస్యలు చాలవిషయములుగానే కనబడుచున్నవి. తమకంతవరకు అధికారమున్నదియును వీరు నిర్ణయింపజాలకున్నారు. 7 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు మరల సమావేశమగుటకు వీరు నిశ్చయించిరి. ఈసభ

లో లిబరలు పక్షము వారగు సర్ లేజుబు ద య స ప్రా, సర్ సి. నె త ల వా డు గార్లు మున్నగువారి ఆభిప్రాయములకును హిందూమహాభవారగు డా॥ మూంజీ జతకర్ గార్లు మున్నగువారి ఆభిప్రాయములకును సామరస్యము కలుగలేదు. "మొదటి హిందూమహమ్మదీయ సమస్యకు పరిష్కరించుట చాల ముఖ్యము. దీనిని పరిష్కరించినచో గాని అందరూ యేకగ్రీవముగా ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యమును కోరుటకు సిలుండరు. అటుల అందరూ యేకగ్రీవ వింది ఆధినివేశన ప్రతివత్తిని కోరుటకు మహమ్మదీయుల ట్టి మరతులను కోరినను మనము అంగీకరింపక తప్పదు" అని లిబరలు పక్షమువారు సప్రమాదము మున్నగువారి ఆభిప్రాయములను మార్చురు.

ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యము లభించినచో గాని మతసమస్యల ట్టి విలువయును కలుగదు. కావున ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యము నిరవధింపచో అల్పసంఖ్యాకల కోరికలకు చాల మట్టుకు మనముంగిరింపవచ్చును. అట్టివాదానము లేనపుడును, ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యము లభించునట్టి అవకాశము కనబడనపుడును యిప్పుడు మనలో మనము యెట్టి ఒకబడికను చేసికను అది నిరవయోగమే యగును. ఇట్లొకవిధముగా మనము మహమ్మదీయులు మున్నగు అల్పసంఖ్యాకలతో వశంబడికలను చేసికొనినదాడల పిమ్మట మనకు ఆధినివేశన స్వాతంత్ర్యము లభింపక పోయినచో చాల విషమస్థితి యేర్పడుట నిశ్చయము అని హిందూమహాభవ పక్షమువారు గురు జయకర్ గారు మున్నగువారి ఆభిప్రాయములను మార్చురు. (రూటరు)

రౌండుటేబిలుసభను గూర్చి

పీలు ప్రభువు ఉపన్యసించుట

ప్రతిబంధకములను దెలుపుట

రంగీ, నవంబరు 6:-నిన్న రాత్రి పీలు ప్రభువు రౌండుటేబిలుసభనుగూర్చి ఉపన్యసించెను. 1 రాజ్యవ్యవస్థ (కనిస్టిట్యూషన్) 2 గౌరవస్థానము (టీటరు) యీ రెండు ప్రశ్నల విషయములలోను భారతీయ రాజకీయ నాయకులకు కొంత వ్యామోహము కలిగినది. భారతదేశమునకు గౌరవము కొరత బహుదగిని వారు మిక్కిలిగా కోరుచున్నారు. తక్కిన గొప్ప ఆధినివేశనముల కట్టి గౌరవస్థానము కలదో అట్టి గౌరవస్థానమే భారతదేశమునకు గూడ నుండవలెనని వారు తెలుపుచున్నారు. వారు రాజకీయ వ్యవస్థకు సంబంధించిన కొన్ని సమస్యలను గూర్చి కొంత వరకు చర్చించిరి గాని అటుల చర్చించుటలో మూకన రాజకీయ వ్యవస్థలను భారతదేశమునకు తక్కిన ఆధినివేశనములతో సమానముగ గౌరవస్థానము లభించునా లేదా అను విషయమునకే వారు ప్రాధాన్యము నొసగిరి కాని "ప్రస్తుతిస్థితిలో భారతదేశమునకు యేది ఉత్తమమును రాజకీయవ్యవస్థగా నుండగలదు?" అను విషయమునకు వారెట్టి ప్రాధాన్యము నియ్యలేదు. హిందూమహమ్మదీయ సమస్య, అల్పసంఖ్యాకల హక్కులను కాపాడుట సంసావాధిపతులకును వారి సంస్థానములకును కల సంబంధము భారతదేశమునకు అధికముగ స్వరూపాలవాధికారము నొసగుట మున్నగున వన్నియును గొప్ప సమస్యలై యున్నవి. రౌండుటేబిలు సభవారు భారతదేశమునకు తగిన రాజకీయ వ్యవస్థను నిర్ణయించుటలో వీటి నన్నిటిని గూర్చి ఆలోచింపవలసి యుండును

కావున రాజకీయవ్యవస్థను నిర్ణయించుటకు దొరతనమువారు అనుసరింపవలసిన సామాన్య పద్ధతులను మాత్రమే యీ సభవారు నూచింపదగును. వీరు ప్రతినిధుల వోట్లనుబట్టి రాజకీయ వ్యవస్థను నిర్ణయించెదరని నేను భావింపను. ఈ సభకు వచ్చిన ప్రతినిధులు ప్రజలకు సలయైన ప్రతినిధులని చెప్ప నీలులేదు. అనగా వీరు ప్రజలవలన యెన్నుకొనబడినవారుకాదు. అట్టి ప్రతినిధులొసంగిన వోట్లవిలువను నిర్ణయించుట చాల కష్టము. అధికసంఖ్యనుబట్టి నిర్ణయించుటగూడ సరియైనపద్ధతి కాదు. అతివాదులగు కాంగ్రెసు పక్షమువారు సమాధానమునకు స్పృశించలేదుగాన వారి ప్రతినిధుల రెండును రాలేదు. కాన నిపుడిసభకువచ్చిన ప్రతినిధులవాద్యంత మరంత అధికముగను" అని పీలు ప్రభువు నుడివెను. (రూటరు)

మేజరు గ్రాహంగారి విందు

సర్ తేజబహదూరు స్వప్రా,
సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరు
చింతామణిగార్లకు విందుచేయుట

లండన్, నవంబరు 6:—కామస్వస్థులతో సర్ తేజబహదూరు స్వప్రా, సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యరు, చింతామణిగార్లకు గౌరవించుటకు వారికిని బ్రితీషులనుండి వచ్చునట్లు మేజరు గ్రాహంగారిగారు (పార్లమెంటు సభ్యుడు) విందుసేసెను. (రూబరు ప్రత్యేకతంతి.)

“రాండులేబిలునభకు వచ్చిన భారత ప్రతినిధులను గౌరవింపుడు”

లండన్, నవంబరు 6:—రాండులేబిలునభకు వచ్చిన భారత ప్రతినిధులకు గౌరవింపుడని కామస్వస్థులు ఈ సందర్భమున బహుశా కమాండర్ కెన్వెల్, ఇడిల్ విక్టర్ కన్య, స్ట్రెయిట్స్ లు, గౌ. ఆర్. డి. డెన్వీ, జి. పి. లోమలపేటరు గ్రాహంగారి, ఈ. ఎఫ్. జె. జాగరను కలసి ఒక లేఖను పత్రికలకు పంపిరి. అందుట్లు తెలియజేసిరి:

రాండులేబిలు సభలకు భారతదేశ ప్రజల భాగ్యదాయమునందేగాక గ్రేటు బ్రిటనుకు గూడ గొప్ప దాహ్యులు కలుగును. ఇండియానుండి వచ్చిన ప్రతినిధులకు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులుగానే గాకుండ గ్రేటు బ్రిటనులో గౌరవించబడుచున్న ప్రతినిధులకు వారిని సత్కరించవలెను. ఇటీవల ఈ ప్రతినిధులకు కొన్ని చోట్ల నిరసించుచున్నారని, వారి ప్రాముఖ్యమును తీసివేయుచున్నారని, వారి యభిప్రాయములను తప్పుగా చెబుచున్నారని, అందుచే మేము ఇట్లు వ్రాయవలసినదని.

రాండులేబిలు సభ జనప్రభుత్వ జరుగవలెనని భారత ప్రతినిధులకు పూర్తి గౌరవించి అతిథిత్వానికి చేయవలెను. వారి యభిప్రాయములను గౌరవించుటకు దేశభక్తుల యభిప్రాయములకు సెంచవలెను. భారతదేశ సమస్యను తృప్తికరముగ పరిష్కరింపగోరుచున్న తమ దేశముతో బ్రితీషులను బంధముండవలెనని గోరుచున్నట్లు దీని నెఱువైన నిలబెట్టుటకు తమ రాజకీయ భాగ్యదాయమును గోల్పోవుట సంసిధులుగ నున్న ఈ ప్రతినిధులకు నిర్లక్ష్యముచేయరాదు.

(రూబరు ప్రత్యేకతంతి)

రాండులేబిలునభ సామ్రాజ్యసభ

ప్రతినిధులకు విందు

లండన్, నవంబరు 6:—సర్ పి. సి. చాలర్లీ దంపతులు రాండులేబిలునభ సామ్రాజ్యసభ ప్రతినిధులకు ఇండియా కార్యాలయమున విందుసేసిరి. తేయుంది అతిథులు వచ్చిరి. సరస్వానాథ్ కృష్ణలతో బాటు ఆగాఖాను మరియు ప్రతినిధులే గాక, వెస్ట్ మిడ్లెండ్ కెన్సెల్, రిస్సెల ప్రభువు, ఇతర మంత్రులు వచ్చిరి. దొమినియను ప్రధానామత్యులు గూడ వచ్చిరి. దొమినియను ప్రతినిధులు, లార్డు మేయర్, మేజరులు మరియు, ప్రాంతపర్యటకు, పరిపాలకులు, వర్తకవిద్యాలయములను నాయకులు లండనులోనున్న భారతీయులు వచ్చిరి. (రూబరు ప్రత్యేకతంతి)

సామ్రాజ్యసభ ప్రతినిధులకు

బర్లింగుహం వర్తక సంఘమువారు
విందుసేసెను

సర్ పి. గిన్వాలాగారి యువవ్యాసము

“ఇండ్లో బ్రతీషు వర్తక సంబంధములను గూర్చి
ఎవరును మాట్లాడుట నేను వినలేదు”

లండన్, నవంబరు 7:—బర్లింగుహం వర్తక సంఘము వారు సామ్రాజ్యసభ ప్రతినిధుల కొసగిన విందు సందర్భమున సర్ పి. గిన్వాలాగారిని నుడిసిరి:—బ్రిటనులో ఎన్నియో యువవ్యాసములను ఇచ్చుచున్నారని వినుచున్నాను. ముఖ్యముగా భామనగాని యువవ్యాసమును వింటిని. కాని ఎవరును ఏమాత్రమును ఇండ్లో బ్రతీషు వర్తక సంబంధములను గూర్చి మాట్లాడుననను మాట్లాడుట నేను వినలేదు. ఇంక ను ఎందరో ప్రముఖులు మాట్లాడిరి గాని ఎవరును ఇండియా సామ్రాజ్యమున ఎట్టువలెను చున్నవో జెప్పలేరి. ప్రతిదినము బ్రితీషు సరకులను ఇండియాలో ఒక్కొక్క మనుజుడు క్వి పార్సెంట్ పెంకు తక్కువగా కొనుచున్నాడు. అనగా ప్రతిభారతీయుడును ఒక మూడు డబ్బులకు తక్కువగా బ్రితీషు సరకులను వాడుచున్నాడు. ప్రతిమనుజుడు రోజు 1 కి ఒక పెన్సి నెలవరకు కొన్నచో అనగా ఒక ఆజాధీయవరకు కొన్నచో బ్రితీషువారి ఎగుమతులు సంవత్సరమునకు 500000 000 పౌనులు పోవును.

భారత రాజ్యాంగ సమన్వయ వెంటనే

పరిష్కరింప వలెను

భారతీయులకు తృప్తికరముగ పరిష్కరించినచో బ్రిటను వర్తకమునకు పరిశ్రమలకు గొప్ప ప్రయోజనము కలుగును. నేను విమర్శించు భయములేటవలె ఇట్లు చెప్పబడినది. నిజముగా నాకు తోచిన యభిప్రాయమును యధాముగ చెబుచున్నాడను. బ్రితీషు కమిషనులు ఇండియా పరిశ్రమలకు పరిశీలించి, భారతీయులు తమరిని తాము కాపాడుకొనలేరని ఇట్లు నమ్ముచున్నాడు.

నేను నూచించిన దేవున భారతదేశ ప్రభుత్వము భారతీయుల చేతిలోనే యుండవలెను.

వర్తకాభివృద్ధికి కావలసిన సుస్థానమును స్వేచ్ఛాపాతములను ఇండియాలో ఇటీవల బహుమదేసి పరిశీలించి దేశ గొట్టినది చెబుటకు విచారించుచున్నాడు. (రూబరు)

కామస్వస్థుల సభ

ఇనుము, ఉక్కు, పరిశ్రమలకు రక్షణ

యొంగవలయునను తీర్మానము

రెగ్జి, నవం 6:—ఇనుము, ఉక్కు, పరిశ్రమలకు రక్షణ కుండుటకు వెంటనే తగిన చర్యలు దీనికొనవలయునని ప్రభుత్వమువారికి కొందరు కామస్వస్థుల ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానము నిన్నటి రాత్రి చర్చించబడినది. విదేశీ సామగ్రిలపై పన్ను విధించి, ప్రైవరైజులను రక్షించవలయునని కన్వెన్షన్ సభ్యులు కోరిరి. ఇంగ్లాండునందలి పరిశ్రమలములలో విరోధాపేక్షలను వాస్తవముగా చేతనమునకు తెలిపి లాసంగబడుచుండుటకు గమనింపవలెనని వారనిరి. ప్రభుత్వము వారు ప్రైవరైజులకు ధనసహాయముగూడ గానింపవలెను.

ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము
వాణిజ్యకాగా కార్యదర్శి యగు విల్లియం స్మిత్ గారు ప్రభుత్వమువారి పక్షమున జవాబుసంగుచు, పన్నులను విధించుటకు గాని, ధనసహాయ మొనరించుటకు గాని వీలుపడదని పత్తిరి. పత్తిరియు ప్రైవరైజులకావలసిన పన్నులను నొక్కొక్కటి చిరి. ప్రభుత్వమువారికిని, ఉక్కు, పరిశ్రమలములకును వడ్డును సంప్రదింపు లొకను జరుగుచుండెను. (ప్రీ. ఆ. వై.)

ఓహియో బొగ్గుగని ప్రమాదము

94 గురే చనిపోయిరి

లందు ఎనమండుగురు దున్నతోద్యోగులుగూడ గలరు
ఏకేక్కు, నవంబరు 6:—బొగ్గుగని ప్రమాదములో చనిపోయినవారు లొంబిన్లర్లని బొగ్గుగని యధికారు లిప్పుడు నుడువుచున్నారు. ప్రమాదము సుభవింపినపుడు గనిలో మూడుండుల మంది యుండిరి. మరణించినవారిలో యొన్నతోద్యోగులకు నెనమండుగురును గలరు. (రూబరు)

బ్రితీషు ప్రభుత్వ విజయము

విద్యాభ్యాసవయస్సుకు పదిహేనుకు పాచ్చింపగోరు

ప్రభుత్వ తీర్మానము నెట్లు
లండన్, నవంబరు 7:—పాఠశాలలకు బాలబాలికలు వరుస వేండ్లు నిండువరకు పాఠశాలకు ప్రభుత్వమువారి చట్టము కామస్వస్థులతో రెండవసారి యంగీకారమును బడసెను. చట్టమును నిరకారింపవలయుననెడి కన్వెన్షన్ ప్రతిపాదన 294 వోట్లు ప్రతిపాదయగను, 227 వోట్లు మూలముగను వోటంగబడుటచే నిరకారింపబడినది.

క్రిస్తునులో గా నీచట్టమును కాపనము గానింపవలయునని యుద్దేశ్యము. పదునాలుగు మొదలు పదునైదువరకును వయస్సు గల బాల బాలికలు జీవనోపాధి సేర్పరచుట కావలయుననెడి మొసంగుచున్నది. ఈ చట్టము 6 లక్షల బాలబాలికలకు వర్తింపఁబడును. ఈ కాపనము మూలకముగా 3 లక్షల బాలబాలికలను వేరనాడుత్తమునండి యొక వత్సరములకు తప్పించగల మరియు, తత్ఫలితముగ క్రిస్తును లకు ఇరువదియేళ్ల సువత్సరముల వయస్సు మీరిన. గాకి 150,000 మందికి యుద్యోగమును గల్గింపవలసి ప్రభుత్వమువారు బహుచున్నారు.

పిల్లల కథయూహస్త్ర మీచట్ట ముని మంత్రి సర్ చార్లస్ టెవెలియన్ గారు నుడివిరి.

ప్రతినిధులకు గల కారణము
చట్టమును ప్రతిఘటించుచు, నందునను వేతనములనెన జీవించివారిపై ప్రతిఘటనము 8 మిలియన్లవత్తు పన్ను యదనముగ విధింపబడగలదని యూనైటెడ్ ఫ్రెంచ్ బర్లెను. కర్మాగారములందలి యంత్రముల విషయముతో వైఫల్యమును, ధీకృతియు గూడ నన్యోన్య సంబంధముగల్గియే విద్యుదలను యభివృద్ధి పొందవలయునని వారభిప్రాయపడిరి. (రూబరు)

ఆర్-101 విచారణ

ఆకాశమంత్రివర్గముకు చెందినవియ్యుండని సంగతులు

లండన్, నవంబరు 6:—చెడిపోయిన గ్యాస్ బ్యాగులను, పరిశీలనసమయమున చెడిపోయియుండిన ఇంజనులను మరల మరల గానింపబడియుండిన సంగతి యాకాశమంత్రివర్గమువారికి తెలియబరచబడియుండలేనను సంగతిని సర్ జాన్ హిగ్గిన్సు గారిని బ్రెన్సింది అన్వేషణము నైయన్ గారు నేను కనుగొనినట్టి, ఇండియా ప్రమాదము జగ్గితీరవలయునని థాంసన్ ప్రభువు ప్రాసియండిన యుక్తమును నైయన్ గారు చెప్పిరి. విమానమును థాంసన్ ప్రభువు కొరసమనుచున్నను నిర్లభ్యులుటై త్వర త్వరగ పరిశీలనని హిగ్గిన్సు గారు నుడివిరి.

ఒక ప్రశ్న

థాంసన్ ప్రభు మోకజే ఇండియాకు బో నుడేకొని యుండనిచో, ఆర్-101 యును గానింపబడియుండిన మార్పులను గుర్తించి, ఇడియను వల్ల దానిని మిరాజాపించియుండురా యని విచారణాధికారులలో నొకరగు బ్రెన్సి సెంటు కల్మల్ మూర్ బ్రహ్మజగ్గి హిగ్గిన్సు గారిని బ్రెన్సింది. ఈ ప్రశ్నకు తాము జవాబుసంగబలమయియు, అయినను వింగు కమాండర్ కోల్ మోర్, మేజర్ సామల్ గార్లు పరిశీలనాధారి తమలనుగూర్చి తమతో నుడివియుండిన దానిని బట్టి ఇండియాకు ప్రయాణము చేయుట కావిమానము తగియుండననియే తాము సంకుప్తి జెందియుండుమని హిగ్గిన్సు గారు నుడివిరి. (రూబరు)

థాంసన్ ప్రభుని ద్వైర్యము

ఆర్-10. నాకయ్యెగ్గి పరీక్షార్థకై పరిశీలించబడలేదుగాన, ఇండియాకు బహుమదేసి వెంటనే యట్టి పరిశీలనను గానింపవలయునని కోల్ మోర్లను కాజ్ఞాపించవలసియుంటిమని తాము థాంసన్ ప్రభునికి తెలుపగా, వారు “అయితే, ఆంధ్రాపరి గాను నుడగ్గు మాట యే: అని బర్లింగు ఆకాశమున పర్యాధికారి జేంగుగారు ఆర్-101 దర్శాత్తు సందర్భమున సాక్ష్యముసంగుచు ఖదితముగనుడి విరి. ఆకాశనాకయ్యెగ్గి దొంగిలించుచు మరలబట్టయ వకాశముండునను యోచనతోనే తాము కోల్ మోర్లను వైరీలి గా కాజ్ఞాపించవలసింది. థాంసన్ ప్రభునియును సు పూర్ణ విశ్వాసమును నూచింపుచుండెను.

అఖరుపరిశీలన ప్రయాణమునుగూర్చి

ఎట్టి నివేదికయు లేకుండుట

అఖరు పరిశీలన ప్రయాణమును గూర్చి లిఖితపూర్వకముగ నెట్టి నివేదికయును నుండియుండలేనని నైయన్ గారు చెప్పిరి. వారిటు ల బ్రెన్సింది చిరి:—“ఆ సమయమునకే సరిగా నాకాశ మంత్రివర్గమువారు ఆర్. 101 ప్రయాణమునకు తగియున్నదని సర్టిఫికేటు నొసంగియుండినట్లు వాస్తవమా? జేడింగ్ గారు—“తమకు సమర్పించబడినవివేదికల నాధారముగ గాని ఆకాశ మంత్రి పర్తిఫికేటుకు బాధిచేసియుండెను. కోల్ మోర్ యీ నివేదికలను బహుముండును. అంతట విచారణ వాయిదా వేయుటకు. (రూబర్ స్పెషల్)

ధిల్లీ

నేనుగూడ దంపతుల మార్పు
ధిల్లీ, నవంబరు 6:—జి. ఎం. నేనుగూడ గాని ఆయన భార్యను నేను ధిల్లీ చెరసాలనుండి మరియొకచోటికి మార్చి దరని తెలుపబడినది గాని నేను వారిని మార్చలేదు. (ప్రీ. ఆ.)

ధిల్లీలో నీమగడ్డల దుకాణములవద్ద వికేటింగు

ధిల్లీ, నవంబరు 6:—ధిల్లీలో నీమగడ్డల దుకాణములను నీమగడ్డలను విక్రయింపకుండుటకు ప్రమాణములను వాగ్దానములను చేసియుండియును రహస్యముగా వాటిని విక్రయించుచున్నారని కాంగ్రెసువారికి తెలియుటచే నేను చాలముంది శ్రమల వారిని మందలించునట్టి బాధియగీతములను పాడుచు అన్ని వీధుల వెంటను డోగింపులను జరిపిరి. (ప్రీ. ఆ.)

ధిల్లీలో స్వదేశీ ప్రదర్శనము

ధిల్లీ, నవంబరు 6:—గాంధీయజ్యోతి నిర్వహణ కోసో వత్సవ సందర్భమున నిన్న ధిల్లీలో స్వదేశీ ప్రదర్శనము ప్రారంభింపబడినది. (ప్రీ. ఆ.)

ఆయుధముల పోరకేసు

చిటగాంగు, నవంబరు 6:—పారిశ్రామికముగ, డిలీ చందరి, ప్రభుదేగార్లు, ఆయుధముల పోరకేసులో జైలు యును ముద్దాయి అంబికాచక్రవర్తి గారికి ఆక్షయ మిచ్చిరను కేసు యున అరెస్టుజేయబడిరి. కాని జిల్లా మేజస్ట్రేటుగారు పీకెండ్ల చిరి. జేగారిని పీకెండ్ల చిటగాంగు అరెస్టు ప్రకారము అరెస్టు చేసిరి. చక్రవర్తిగారుగూడ యీ ముసుగుతో వాలు అరెస్టు చేయబడిరి. చిరిని పట్టుకొనువారికి రూ. 5000 బహుమతిని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియుండిరి. (ప్రీ. ఆ.)

వార్తలు, విశేషములు

ఆర్-101 విమానవిశ్లేషణలో మరణించినవారి కుటుంబములకు ప్రభుత్వము వారి క్రిందివిధమున వస్తుపరిహార మొసంగెదరు. ఆకాలక్షాపకాల కుటుంబములకు 180 పవరలకు పెన్షను, 450 పవరలకు ధనవశీకరణ, పిల్లలకు చెల్లెముక వార్షికము 24 పవరలకు మొదలగు, వారమునకు 22 పిల్లలకు పెన్షను, పిల్లలకు చెల్లి 5 పిల్లలకు పెన్షనువరకు నొసంగబడును. ఇతరుల కుటుంబములకు 100 మొదలగు 800 పవరలవరకు పెన్షనును, వారి పిల్లలకు ప్రత్యేక సహాయమును నొసంగబడును.

కార్కులో నివృత్తిపనులు చేసే రైల్వే అనువాతకు మోటారు ట్రైలు పడెను. రైల్వే అనువాతకు గాంధీజీయొడిన వేగమును మిగిలినారు. సగటున నాతడు 150 కి. మైళ్ళ వేగమున వ్రేలును. ఒకసారి నాతడు 152 కి. మైళ్ళ వేగమునకు వ్రేలును. ఇదివరలో జర్మనీ దేశమునకు పుంబుకు 187 3/4 మైళ్ళ వేగముతో నెట్టియొడినది.

యార్కో మైకు నివాసియు, వినుతిగాంచిన పోలీస్రామ కడును, కిరీకిపుడును నకు బుద్ధుక ప్రభువు 1,750,000 పవరలకు నిలువగల యాస్తిని విడిచిపెట్టెను. ఇందులో 100,000 పవరలకు లిడ్స్ విశ్వవిద్యాలయమునకును, విద్యార్థులకు, వానమొరకు నని కేకేఫీల్డు, లిడ్స్ బర్మింగ్హాం నగరములకు చెరి 25,000 పవరలకును, మరలయములకొరకై యార్కో, కేకేఫీల్డు, లిడ్స్ ఆస్తి వివేలకు చెరి 500) పవరలకును ఆతడొసంగెను.

దెయిలీ హెరాల్డ్ పత్రిక యొక్క కెయిరో విశిఖరి యీ క్రింది వార్త ను చెనె:—గాఫర్ వక్తుమవారి పక్షుల నిరాకరణోద్యమము త్వరలో వ్యాప్తి గాంచవచ్చును. దేశీయులభావము తెలులన్నది యిటీవల జరిగిన యీ క్రింది సంధి చదునుండి విదితము కాగలదు.

పోలీసు పన్నును చెల్లించవలెనని మననాగాకు సమీపమునకున్న సామనాదేయందలి నహానా సా గారి యింటనుండి కుర్చీలు, మేజులులు మున్నగునవి జప్తు చేయబడినవి. వానిని పిలవు వేయగా, మామూలురీతిగ అపరాధ పరిశోధకులు మాత్రమే పొటపొడిరి. అంతట, యిటీవలను తయారుచేయు వాడొకడు అపరాధ పరిశోధకునిపొటకన్న 5 పళ్లెలు యొక్కదుగ పొడి, సామగ్రలను పొందెను.

వానిని పిట్టలలో చూపించుటకు వానిబంధులలే మనుష్యులకు పంపిరి. ప్రజల యాగ్రహమునకు భయపడి యాతడు అలెక్జాండ్రీయాకు పారిపోయెను. తన్ను కుమిత్తానిగోతుడు వారి డబ్బుమండి నహానా సానుకు వ్రాసెను. తన్ను వాక్యహత్య యొనరించుకొనెదనని భయపెట్టెను. పెప్టెబరు 22 వ తేదీనాడు నహానా అలెక్జాండ్రీయాలో విందు జరుపుచుండగా, నాతడు నహానా కడకు వచ్చి, బుద్ధకంతున కుమిత్తా కడకు. తా నొనరించిన కృత్యములను నిద్రాహారములకు మాడడై నట్లుచూపెట్టెను. సామనాదే యందలి వాక్కున సంఘమువారికి వ్రాసుకొమ్మని నహానాకిగో బెట్టెను.

ఇదివరలో బొంబాయి యింటిలో బ్యాంకు నోట్స్ గిగా నుండి యుండిన రివల్వ ఆలెక్ గ్రేగారు లండను ఇంటిలో బ్యాంకు మేనేజర్ గ నియమించబడిరి.

తిరు ప్రసిద్ధులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 6:—యూనియన్ బోర్డు ఉపాధ్యక్షుని యొన్నిక ఈ యూని యూనియన్ బోర్డు అసనర సహావేక మొకటి మొన్నటిదినము సాయంతరము 4 గంటలకు బోర్డు ఆధ్యక్షులకు త్రియుతులు దాపులూ మునిరత్న మునాయాదుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. మొత్తముగా 50 ధ్యం లందరును హాజరయ్యుండెరి. కార్యక్రమము ప్రకారము నియూనియం డిటి వర్తక ప్రమాణులకు త్రియుక డి. కేసరియయ్యగారిని ఏక గ్రహముగా ఉపాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనిరి. పోటీ తీవ్రముగా జరుగనని తలంపబడెను. కాని అట్లులేక ఎన్నికలు కాంతముగా జరిగిపోయినవి. ఉపాధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనబడిన త్రి కేసరియయ్యగారిని మిత్రులు పుష్పములచే నంగీకరించి గౌరవించిరి.

ఉపాహారవిందు

వివి గౌరవార్థము వారి మిత్రులు కొందరు నిన్నటిదినం సాయంత్రము 5 గంటలకు రీడింగురూం భవనమున ఉపాహార విందుసేరి.

ఇండియా ప్రభుత్వపు

క్రొత్త ఋణము

ప్రభుత్వమువారికి భారత వాణిజ్య స ఘమువారి కేసు

“మారకపురేటు తగ్గిననేకాని స్థితిగతులు బాగుపడవు”

బొంబాయి, నవంబరు 6:—భారతవాణిజ్యసంఘ కార్యదర్శి త్రియుక డి. కే. మెహతాగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికకాల్ప కార్యదర్శి క్రిందిలేఖ బంపిరి. “ఈనడుము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇంగ్లండులో ప్రకటించిన ఋణమునుగూర్చి మానంఘమువారు ప్రభుత్వము వారి కిలేఖ బంపుకొనుచున్నాను. ఇది వ ర లో ఈ ఋణ పత్రములను కొనుటకు భారతీయులకు తగినంత యవకాశ మొసంగ బడునని ప్రభుత్వమువారు వాదా నము గావించియుండినను ప్రకటనచేయించినను గూడ వాస్తవమునకు భారతీయుల కింపదగ్గరను గల్గింపబడిన పోకర్తయ రవ్యంతయినలేను. ఈ దేశీయ వా రెరుగాని పెద్దమొత్తముల ఒక్క-బుంబుకమునైన తీసికొన్నట్లుగూడ మాకు తెలియదు. కాని మాసంఘమువారి కిలేఖప్రాయముది. మారకపురేటును నిలిపియుంచుట ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. అట్లు నిలిపియుంచవలయున్న భారతదేశము ఇంగ్లండుకు అప్పుపడియే యుండవలయును. కాని ఇండియానుండి ఋణమును దీసికొన్నచో ఈతీసికొన్న మొత్తముంతయు అప్పు చెల్లుబడికొంద లేక్కను గావలసివచ్చును. అందుచే ఇది ప్రభుత్వమువారి ప్రధానోద్దేశమునే భంగకరము. కాబట్టి యిది నే ఋణమును ఇంగ్లండులో తీయుటకు కారణమని మాయభిప్రాయము.

న్యాయమైన అవసరములకై యీఋణము చేయబడుట లేదు

“భారతీయులందరూ వికకంఠముగ అసక్తుతి మాపుచున్ననూడ ప్రస్తుతపు మారకపురేటును పదిపాళ్లంద నందుటకై యీయొక్క యేడాదిలో క్రభుత్వమువారు మాడుపార్లు లండనులో ఆహ్వానించిరి. ఈమొత్తము ప్రత్యేకముగా 25000000 పౌండ్లైనవి. వెనుకగూడ వోక సారి యిట్లే జరిగినది. ఆ పప్పుడుగాని ఇప్పుడుగాని ప్రభుత్వమువారి ఋణమును వ్యాపారమైన అవసరములకై తీయుట లేదనియు మారకపురేటును నిలిపియుంచవలయునను ఒక్క-ఉద్దేశముతో మాత్రమే ఇదివరలో ఈ రేటును కలిగిన వస్తువును కప్పిపుచ్చుటకుమాత్రమే తీయుచున్నారనియు పుష్పమెహతా వది. ఇండియాలోని బ్యాంకులనుండి ప్రభుత్వమువారు పెద్ద పెద్ద డిబ్బిలై ఋణము దీసికొనుచు, వడ్డీకేట్లు అన్ని విధములను హెచ్చుస్థితిలోనే యుండుటకై ప్రస్తుతింపుచు బ్యాంకు వడ్డీలకు ఒక అసహజమైన అధిక్య విచ్చుచున్నాను. దీనికిగూడ కారణము మారకపురేటు. ఈ విపరీతపు వడ్డీలు పరిశ్రమలకు వ్యాపారమునకు గొప్ప వస్తువును గలిగించి సకకులధరలు హెచ్చిపోవుటచేసి విపరీతమైన దుస్థితిని గలిగించుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిగతులలో వర్తకులు ప్రభుత్వమువారినుండి సహాయము గోరుచున్నార. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము బ్యాంకు వడ్డీల విషయమునకు ప్రైవేట్ బిల్లుల(ప్రభుత్వోన్యాయ)ల చేతమును సంబంధించిన బిల్లులు) విషయమునను ఇంగ్లండులో పానులయాపమున ఋణము దీయుటలోను తా మవలంబించియున్న విధానమునుబట్టి స్థితిగతులను బాగుపరచుటలో తోడుపడుటకు మాడగ, వానిని మరింత విషమ తరచుటకే తోడుపడుచున్నార.

ఇట్టి పరిస్థితులలో ఏకగ్రీవముగా మా వర్తకసంఘముల వారి అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ, నిర్బంధపూర్వకముగ లేబడిన యీ మారకపురేటును ఇంకను ఇట్లేనిలిపియుంచెదరా యని ప్రభుత్వమువారిని మా సంఘమువారు రద్దుచున్నాను. తక్కిన దేశమువారందరూ యుద్ధమునకు పూర్వముండిన మారకపురేట్లకే మరలిపోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నప్పుడు హిందూ దేశముమాత్రము విపరీతముగ వస్తువును గలిగించుకొనుచు అసహజముగా హెచ్చింపబడిన యీ మారకపురేటునే యొందు కంటి పెట్టుకొని యుండవలెనో బోధపడుటలేదు. పూర్వములే ఈ మారకపురేటును హెచ్చుగానే యుండుటకు ప్రభుత్వమువారికింక సాధ్యపడదని మా అభిప్రాయము. ఇదివరకైనను వర్తకులకు సంబంధించిన స్థితిగతులు విడువకుండ అనుమలముగా నుండుచుండుటకు బట్టియే వారికి సాధ్యమైనది. దేశములోని ఆర్థికపరిస్థితులనుబట్టి చూచినను ప్రభుత్వమువారి ఆముప్పునువ్వసహాయములను బట్టి చూచినను ప్రజా ఆర్థికపరిస్థితులనుబట్టియే యీ ఆవస్థయేయగుగూడ నుండును. ప్రభుత్వమువారు తమవెనకటితప్పు సరించుకొని ఇదివరకులే ఇగ్గిపు వారి లాభములకై యింగ్లండువారు చూచించునిధానము నవల.

లింగక, బాతీయ ప్రభుత్వమొసో ఇట్టిస్థితిగతులలో ఎట్లుచేసి యుండునో, అట్లే తా ముగూడ చేయవలసిన అవసరము వచ్చితదని మాసంఘమువారు రభిప్రాయపడుచున్నాను.

చిల్లరయిబుద్ధులలో మా కవనరములేదు

ఈ పానుల ఋణము విషయమునగల చిల్లరయిబుద్ధులతో మాసంఘమువారి కవనరములేదు. పానులలో ఋణము చేయువద్ద తిని రసింప పడి యే యున్నది. ఈ దేశమునై తగని భారము మోపుచు నై దేశీయులలో పెద్ద పెద్ద డిబ్బిలై యునునది సహజముగనే అనుభవమైనదని. అప్పుమొత్తము గూడ మితిమీరి పోవుచున్నది. ఇంత పెద్ద మొత్తమును ఋణము చేయవలసినంత అవసరము కనబడదు. ప్రధానదేశము లన్నిటిగాను దబ్బు నులభముగానే కొరకు ననియు కొన్ని నెలలకరకును, ఈ స్థితిలో కిష్టత యేమియు రాదనియు మేమెంచుచున్నాము. ఈ నడుమునే ఆమెకా ప్రభుత్వమువారు మాటికి 2 3/4 డిబ్బి వాస్తవ 3 1/2 మితిజన డార్లు అప్పుచేసిరి. అస్త్రీలియా ప్రభుత్వమువారి నీతి అంత ముంచికాదు. కాని వాగుగూడ లండనులో నూటికి 3 1/2 వంకున ఋణముచేసిరి ఇది ప్రతి గోరుల వ్యాపారమునకు అనుచైన కాల మైయుండుట చే వాటికి ధన సహాయము చేయవలసిన పరిస్థితిను ప్రత్యేకముగ ఇంగ్లండు, ఆమెకాల కి స్థితిగతులు మిక్కిలి యనుకూలమైనవి. ప్రాప్త్యులోగూడ స్థితి యీ మాదిరిగనే యున్నది. ఇట్టి స్థితిలో వడ్డీరేటు మాటికి అరిటివరకు హెచ్చింపవలసిన అవసరము మాకు కనబడదు. ఇంతే కాక ఇప్పుటి యీ ఋణములో మాడుకోజలలో నూటికి 3 1/2 వంకున ప్రమియం లభించుచున్నది. వెనకటిసాగి నూటికి 3 వంకున లభించినది. దీనినిబట్టి యీ ఋణమునకు సంబంధించిన యొక్కట్లు గావించినవాడు స్థితిగతులను సరిగా కనిపెట్టకాలక పోయి రని మా అభిప్రాయము.

ఇకపై ఈ భారమును హిందూదేశము భరింపబాలను

ఇప్పుటి యీ హెచ్చుచూరకపురేటునుండి క్రిందికివచ్చుట యెట్లును విషయమున ఇప్పుడు మేము ప్రభుత్వమువారి నేమియు నడుగము. అది కొంత వెళుకముండు లాలోచించి చేయదగిన పని. కాని యిట్టి అసహజమైన మారకపురేటును నిలిపియుంచుటకై ప్రభుత్వమువారు ఆర్థికముగ భారతీయుల కింకను దేవిధముగను వస్తువు గలగజేయుటకు వీలులేదని మాత్రము మేము పుష్పముగ తెప్పెదము ఈమారకపురేటును కల్గించివో ఇప్పుడు దేశములోని వాణిజ్యస్థితిలలో ప్రతివోటకు గనిపించుచున్న యీదురస్థితి తగ్గిపోవుననియు, పరిశ్రమలు తాపడు ననియు మానవ్యము. వాణిజ్యసంఘములలో రీ సహాయమును ప్రభుత్వమువారినుండి కోరటకు వారికధికారము కలదు. అందుచే ఈ యోచనము ముందుకు గొనివచ్చుట మావిధియని మే మెంచుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారు ఇంతకు పూర్వము కొంతకాలము నుండి యవలంబించుచుండినవిధానమునే యిట్లు హెచ్చిన ననుసరింపజేరినచో, అది హిందూదేశమునకు విపరీతముగ వస్తువును గలగజేయకత్తుదనియు, ఇప్పుడేపరిశ్రమలను భరించుటకు వీలులేననది కలగకత్తుదనియు మేము వారిని హెచ్చరించుచున్నాము.

“ఋణప్రకటన లాభనష్టములను మంచిబెట్టును గను నంది వ్యవహారము నడుపువారి నెరిగిన ప్రభుత్వమువారు నియమించిరో, లేదో, నియమించినచో, వారి కెంత కష్టమును ఈ అబద్ధమున్నదో తెలియజేయవలయునని మాసంఘమువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాను. (అ. వె.)

కలకత్తా బాంబు కేసు

కలకత్తా, నవంబరు 6:—కలకత్తా బాంబు కేసు విచారణ

పెన్షలు డ్రైబునలుయొడుట జరిగినపుడు ఇంట్టు సోదాచేసిన ఉద్యోగి సాత్తుకుడొప్పును ముఖర్షి వీధి నెం. 8 గృహము నందు ముద్దా నురేంద్రు చేతి నెట్టెలో రెండు బాంబులు దొరికినవియు పెట్టె ఆకలిభార్యవద్ద తాళం చెవితో తీ జబడినవియు, అందుచే ఆకలి భార్యను, నాఖరును అరెస్టుచేసితిమని జరిపిరి. బాంబులు తయారు చేయుప్లానులు, ఎలక్ట్రిక్ వైర్ల డిపోల ప్లానులు, పోలీసువేదకుల ప్లానులు దొరికినవి. సరస్వతి పెను చెరుకగ ఒక నోటుబుక్ దొరికినది. ఇందు ప్రజల యూరోపియనులకు, సర్ చార్ల నటాగార్డుతో సహా హత్య గాంచవలెనని హెచ్చరించు వ్యాస మొకటి దొరెకతి. అందులో డబ్బాపి నేస్కలో చనిపోయిన అనుజనేనుచేత మే జరుగ వేర్కొనబడెను.

పోలీసువారికి బహుమానము

చంద్రనాగూలో దౌర్జన్యములను పట్టుకొనిన పోలీసు ఇనస్పెక్టరు తరోగడుగారికిని, పదింది సాక్షులకును రూ 450, రూ 400 బహుమానముగ నొసంగబడెను. (కీ.వె.)

తపాలు పెట్టె 287, మదరాసు.

మద్రాసు మార్కెట్టు రిపోర్టు

(7-11-1930)

స్వచ్ఛమీ మిల్లునూలు ధరలు

Table with 3 columns: Quantity (e.g., 40 నంబరు నూలు), Unit (e.g., 5 పానులకట్టు), and Price (e.g., రు 4-0-0).

ఇత్తడి, రాగి రేకుల ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., ఇత్తడి), Unit (e.g., బాగున 1-కి), and Price (e.g., రు 188-0-0).

సిమెంటు ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., సిమెంటు), Unit (e.g., బాగున 1-కి), and Price (e.g., రు 11-0-0).

చక్కెర ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., బాగా చక్కెర), Unit (e.g., రేడియేటు బస్తా 1-కి), and Price (e.g., రు 28-2-0).

వేరుసెనగనూనె ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., ఎక్స్‌ట్రా), Unit (e.g., 1-వ రకము బాగున 1-కి), and Price (e.g., రు 75-0-0).

వదునుచేసిన తొల్ల ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., ఆవుతొలు), Unit (e.g., రేడియేటు), and Price (e.g., రు 0-11-0).

వేరుసెనగవప్పు ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., పెన్సిల్‌రకము), Unit (e.g., ప్రాంచి బాగున 1-కి), and Price (e.g., రు 81-0-0).

వెండిబంగారముల ధరలు

Table with 3 columns: Item (e.g., వసున), Unit (e.g., 1-కి), and Price (e.g., రు 18-8-6).

మదనకళ

మొట్టిపీడనము మన్నుగురుభక్త్యాపముల వలన కలిగిన నపుంసకత్వమున, మేహనికాక్కులను, నరముల నివృత్తిను, శుక్లవస్త్రములను తగ్గించి, రక్తశుద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. 80 తులముల లేవ్యాము 8-0-0.

ఆనందపార్థసే, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

ఆంధ్ర వ్యాంకు లిమిటెడ్.

స్థాపితము—1938.

హెడ్ ఆఫీసు:—

బందరు.

బ్రాంచీలు:—

కాకినాడ, హైదరాబాద్.

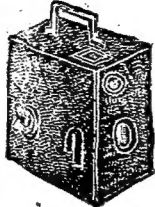
కర్పెంటు అక్కౌంట్లు మీద మాటికి రూ 2 1/2 చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును. ఖాతా పెట్టుకొనటకు ప్రారంభ రుసుము లేమియు లేవు.

నేనింగు బ్యాంకు అక్కౌంట్లుపైన మాటికి రూ 4/- చొప్పున వడ్డీ యివ్వబడును.

ఫీక్స్డ్ డిపాజిట్లు మీద వడ్డీ రేట్లు ప్రత్యేకముగా వ్రాసిన తెలియజేయుచును.

అన్ని విధముల బ్యాంకింగు వ్యాపారములను చేయుచును.

దోర్నల శోభనాద్రి శాస్త్రి యమ్. ఎ., మ్యానేజర్.

అనుభవమవసరములేదు

శ్రేష్ఠమగు చిత్రములు తీయుటలో వూచి నివ్వగలము.

వియోగ్రాఫ్ కెమీరా

వలన ఫోటోలుతీయుట సులభము, చౌక గూడనైయున్నది.

ప్రపంచముంతటినీగూడ కెమీరాలలో వియోగ్రాఫ్ కెమీరా చాల చౌకమై యెరిచేసినను సులభముగ నుపయోగించుట కగియున్నది. 8 1/2 + 2 1/2 అంబి కాంతగల ఫ్లేట్ పై రంగులను చిత్రమును తీసిన సులభముగ తెలుగుచేయు విధము. ఈ మానిటర్ లో శ్రేష్ఠమైన కాన్ వేక్షన్ లకు యజుర్వజి శిల్పశాస్త్రం, పట్టణగణి, వ్యాపారాండర్, డ్రైఫ్ట్లు, దానికి కగిన గ్రాహకములు, వివరములు తెలుపు పుస్తకముతో నహా పంపబడును. ధర రు. 8/- ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ఇంగ్లీషులో బయటపెట్టెను.

P. L. SHARMA, Aligarh (U. P.)

లైట్ ఆఫ్ ఏషియా ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

స్థాపితము 1913

హెడ్ ఆఫీసు: స్టీఫన్ హౌస్, కలకత్తా

తక్కువరేటు ప్రీమియము, ధారాళమైన పాలిసి వరత్తు. 100 కి 50 చొప్పున బోనసు ప్రాచీగా యివ్వబడును.

ఆంధ్ర జిల్లాలకు చీఫ్ ఏజెన్సీ పుచ్చుకొనుటకై ఆనుభవశాలి కావలెను.

LIGHT OF ASIA INSURANCE Co. Ltd.,

HEAD OFFICE:—STEPHEN HOUSE—

CALCUTTA.

జర్నల్ కెయిజరు

(జరుగుమిల్లి సాంబశివరావు గారు బి. ఏ.)

యధావసరమున కెయిజరు జర్నలిస్ట్ అడుగిడరాదని కానింపబడినవియము పాఠకులకు తెలిపినవియమే. ఆశాన నకు నమస్కరించుచే కెయిజరు పోలండులో వాన మేర్పరుచు కొనెను. ఆశానము కాలపరిమితి పూర్తిఅయి ఒక సంవత్సరముకంటె ఎక్కువయినది. కెయిజరు జర్నలిస్ట్ రాజుడనను ఆశానము రద్దయినందున కెయిజరు ఇష్టమున్నచో మరల మాతృదేశమున అడుగిడవచ్చును. కాని పువ్వులమ్మిచోటున కట్టెలమ్మకు కష్టముగాన మానధనుడై, చక్రవర్తి యనినందు కొన్న కెయిజరు మామూలు వ్యక్తివలె జర్నలిస్ట్ ప్రవేశించు ననివోచును. ఆతనికి ఆత్మగౌరవమే ప్రాణము. మానమేధనము, ఆభిజాత్యము మొదలు. తిగింతినికాముగ కీర్తిని గడించి ఏమో యనునటుల రాజ్యరహితులన మునర్చినవియమొన్న కెయి జరు వివక్షాదుగ మరల జర్నలిస్ట్ అడుగిడుట కష్టము, అసం భవము. పదచ్యుత్తుడైన అమానుల్లా రాజాగారివలెనే ప్రజలు ఎచ్చి మీరు రావలెనని కోరనే పోనిచ్చునియచుగాని తానుగ వడలువాడు గాదు. ఆస్తియారాజుగ చాడ్డు గారివలె కట్టె లతో ఆతడు సింహాసనము నధిష్ఠించెను. వాదిర్బానుగాగు రమ్మని విలిచినచో నేను తిరిగి ఆప్తుడు రాజ్యలక్ష్మిని చేపట్టువాడను గాను. ఆప్తుడు ప్రజలు నమ్మగోరుచో వారికోరిక చొప్పున సింహాసనము నధిష్ఠించువాడనని అమానుల్లాగారు చెప్పినటులే కెయి జరు గారు మాడ ఒకప్పుడు అన్నటుల ప్రోగడియరు జనరలు డబ్ల్యూ. హెచ్. హెచ్. వాల్కర్, సి. ఎం. జి. సి. వి. సి. గారు చెబుతున్నాడు. కెయిజరు భార్య హెర్బాయినుగారు గూడ తన భర్త ఆస్తియారా చార్లసు రాజావలె కత్తెప్రయతితో సింహాసనము నధిష్ఠించు వాడు గాడనియు అతడు మానధనుడనియు తెలియజేసెను.

అయితే జర్నలు ప్రజలు కెయిజరుగారిని తిరిగి రాజుగ రమ్మని కోరెదరా యననది. ఆలోచింపవలసిన విషయము. 'రిచి స్టార్'లో చాలమంది రాజావత్తుమారున్నార. ఆరాకాళము కలుగుచో రాజావలనము గావలెనను పక్షమునను వోడ్డుకు టకు చాలమంది 'రిచి స్టార్' ను స్మారకం. కెయిజరు పనిచాండ్ర ఆర్థిక పరిస్థితులను విన్నవించుట ఎంత అడ్డుతగిలినను, అభివృద్ధిచేయుటచే చా

రెంతయు కృతజ్ఞులై తాము పొందిన లాభమునకు మరల వారి సంతతివారు కెయిజరురాక కడుగుజూచుచున్నా రని ప్రోగడి యరు-జనరలు వాటర్సుగారు చెబుతున్నాడు.

ప్రస్తుతముందున్న రిపబ్లికు ఆధ్యక్షుడు హిందెంబర్గుగారు త్వరలో తన పదవినుండి విరమించువనియున్నది. అతడు జర్నలులు మరల కెయిజరును పిలువనంపవచ్చునని వాటర్సుగారు వ్రాయుచున్నాడు.

సప్తాహము-అవరోబిలము

1931 వ సంవత్సరము జనవరి 23 వ తేదీనుండి ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీవరకు సప్తాహము జరుగును. సప్తాహములో సాధుల పథ జరుగును. ఎచ్చే సాధుల కందరికి రాకపోకల ఖర్చులకు యేర్పాటుచేయ నుద్దేశించియున్నాము. కావున రాగోరువారు ముందుగా మా ఆఫీసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను.

రాదలచిన భజనసభాజనువారలు చయచేసి ముందుగా వ్రాసినయెడల తగిన సదుపాయములు చేయుదుము.

బాలభటులు ఎచ్చి మాకు సహాయముచేయ వేడు చున్నాము.

ప్రత్యేకముగా పిలువనలసిన సాధులపేర్లు మరాఠీభతుల పేర్లు ఎవరైనను తెలిపిన విక్య-లి కృతజ్ఞులమునుము.

జి. వెంకటరెడ్డి,

కార్యనిర్వాహకుడు, ఆల్లగడ్డ, కర్నూలుజిల్లా.

గుంటూరుమండల ఆర్చకమహాజనసంఘము,

తెనాలి

అయ్యో! దావాదార్ల సమావేశము ది 9-11-30 తేదీ (ఆదివారం) ని తెనాలిలో సంఘ కార్యాలయమున జరుగును. కాన దావాదార్లందరు తప్పక దయచేయ ప్రార్థన.

నా. వెంకటేశ్వరశాస్త్రి,

సెక్రటరీ.

తెలుగు నాటకారంభములు

శ్రీ యంత పింగళి లక్ష్మీకాంతకవిగారి యువనాటకము

కూచిపూడి భాగవతులు-నాట్యకళ

మదరాసు, నవంబరు 6 :— తెలుగు నాటకారంభముల గురించి శ్రీయుత పింగళి లక్ష్మీకాంత కవి (ఎం. ఎ.) గారు నిన్న సాయంత్రము ముత్యాలపేట హైస్కూలు విద్యార్థుల, ఆంధ్ర సారస్వత సమాజమునం దుపన్యసించుచు, ఆంధ్రదేశ మనందు, నాటక ప్రదర్శన ప్రారంభముల గురించియు, రచనను గురించియు ప్రసంగించిరి. త్రివేణి పత్రికా సంపాదకు లల కాలవెన్న రామకృష్ణరెడ్డి (బి. ఏ, బి. ఎల్.) గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీయుత లక్ష్మీకాంతగారు ప్రారంభించు నాట్యకళ యనునది అనంతమయి, నన్నయ మహాభారతమున నుడివినట్లు, "నూరుల జన్మలు, నూరుల జన్మలు" ఐతే, నాటకకళా ప్రారంభమును గురించియు భాషాప్రవాహ ప్రారం భమును గూడ, తెలిసి ప్రసంగించుట అసాధ్య మగు విషయ మనియు పేర్కొనిరి. కనుక "మూలార్థతీ" న్యాయము ననుసం విధి తా మిప్పుడు తెలుగు నాటక ప్రారంభముల గురించి ప్రసం గించుచుంటి మని పేర్కొనిరి.

వీరివచన అనంతరము సుప్రసిద్ధ నాటక గాథా ర్థములను అనుసరించి నాటకములు, ప్రస్తుత మాంధ్రదేశము నాటకరంగమున గల పరిస్థితులను, ఆంధ్రదేశమున నాటకరంగము, రచన, సంస్కార కీన మైనదా యని తేలికపడు నీధి నాటకములు, అందు మొదటి పద్ధతి లోని నాటకములు వట్టి నమలందును పురములందును నాగరికులచే అభిమానింపబడు చున్నది. రెండవది నీధి నాటకములు, జానపదములయందు ప్ర దర్శింపబడుచు, జానపదుల కానడమును గల్గించుచు వారిచే నభిమానింపబడుచున్నది. ఈ రెండు నాటకములును జనము నందుగూడ వేరొక, మొదటి నాటకమున నాటకకళ కాలక్రమమున నీరెండు విధములు గలవిగా విడిచి వేరొక నాటకము ప్రశ్న చూపబడు మదమునందు సూక్ష్మము. పంక్తియము గా నాటకమునందు పేరికి రెండవది పులకలగునాడ వేరొక నాటకము గలదును. కాని, ముఖ్యముగా నాటకమునందు రెండవది, రెండవది నాటకములును అవియును ఒకటే అనియు, తెలుగులో పేరికినదియు తొమ్మిది, ఆ ధృవిక నాటకరంగముయొక్క జీవితము గతి 40 లేక 50 ఏడే నుండియు ప్రారంభమయ్యెను. అవిషయము ప్రతివానికి తెలి సినదే. కనుక ప్రస్తుతము చెప్పరానిది, చెప్పవలసినది, నీధి నాటకముల గురించియే.

భాగవతములు

నాటకము లెప్పుడు పుట్టి నను విషయము చెప్పట తా మిదివరకు నుడివినట్లు చున్నాననియు. మానవజీవితము ఎప్పుడు ప్రారంభమయ్యెనో నాటకములుగూడ ఇంచుమించు అప్పుడే ప్రారంభమయ్యెను. సంసార, దుఃఖ పరంపరలో పడి కొట్టు కొనెను, అసంధాను భూతికారక, కళల నేర్చుచుకొన్నా. కన్యకామయములందు మానవుడు వాని నాశ్రయించిన రసకూప ముగా అన దము నుభవించి జేయుచున్నది. అట్టి కళలలో నోటియను నాటకకళనుగించి, సంస్కృతమున ప్ర ప్రభులు మునుపటికలిమిభావమునందు నిదర్శనములు గాన్పించును. ఆనాటికే కృష్ణార్చిలలు నాటకములుగ నాడబడుచున్నట్లుల నా తడు వ్రాసెను. గ్రంథము శ్రీ. పూ. 200 సంలీల నాడు రచిం ప బడి యుండు నని చరిత్రకారులు నడుపుచుండిరి. ప్రతిపదమును మతివిషయక ముగనాటకకళనుభవించుచున్నాను వివరించుట మనహిందు పుల సంప్రదాయము. అందుచే, మొదటి కృష్ణార్చిల, కంస మున్నగు భాగవత విషయములను మాత్రమే నాట్యకళ కార్యముగ నొనర్చబడి ప్రదర్శింపబడుచుండెడిది. ఆకాలపుసంస్కృత నాటక ప్రదర్శనములకు తమ్ముని వంటిదే ఆంధ్రదేశపు గొల్ల భాగవతుల నాటక ప్రదర్శనము. తెలుగు గొల్ల భాగవతులు, సంస్కృత మును మాచి అనుకరించి రోలేక, సంస్కృత నాటక ప్రదర్శన చే, క్రమముగా నీటిలు పరిణమించెనో చెప్పవలెను. కాని తెలుగున ఇప్పటికి దెలిసి నంతవరకు తొలగిపో నాటకముల ప్రదర్శించినది గొల్ల భాగ వతులే. గొల్ల భాగవతులకు నాటక మంతయు వారిసొంతకులుర బసావు. వారికుటుంబముంతయు, నీ నాటక ప్రదర్శనమున పాల్గొనుచు స్త్రీలు స్త్రీపాత్రలను, పురుషులు పురుషపాత్రలను ధరించుచుండురు. ఇందుకు దోడు, వారు పయోగించెడి భాషయు, కథయును గూడ వారి ఇంటిసొంతే. గొల్ల పంశమున జన్మించిన శ్రీకృష్ణనిధిరక్తము సంబంధించిన విషయములదప్ప గొల్ల భాగ వతు లితర నాటకముల ప్రదర్శించెడివారు గారు.

రఘునాథ రాయలు గావించినమార్పు

ఈవిధముగ ప్రదర్శింపబడుచుండెడి నాటకములకు 17 వ శతాబ్దారంభమున నూతనదశ యొనరించెను. ఆ కాలమున తంజావూరునందు పాలించుచుండెడి, అమృతేంద్ర రఘునాథ

భూపాలుడు, అహోబిందు కృష్ణరాయలతోను సంత ఇంతటి భాషాభిమాని మరెవ్వరూ లేడు. అతడు తన ఆస్థానమున నొక నాటక రంగమును నిర్మింపజేసి నీధి నాటక పద్ధతులపై ప్రదర్శింపబడు తెలుగు నాటక ప్రదర్శనములకు గాఢ సరణిమొసగి, కానికి గౌరవ మర్యాదల సహకారము. తెలుగు భాషయంద కన్ని నాటకములనుగూడ నితడు రచింపజేసెను.

రఘునాథ భూపాలుడే, మొదటి రాజాద్యక్షము నొసగి కాలపు తెలుగు నాటకరంగమును సంస్కరించె ననుటకును, అంతకు పూర్వపు రాజులకు కృష్ణరాయలు లక్ష్మీయదర్శన నొసగలేదని చెప్పబడును నిదర్శనములు గలవా యను ప్రశ్న యుదయించుట సహజము. అట్లు చెప్పబడు ఊహ దప్ప గ్రంథస్థము మరె యొక నిదర్శనము లేదు. ఆ కాలపు కవులు, తెలుగున నాటకముల రచించక ప్రబంధములమాత్రమే రచించియుండుటయు, సంస్కృతమునందలి నాటకముల నాంధ్రీకరించినపుడుగూడ వానిని తెలుగులో నాటకరూపమున గాక, ప్రబంధరూపమున మాత్రమే రచించుటయు కట్టియూహకు కారణములగుచున్నవి.

పూర్వము గొల్ల భాగవతులగుచుండిన నాటకములకు రఘునాథ రాయలుచే సంస్కరింపబడిన నాటకములకును ముఖ్య ముకథలూ, భాషయందు గన్పించును. గొల్ల భాగవతుల నాటక ము భాషయందు, భాషాసౌష్ఠ్య మేమాత్రమును లేక కాల కేటవముగ నుండెడిది. రఘునాథ రాయలు దానిని సంస్కరించి మంచిభాషలో వ్రాయించిర. గ్రంథములో నాడించెను.

రఘునాథరాయలు రచించిన నాటకములు చాళుఖల పు. అవి ఇప్పటికిని తంజావూరు గ్రంథాలయమున గలవు. వానిగురించి, భాషాసౌష్ఠ్యము లెవరైన శ్రద్ధగానిననేడప్ప అవి జర్జిరించి, క్షిప్రమై వావుక. వానిలో నొకటి మాత్రము యత్నగాన ములను చేరుతో నిటీవల ముద్రింపబడి ప్రకటింపబడెను. ఈ గ్రంథమున భాషావిషయమును ప్రాశస్త్యముకగ గన్పింపదు. కాని, నాట్యకళావిషయమును బ్రశస్త్య, ప్రాశస్త్యము విశేషముగ గలదు. వాని నీకాలపువారు విశేషముగ ఆదరింపక పోయినను ప్రాచీనత పక్షపాతియులైనను అది, నాట్య కళావిషయమును నానందము ననభింపబడుచును.

కూచిపూడివారి ప్రదర్శనము

గొల్ల భాగవతులలోనే ఆ నాటకము నింకను నిలచి యున్నను, నీధి నాటకములకును నాట్యకళకును, ఇటీవల లెన్నెత్త గౌరవముల సమకూర్చినవారు "మాచిపూడి" భాగ వతులు యననది కృష్ణాజిల్లాలో నొక అగ్రహారము. అచటి గ్రామీణులు కందరము, నాటక ప్రదర్శనమున ప్రవృత్తిగ, శ్రీ సిద్ధేంద్రయోగుల నా దుడవించి నిర్ణయించియుండిరి. అప్పటినుండియు వారదేవుత్తయించు న్నాగు. మాచిపూడి భాగవతులు గావించు నాట్యకళా ప్రదర్శనమును జూచిన వారిదే ధన్యమైన జీవితమునందు దతికయొకటి విమత్రమును లేదనవచ్చును. ఇప్పటికిని నాట్యకళ వారి కుండే నిజముగ నిలచియున్నది.

నాటకములు-భాగవతములు

కూచిపూడివారు ప్రదర్శించు నాటకముల రెండు ప్రకరణములుగ విభజింపవచ్చును. అందొకటి నాటకము, రెండ వది భాగవతము. భాగవతమున కథలను నాటకములుగ నాడు చుంటే ఇందు మొదటి ప్రకరణముయొక్క లక్షణము. అందు కథా భాగమెక్కువగ నడిచును. రెండవది భాగవత ప్రక రణమున కథాభాగ మెక్కువయిండును. భాష ప్రదర్శనమే విశేషముగ నుండును. కథ ఏకదేశమాత్రా నిలబడి మెయిండు ను. దీనిని "తిరికల్ ద్రామా" అని అంగమున నడివెదరు. సత్యభామనో, రాధనో ప్రవేశపెట్టి, విశలంభశృంగార మును, విరహాస్తవ అభినయములయే ప్రధానముగ గన్పరప బడు భాగవత ప్రదర్శనము లిందులోనివే. ఈ యభినయము ఇంచుమించు తెల్లవాడు నరకును గూడ వేర్వేరురీతుల ప్రద ింపబడుచుండును. తుదకు నాయకపాత్ర యగుచెంచి స్వర్ణమాత్రమున సౌఖ్యమొనరును. ఇందు కథలయొక్క నయండ గు. అంతయు అభినయముతోనేగడచును. నాట్యసౌహృదల కి భాగవతమున కంటే, ఇప్పటికీ, పరిపూర్ణమును పరిణామము గన్పింపదు. నీధి నాటకమునకూ, కూచిపూడివారి ప్రదర్శనముల కంటే ఎక్కువ పరిణామమంతవరకు గలిగియుండలేదు. కాని ప్రజాదరణ తగ్గుచుండుచుచే, వారు రూడనిపుడు, తమ భాగవత ప్రదర్శనములందు అధునిక నాటక ప్రదర్శనములను ప్రారంభించుచుండిరినినుట, చాల సంతోషకరముగ విషయము. వారు భాగవత ప్రదర్శనముల విడనాడవలసినవిన్నయెడల నాట్యము తో సంబంధించిన కళ, చాలవరకు నెకంచునని చెప్పవచ్చును.

ఆ ప న్యాస కులు ముగించుచు, ఆధునిక నాటకరంగమున పేరెన్నిక గన్న వారిప్రసాదరావుగారి కళాభిజ్ఞతను ప్రసవించి వారి యందు కూచిపూడివారి కళాప్రావీణ్యమును అధునిక రంగ స్థల ప్రదర్శనములను మేళవింపబడెననియు ఆధునిక రంగస్థలమున వారంత విశ్పజడయ గల్గుట కిదియే కారణమని యు నుడివిరి.

అగ్రహారము సభకు విరమించుచు భాగ్యశ్రీధర్ రాజుదర్శనము ప్రజాదరణయు అనుసమయము విశ్వానంతులు పొన్నకల్లి పద్ధతులపై వ్యామోహము నడలి చేయు కళలపై తమవృత్తిని బహువ మనినదనియు గోకిరి.

నవరసు బంగారు నగలము శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ ఎన్నెని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి ప్రాప్తిబ్రహ్మ, బెజవాడ. 2

చుద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

చమురులు, వేస్త, క్రొత్త (ఆడదము, కొబ్బరిముసె ఎల్లగి నెలిత్తులు, లోకోమోటివ్ క్లీనింగ్ యంత్రములు, బర్నెస్ ట్రెక్, కాటన్ వేస్తులు, క్రొత్త వగైరాలు) 1-4-1931 తేది నుండి 12 నెలలవరకు సరఫరా చేయుటపై పెండదత్తము 25-11-1930 తేది మంగళవారము నాడు ముఖ్యమంత్రి 3 గంటలలోగా చుద్రాసు వాయువ్యమునందు గల ఎం. ఆర్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వే ఎజెంటుగారికి చేయబట్టు పంపిన, అంగీక రించబడును.

పెండరుఫారముల సెట్ 1-3 ర. 3 లకు చుద్రాసు, కేరంబూరునం దుండు కంట్రాక్టు అఫ్ స్ట్రాక్చుర్స్ చెల్లిం చిర, బడయగలరు. సరకు మొత్తము తిరిగి వాప సీయబడును. ఫారములు నాల్యూమేట్ పొష్టువ్వారా పంపబడువు.

పెండరుఫారములలో సరఫరా చేయబడు కవచలపై "చమురులు, వేస్త, క్రొత్త" పెండ"రక క్రాసి, ప్రవర కారు లు తీలుచేసి పంపుకొనవలెను

ఏ. సి. బర్నరు,

కన్ ట్రాక్టు అఫ్ స్ట్రాక్చుర్స్.

మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేనాము, నిశ్కాంక, రిస్కత్తున, శుక్లనవ్వుము, అతిమాత్రము మొదలగునాటిని పాలించి యుచి బలమును, పిర్యపుద్గిని, సంభోగశక్తిని, సంతోషమును గలి గించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు. 1-4-0. పాలసుగంధి లేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది, సనామేనాము, మేనాపాడలు, మచ్చలు, యంతరచర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగునాటిని పాలించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రు. 1-4-0. ఏ. సి. అచ్చులు మేను. 5.5. ఏ. అందులో ఆయుర్వేదసమాఖం, పెండెన్-నెన్నానులల్ల

తెలుపు పట్టు పంచెలు

ఈ తెలుపు పట్టుపంచెలు రిస్క్ మూక నడివి 2 1/2 మూర వెడల్పున్న దగ్గర గాయనానము గా అసలే పట్టుతో కీయబడి యి. మాములుల ఒహుప్రకా ణముగా నుండును. ఇది స్త్రీ పురుషులు బాగురు బాం కలు సహా ధరించవచ్చును మచె 1-3 ధర రు. 2-0-0

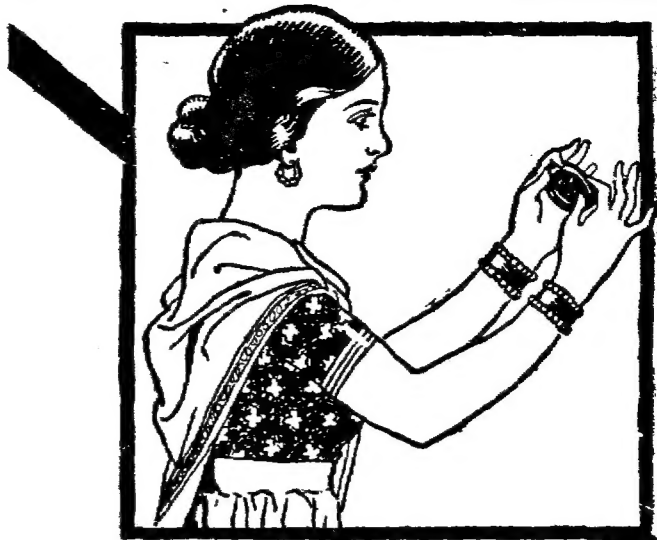

N. B:—3 పంచెలు ఒకేతడవ కొనువారికి ఒక ధ్వి టయింపీను ఇనామును, 6-పంచెలు ఒకే తడవ కొనువారికి ధర 4. రు. పాకెట్ గడియారము ఒకటి ఇనాం ఇవ్వబడును. 3 లేక 6 పంచెలు అర్ధరు అంపువారు అద్యాప్తు రు. 1-0-0 పంపవలయును. ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ, సౌకారుపేట వాస్తు, మదరాసు.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన పిర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గంటలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనవ్వుమును కట్టుటలో, పేరుపొంది, స్త్రీ పురుషులకు నిరతికయప్రేమను కలిగించుటకు దీనిని వినియోగపడదులేదు. 25 మా. 2-8-0 కేట్రానుకుచిరము. 17-3 శ్రీపురసుందరీ వైద్యశాల, మహేంద్రవాడ-రామచంద్రరంపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

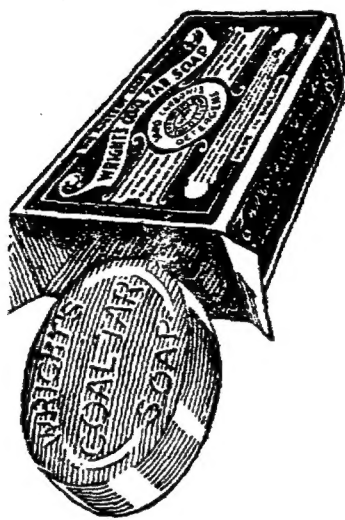

ఈ సబ్బు

మీ యాకృతిని సంరక్షించును

హిందూ దేశమందు గల అత్యుష్ణమువలన కలుగు నష్టమును, శరీర కృతిని, స్వచ్ఛతను గాపాడగలిగి, చర్మవృద్ధి చేయగలిగినది రైట్సుకోల్ సబ్బు యొక్కటి మాత్రమే.

దీనియందు గల ఓషధీశక్తులవలన అంటు వ్యాధులను రాకుండ చేగలదు.

కాబట్టి మీ ఆరోగ్యము, యందము కొరకు ఎల్లప్పుడు రైట్సుకోల్ సబ్బునే ఉపయోగించుడు. ప్రతిపెట్టె యందును మూడు పెద్దచిల్లలుండును.

ఉచితము! రైట్సుకోల్ సబ్బు వారి

12 సబ్బు కేపర్లను బంపినవారికి

రైట్సుకోల్ పేపర్ గ్లస్స్ ను,

20 కేపర్ల బంపినవారికి యొక పెట్టె

మౌంట్ పాడింగ్ బయ్య గలవిచ్చి

గలము. బయట యచ్చివేయబడిన

కేపర్లను మాత్రమే

పోస్టబాక్స్ నెం. 760,

బొంబాయివారికి పంపవలెను.

పోస్ట్ అధికారికి ఒక అణాచిల్లను పంపుడు.

WRIGHT'S COAL TAR SOAP

బంగారువెన్నెగల సబ్బు.

తవ్వకొత్త: టి. ఎస్. ఆర్. గిల్లెట్,

17 ఎ, ఆర్మీనియన్ పేథ్, మదరాసు.

సబ్బు
సబ్బు
అల్పము.
గావించిరి.
మూర్తిగా
పాటు ప
యొక్క ఆరోగ్య వృద్ధి
లాగు తమకేది వియోగించవలె
పభిక్ష లక్షణము తమ మోచినవిధ.
రావుపాపాలు కొప్పురి ఎక్కువగా జిల్లా.
తాగువర్షవలెననిరి. ఎర్రమిల్లి వారాయముమార్గి
గోదావరి అంతర్వేదిలో సమద్రమునగలయూచోట పడిన
క తిన్నెను తీయించినో పెద్ద ప్లీయర్లు తిన్నగా వరసాతరపు
రేవును కేరగలవనిరి. తాడిమేప నూర్యప్రకాశరావుగారు ప్ర
ముతము గవర్న మెంటువారి యాలోచనలోనున్న హెచ్చుప
న్నుల సంగతిని విరవించ ప్రయత్నింపవలయుననిరి. ఇంకా
వల్లూరి వెంకట్రావుగారు రా మా ప్రగడ సంతకరావుగారు
తెన్నెత్త నూర్య వారాయరాజుగారు వెంకట్రావు
య్యవాయాడుగారియందున్న తమ విశ్వాసమును వెల్లించిరి.
అవరము వెంకట్రాయయ్య వాయాడుగారు అందరికి తమ
కృతజ్ఞతా పందనములను దెలుపుచూ పూర్వమునలేగాక తామి
ప్పుడు జప్టిన్ పార్టీలో చేరుటచేత పార్టీయొక్క యజ్ఞకులో
జడి యుండవలెననియు ఆలోచలెనే సాధ్యమైనంతవరకు ప్రజ
లకెరపున తాము కష్టపడెదమనియు బదులుజెప్పిరి. ఇంద్రయ్య
గారుకూడా అట్లేచెప్పుచూ తమ విధిని తామెరిగియున్న సంగతి
నిగూడా విశేషించిరి. పభాధ్యక్షులు లాలు బేజుబాబు సభకు
లాయ రైక్స్ కోసబడుట సమంజసమని వారి నభినందించిరి.
పిమ్మట సంఘకార్యదర్శియగు గ్రంథి వెంటటరెడ్డివాయాడుగారు
ఎమ్. ఎల్. సి. లను పుష్పమాలాకృతులను గావించి అందరికి
సంఘముతరపున పందనకేరెంబు లిచ్చిరి. ఈ లేఖను ముగించక
పూర్వము నిశ్చయము బారెస్పాసియేషనువారు తమ కార్యముల
లో పాల్గొనుటకు మీ విలేఖరికికూడా యాహ్వానించుచున్నం
చులకు పదరు సంఘ యుద్యోగములకు నాయొక్క కృతజ్ఞతను
చెల్పవలసివారు.

మానసాగ్రాహినిమాత్రము
30 మాత్రము 0-10-0 (పది అణాలు)
మనులభము! (పోస్టబాక్సుల ప్రత్యేకము) ను మధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాశలకు
ఈ మాత్రము దివ్యమృత్యుము. అజీర్ణము, అరచి, అలె
తలించుట, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, వెక్కిళ్లు,
సర్వాంగములందు జలక్షయము, పిక్కులు, పూర్వ
ములు, శిరస్సు, నేర్లు, అస్థులు, మొదలగు వానియందు
గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్య
మునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రము మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ జ్ఞాన
ముగుటచేతను వరమహాసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా:—ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
ఎలక్షట్టు బోడు, నిడుకూలు, (కృష్ణాజిల్లా)

మహాపాధ్యాయ కళాసభాధ్యక్ష వేదము వేంకట
రాయ శాస్త్రిలవారి గ్రంథములు

ఆముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో	8	0	0
శృంగార నైషధము వ్యాఖ్యతో	6	0	0
కథాసరిత్సాగము వచనము 3 వాల్యం	6	0	0
ప్రపద్యద్రీయ నాటకము	1	4	0
ఉత్తరరామచరిత్రాటకము	1	0	0
మేఘసందేశము సంపూర్ణ వివరణతో	2	8	0

కట్టాగు వలయువారు వే. వేంకటాచార్య
4 మల్లి కేకేయర సిద్ధి, జి. టి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

జాతకము
జాతకచక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలకు లేక
ఘంటలగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకు తంజి
నలో జాతకునియొక్కరూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి,
విద్య, పంతానము, కళాశ్రమ, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0
లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యాలెండరు రీడింగుతో ఒక
సారి ఫలము. 1-4-0.
ఆకెళ్ల వేంకటేశాస్త్రి,
గోపాలపురం, శాస్త్రపేటబోడు, (గోదావరిజిల్లా)

“పాండుమార్కు” పెంకులనే కొ

సాగసునంద, ఉపయోగమునంద, మితవ్యయమునందు దీనికి నమానమైన మరెద్దియు లేదు.

ఈ దిగువకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది

THE STANDARD TILE & CLAY WORKS LTD.,

వజ్రంట్టు:—నాళం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.

(Largest Indian Manufacturers)

కొన్ని జిల్లా వజ్రస్థిలు కాళిగానున్నవి.

వసంతకుసుమాకర

మధుమేహము, అతిమాత్రము, రాచమరుపులు, శుక్రవృద్ధి, శుక్రత్రయము, నరముల బలహీనము, శుభవ్యాధులు జీర్ణించుటచే కలగు మాత్రాశయవ్యాధులు మొదలగు మేహరోగములకు పదిసార్లు తిని కుదురక వ్యయప్రయాసల నొందుటకన్న బంగారు, వెండి, మంచినీరుత్యములు, పగడిములు మొదలగు వీలతో సిద్ధపరచబడి నిశ్చయముగ మంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన “మా వసంతకుసుమాకరము”ను నేమి పొందుట ఉత్తమపద్ధతి. అనేకులు నేవించి ఆరోగ్యమును పొంది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు.

ఈ వజ్రస్థియముగ తయారుచేయబడిన 224 రకముల ఔషధములు గలవు—కేటలాగు ఉచిత వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపాస్టు, తూర్పుగోదావరి.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయబడియున్నాయి. “ఇండియా మొకటివా” రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి పొందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీనుగా చిక్కినవి.

ఔషధరసాయనము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు యితర రకములను ముట్టరు.

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మీరు కోరినది భుజింపుడు

పులుపు, అజీర్ణము తగ్గణమే కుదురును

పులుపు, రొమ్మచుంట, ఉదరమునందు పులుపుచేదుట, పులుపుచే గలుగు అజీర్ణము, పులుపు రము ఆయాసముగా నుండుట, అన్ని రకముల పులుపుచే గలుగు అజీర్ణము మున్నగునవి.

ASOKA-SALT

జలన కుదుర్చబడినప్పుడు, ఉదరమునందున్న వాయువును పారదోలి పనిచేయుచున్న అంగములనుంచి వచ్చును. రక్తమానుండి అశుభములను, త్రోసివేసి, మాత్రుబుద్ధిని, ముఖలేజనును పొచ్చించి, జ్ఞానకళల బాణి 1:1 వు గున్న 1-8-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ASOKA Co. Ltd., No. 5, Thambu Chetty St., Madras.

కొన్నిమలేడు
హిందూ
చరిత్ర.

మలయచంద్రసము

గనేరియా (నెగ)కు క్షుశరము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

క్రొత్తగా పొందినది 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం తొమ్మిది 8-0-0. రెండును అద్దలలో 6-0-0 గంధరసార్యసే, గాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

బంగారముతో చేసినది

మకరధ్వజము (జర్నల్)

“దాని ను పయోగించిన జరామరణములుండవు”

తులము గొట్టము రు 2. రసశాస్త్రము.

ఇండియాకు సోల్ వజ్రంట్టు: అపూర్వ యావధము, స్టాక్ ఉంచువారలు.

ఇండో-జర్నల్ డ్రగ్స్ స్టోరు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

సరములు

నంచు

పిల్లలకు దగ్గునివారణ కొరత.

చాంబర్లెన్స్ కాఫ్ రెమిడి

నే యుపయోగించుచున్నాను. గొంతులోని, చక్కటి గింతను, రాత్రి వచ్చు దగ్గులను, కింక వాయువులను, బులును అభివృద్ధినింది అపాయకరమును యిన్ ఫ్లూయెంజా మొదలగు విషవాయువులకు లోనుగాకుండా కాపాడును.

సంతోషముగా నేవించవచ్చును. విషపూరితమయిన దినుసు లేవ్వయు యిందు చేరియుండలేదు.

ప్రశంసనుండటము చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతిపొందిన ఔషధము అది కొరతకాదు, అది తక్కువ గుణమిచ్చును.

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.

Des Moines, Iowa U. S. A.

కూలనోప్పికి, అతిసారమునకు వూచియొనివారికి. కడుపునొప్పికి ప్రథమనివారికి.